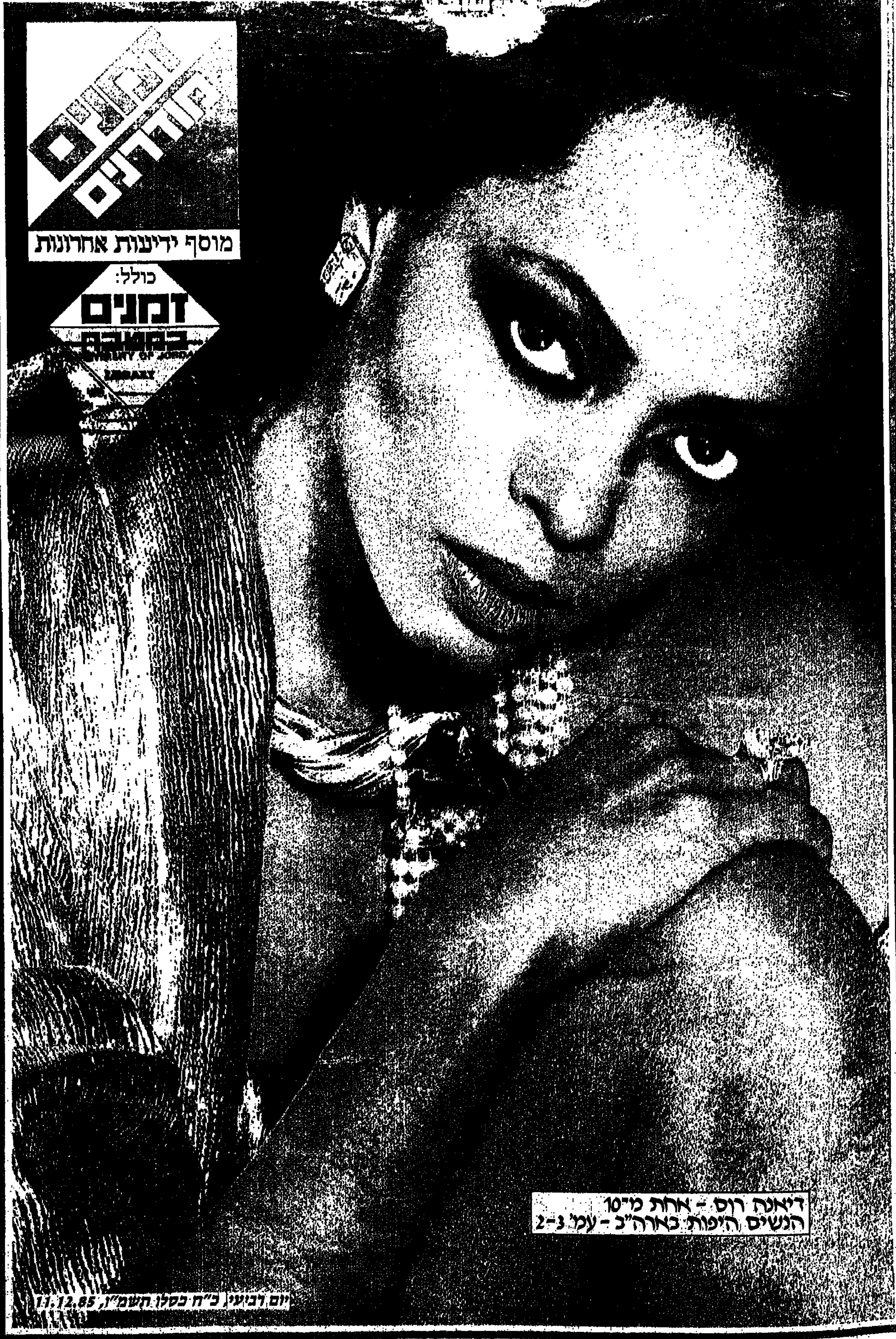

מוסף ידיעות אחרונות

כולל:

זמנים במוסף

דיאנה רוס - אחת מ״10 הנשים היפות בארה״ב - עמ׳ 3-2

יום רביעי, כ״ח כסלו השמ״ו, 11.12.85

THE UNIVERSITY OF JORDAN LIBRARY ACC. NO. 27852

مكبر من الأصل

סיפור השער / דיאנה רוס

... בעולם

דיאנה רוס: בלי דיאטה

מדי שנה עושה לנו ה„הארפר'ס באזאר" אותו דום לב, כשהוא בוחר עבורנו את עשר הנשים היפות ביותר בעולם. הפעם, קשה להאמין. בין יפות אמיתיות כמו לינדה אוונס מ„דיינסטי", המלאכית ז'קלין סמית,והפנים החדשות מאוד ברשימה זו – איזבלה רוסליני, ביתה של אינגריד ברגמן – אפשר למצוא גם את השדרנית המפורסמת ברברה וולטרס, שאולי היא האשה המשתכרת את המשכורת הגבוהה ביותר בעולם התקשורת, אבל לאמר שהיא בין עשר היפות בעולם? – נו, באמת.

על מי שאי־אפשר לחלוק, כי היא אולי הגדולה מכולן, זו דיאנה רוס, הזמרת הכושית המהממת, בבגדיה, בשירתה, ביופיה, בגופה המשגע. דיאנה רוס כבר עברה את ה־40, אבל מצבורי האנרגיה הלוהטת שלה יכולים להזין עדיין גדודים. היא לא מתעמלת במיוחד, לא עושה דייאטה, רק רצה־רצה לעסקיה הרבים, להופעותיה הכובשות. בימים אלה היא מקימה חברה עצמאית להפקת סרטי קולנוע, וידיאו, וטלוויזיה; היא פותחת גם קו ייצור חדש של אופנה שתישא את שמה, ואולי אפילו תעשיית בשמים חדשה משלה.

אז מה עושה אותה כל־כך יפה? – „הדברים שגורמים לי אושר, הם שגורמים לי להרגיש יפה", אומרת היפהפיה הזאת, ושוכחת להזכיר, שלא על כולם זה עובד כמו עליה.

■ דבורה שביט

פנחס גולדשטיין

כן, אדוני השר

פנחס גולדשטיין: שר הספורט

זו היתה „ההצגה הטובה ביותר בעיר", כך לפחות חשב ח"כ פנחס גולדשטיין על מה שהתרחש בכנסת בשבוע שעבר, כאשר עלה על מוטה גור, שעלה על מודעי.

גולדשטיין, איש־סודו של מודעי, מספר שהוא לקח על עצמו את תפקיד מגן־החלשים בכנסת. כך עשה לפני שנה וחצי כאשר עלו על גדעון פת, כך עשה לגבי מודעי וכך גם לגבי אברהם שריר. „אני אגן על כל ח"כ מותקף, גם אם הוא לא ממיפלגתי", אמר גולדשטיין, וכדאי לנו לרשום את זה.

מה חושב גולדשטיין על מודעי? ובכן, מודעי הוא השר הכי אינטליגנטי והכי רציני, ויש לו על כך קבלות. הוא מהנדס־כימאי, עורך־דין, כלכלן, סגן־אלוף שהיה נספח־צבאי בלונדון, ואפילו יש לו אשה שהיתה מלכת־יופי. „אז איך איש כזה יכול להיות לא מוצלח", דברי גולדשטיין.

אלא שגם לשרים חכמים עם או בלי קבלות קורה, שהם אינם שולטים בעצביהם, והם פולטים ביטויים אור־מללים.

מה ראה פנחס גולדשטיין להגן כל־כך על השר הליבראלי שלו? אולי השאיפה שלו להתמנות כסגן־שר.

„לא", אומר גולדשטיין, „אני מוותר על הסגנות אם רק חברותי עם מודעי תביא לי את התפקיד. אני רוצה להיות סגן־שר רק אם אהיה טוב".

חשבתם שהוא צנוע אמיתי? הוא עוד לא אמר את המלה האחרונה: „מה שכן הייתי רוצה, זה להיות שר". הוא גם יודע איזה – שר־הספורט.

■ איילה זמרוני

ברכה צמח

פולניה אצילה

ברכה צמח: אמא דוחפת

הצעקה האחרונה כיום היא פולניה. לישראלים רבים יש תסביכים עם העניין הזה: „אמא פולניה", „חינוך פולני", „טעם פולני" וכו'. פתאום עכשיו גם אלה שלא הודו במוצאם הפולני, נזכרים להוציא אותו מהבוידעם. ה„פוש" האחרון למודה הפולנית. הוא התיאטרון מוורשה שהגיע בימים אלה לארץ לסידרת הופעות בארץ. אחד האחראים להבאתו של התיאטרון הוא המאגרן הוותיק שמואל צמח, שמוצאו רחוק מאוד מפולין. אבל זאת שעומדת מאחוריו היא „פולניה". זוהי רעייתו ברכה, רקדנית בלט במקצועה וגם גם הודות לוחיפה של האמא הפולניה.

לאחרונה נסע הזוג צמח לפולין לישאת ולתת עם התיאטרון הוורשאי. צמח, בן לעדות המזרח הצטרף אל זוגתו, בחיפושיה אחר השורשים הפולניים שלה. כאשר שבה ארצה סיפרה בהתרגשות שהצליחה למצוא את בית סבה בלודז'. „בתים רבים בעיר זו נחרבו בזמן המלחמה. ביתו המפואר של סבי, נותר כפי שהיה. משיחות עם זקנים גויים תושבי הסביבה, נוכחתי לדעת שסיפוריה של אמי ז"ל על מוצאה המיוחס היו נכונים.

ברכה שהוריה הגיעו ארצה בצעירותם לפני 57 שנים, דוברת פולנית שוטפת, נוסף לשבע שפות אחרות, ושימשה כמתורגמנית בשיחות עם אנשי התיאטרון הוורשאי.

כשבאה ברכה לקבל את פניהם של אנשי התיאטרון בתל־אביב, אמרו לה שהיא נראית כמו אצילה פולניה.

■ עמית לוינסון

אהובה אילן

פסל בירושלים

אהובה אילן: טוטם לרוה"מ

ראש־הממשלה, שמעון פרס, לא נעשה בזמן האחרון עובד־אלילים או משהו כזה. לכן, אם וכאשר יתקלו באי ביתו בירושלים, בפסל שקוראים לו „טוטם 1", שלא יטעו לחשוב שהוא הוצב שם כדי לשמר איזה פולחן עתיק שפרס מאמין בו, או שהוא מבקש מהטוטם הזה שיוריד לנו גשם, או שיפתור לנו את בעיות הכלכלה. למרות שאולי, זו אפשרות שעוד לא חשבנו עליה, וכדאי לנסותה. אם לא יועיל, לא יזיק.

ה„טוטם 1" הוא פסל ברונזה, מעשה ידיו של אלי אילן ז"ל, שנפטר לפני כארבע שנים מהתקף־לב. הוא עבד על הפסל הזה, ועל עוד 25 פסלים, לקראת תערוכה שתוכננה להציג בניו־יורק. ולאחר מותו הובאו כל הפסלים ארצה. אלמנתו, אהובה אילן, המטפלת בעזבונו, הציגה את הפסל הזה בפני הארכיטקטית דורה גד, הממונה על כל נושאי העיצוב והאמנות בבית ראש־הממשלה, והיא שבחרה בו.

אבל פסלים, כידוע, לא נכללים בתקציב המדינה. צריך היה למצוא מישהו שירכוש את הפסל מכיסו, כדי שיתרום אותו אחר־כך. התורם הנדיב, פרנסיס ווהל, איש־עסקים מז'נבה, וידיד ותיק של אהובה אילן, רכש את הפסל, וכך הוא מצא את מקומו באולם הכניסה של בית־רוה"מ.

„כשהוצב הפסל במקום שיועד לו", סיפרה אהובה אילן, „נקשרה שיחה בין התורם לבין שמעון פרס. לפרנסיס ווהל יש עסק של מצלמות־מהירות, מה שקרוי אצלנו, פוטו רצח. ווהל סיפר לפרס על השיכלולים החדשים במצלמות הללו, על כך שהן מצלמות היום גם בצבע, ושהן נמכרות היטב בכל העולם. „אולי אפשר לעשות משהו כדי לשנות את הדימוי שלהן אצלכם, בישראל", אמר האורח, שאינו דובר עברית, „ושתפסיקו לקרוא להן פוטו־רצח?" את שתי המילים האחרונות הוא דווקא אמר בעברית שוטפת.

■ ורדה צ'צ'יק

מגדה אלחטיב

מכורה לסמים קשים

מגדה אלחטיב: מאחורי הסורגים

הרבה דמעות נשפכו באולם בית־המישפט הדחוס של קהיר. הקהל שמילא את המקום, ביקש לעקוב מקרוב אחרי השתלשלות החקירה, ולא להחמיץ אפילו רגע בהופעותיה של האלילה־הנאשמת. ההצטדקויות שהשמיע הסניגור, כמו קריאת גיליון־האישום עוררו מחיאות־כפיים ואנחות־אכזבה, לסירוגין. קהל המעריצים היה פעיל בכל אחת מישיבות בית־המישפט והעיתונים דיווחו בפירוט.

מה שקרה כאן יכול לשמש תסריט לסרט־קולנוע. מגדה אלחטיב, בלונדית יפהפיה, כוכבת־קולנוע מן השורה הראשונה של מצרים, נתפסה בהחזקת 42 גרם הירואין. בזמן החקירה התברר, שהיא מכורה לסמים קשים.

מן ההתחלה היה ברור כי התביעה הולכת על עונש לדוגמה. קהיר מנהלת עתה מלחמת־חורמה בסמים ואף הקימה „חיל כלבים", שאומנו לאיתור הירואין, חשיש ואופיום.

השבוע פורסם גזר־הדין: מגדה אלחטיב תאלץ לבלות את חמש השנים הקרובות הרחק ממעריציה מאחורי סורגים, ואף נגזר עליה לשלם קנס בסך 1500 דולאר. אחיה, שנתפס יחד עמה, יצא זכאי מחוסר־הוכחות.

עם קריאת גזר־הדין נכנסה מגדה למצב של היסטריה, צחקה ובכתה לסירוגין.

■ סמדר פרי

דנה וקסלר

שינוי בתוכנית

דנה וקסלר: צמודים מאוד

הדוגמנית דנה וקסלר, מלכת־יופי לשעבר, החליטה לפתוח בקריירה בינלאומית. וקסלר, 21, טסה לפני חודשיים לפאריס, לחפש סוכנות־לדוגמניות שתייצג אותה.

לאחר שקיבלה כמה הצעות־עבודה, החליטה להיענות להצעה של סוכנות „גליימור", והיא תצא לפאריס בתחילת ינואר.

התיכנון הראשוני היה לבלות שנה בשיטוטי־עבודה בעולם. לקראת הג'וב החדש, ביקשה וקסלר מהספרית שלה ג'קלין ליכטנשטיין, שתשנה את צבע שיערה לצבע חינה־ארומה, שנחשב למאוד אופנתי.

דנה לא חלמה שאהבה חרשה בלתי־צפויה, תשנה לה את התוכניות. לפני חודשיים, הכירו לה את יצחק ספקטור, סטודנט באוניברסיטת תל־אביב. השדכנית היתה הדוגמנית פינצ'י מור. האהבה לא היתה ממבט ראשון. לוקסלר היתה פרשיית־אהבה ארוכה מאוד עם חבר עוד מתקופת־התיכון, ורק העקשנות של ספקטור, הביאה אותה אליו.

עכשיו הם צמודים מאוד. דנה כבר לא נוסעת לשנה, אולי לחודש, לדילרגים שבסיסם יהיה בארץ. לילדות כל־כך יפות אסור לתכנן הרבה מראש.

■ ג'ודי מוזס־ניר

ברוס האנטר

כריסטיאן דיור החדש

ברוס האנטר: פוחד מהחרם

כריסטיאן דיור, ז"ל, שהשנה מלאו 80 שנה להולדתו, נשאר גם לאחר מותו סמל לאיכות של לבוש. אלא שדיור שמת בפריז נולד, כנראה מחדש בלוס־אנג'לס. במסיבת־הקוקטייל שנערכה בפריז לאחר התצוגה הגדולה של דיור, פגשתי בכריסטיאן החדש. שמו של הבחור ברוס האנטר, הוא רק בן 29 וכבר אחראי לעיצוב הקולקציות החדישות של בית־דיור.

כיצד הגעת למשרה הזאת? שאלתי אותו והוא סיפר: „נולדתי בלוס־אנג'לס, למדתי אופנה בניו־יורק ונסעתי לעבוד במילנו. שאיפתי מלכתחילה היתה להגיע לבית־דיור. יום אחד, כשהרגשתי שאני כבר בשל, באתי ודפקתי על הדלת של דיור. התחננתי: תנו לי רק להראות לכם את ספר העבודות שלי... כך זה התחיל...".

האם יש לך שאיפות לשנות את בית כריסטיאן דיור? שאלתי. „כן, הייתי רוצה שהקו של דיור יהיה יותר לביש, בלתי יומרני, חזק", פסק האנטר. הסקרנות העיתונאית הובילה אותי אל הוריו שנראו לי יהודים אמריקניים טיפוסיים. כשסיפרתי להם שאני מישראל התרגשו. באידיש רצוצה סיפר לי שני למהגרים מפולין — ששמו האב — גבר נאה כסוף שער. דור האמיתי הוא חיים־הרמן שיפמן. רשם לי את כתובתם בלוס־אנג'לס והזמין אותי אליהם. כששמע בנם השני, אחיו התאום של ברוס את השיחה בין הוריו לביני, ניסה למשוך את הוריו בחוזקה ממני. „אמא", קרא בתוקף, „אסור לך לדבר עם עיתונאי מישראל!"

כעבור 10 דקות התחמקה האם מעינו הפקוחה של בנה, כלכלן במיקצועו, התנצלה ואמרה לו: „בני סוחר מהחרם הערבי. הוא חושש שהערבים לא יקנו את הקולקציות שאחיו עושה לבית דיור...".

שלמה ניצן

נעה עם דודלי

שלמה ניצן: התפקעו מצחוק

במעון־הילדים של נעמ"ת ברמת־אביב היה בשבוע שעבר יום חג. והכל בגלל היומולדת של נעה בת ה־5. ההפתעה שזומנה לילדי המעון, (גם לגננות, שלא יכחישו) היתה לא אחרת מאשר, השחקן שלמה ניצן הלוא הוא „דודלי" גיבורם מסידרת „דודלי ורגע". לא, לא בתוך שקית־יומולדת, בחיים.

שלמה מכיר היטב את נעה. הוא ידיד ותיק של אמא של נעה, המפיקה הטלוויזיה דליה גוטמן. לכבוד היומולדת הקטנה ביקשה אותו בתור מתנה לה ולילדי הגן. ומי שמכיר את שלמה יודע, שילדים לא צריכים לבקש ממנו בקשות פעמיים. אפילו ילדים שאת אמא שלהם או את אבא שלהם הוא בכלל לא מכיר אישית.

הוא הביא איתו למעון את החצאית המפורסמת שבתוך כיסיה הגדולים הוא מחזיק שמונה בובות, הלא הן תינוקותיה של „הדודה מרחוב הנביאים", גיבורת הסיפור של יורם טהר־לב. את החצאית הזו ראה גם כל עם ישראל בתוכנית הטלוויזיה „סיבה למסיבה", והשתולל מצחוק.

הוא לבש מיטפחת על הראש ושעשע את הילדים שעה ארוכה, במערכונים ובשירים. אפילו סבא וסבתא של נעה התפקעו מצחוק. נעה שסיפרה אחר־כך על האירוע לכל מי שהחמיץ אותו, אמרה ששלמה היה „הפלא־ופלא". הוא עצמו וזה הרי ברור, נהנה לא פחות מהם. הוא ניצל את ההזדמנות להשתולל עם הילדים, לנהל איתם „שיחות־נפש" בענייני אקטואליה להבהיר להם בעיניים, ולבדוק כמה ילדות יפהפיות. הרווק המושבע הזה מסתגל פה ושם להגיד לא לאיזו בחורה, אבל לא לשום ילד.

■ עמליה ארגמן־ברנע

נירה רבינוביץ'

בוטיק במחירי המפעל

השמועה שגם השחקנית־הזמרת נירה רבינוביץ הצטרפה אל החוזרים־בתשובה, באה בגלל ביקוריה התכופים ברחוב רבי עקיבא בבני־ברק. תושבי המקום הסקרנים שעקבו אחריה ראו אותה מודדת פאות בסלון „הפאה" והם שהפיצו את הידיעה.

ובכן, נירה רבינוביץ לא חזרה בתשובה. היא נולדה למשפחה מסורתית. אביה, יעקב רבינוביץ ז"ל, היה חזן במיקצועו. נירה מתמצאת איפוא היטב בכל דיני המסורת היהודית, ואינה זקוקה לחזרה כלשהי. מדידת הפאות נעשתה לצורך תפקידה כברונקה לצידה של רבקה מיכאלי, בהצגה „איך להיות אמא יהודיה בעשרה שיעורים ז'". ברונקה היא פולניה טיפוסית בעלת „בוטיק טריקוטאז' במחירי המפעל". התחביב שלה הוא קניית פיאות־נוכריות שאותן היא מחליפה בקצב במהלך ההצגה.

דמותה של ברונקה, מזכירה לנירה גברות מסוימות שהכירה בילדותה ובנעוריה כאשר נהגה לצאת עם אמה לקניית בגדים. כך שהדמות קרובה לליבה החל מדרך המיקוח, הצגת הסחורה וטיבה, וכלה בתלונות על מחלות כגון: „אצלי זיכרון לא בסדר" או „אני סובלת על הלב".

■ עמית לוינסון

נירה רבינוביץ': הפאה של ברונקה

לאה לופטין

געגועים לירדן

קשה לראות על הפנים העדינים־עירוניים האלה, שהם קיבוצניקים מקוריים. לאה לופטין, נולדה בקיבוץ אפיקים שבעמק־הירדן, אבל מתגוררת כבר שנים רבות בתל־אביב.

הגעגועים לקיבוץ, „גן־העדן הפרטי שלי", כפי שהיא קוראת לו, מלווים אותה לכל מקום. אלא שאף־פעם כמעט לא היה לה זמן לבוא לשם.

בשנה האחרונה התמזל מזלה. קודם נולדה לה בת, בשם מעיין, ובעיקבותיה היא לקחה פסק־זמן מעיסוקיה המוסיקאליים, כדי לטפל בקטנה. את התקופה הזאת היא ניצלה כדי לחזור אל נוף ילדותה, רחוק מהעיר המחניקה, וגררה אחריה גם את בעלה אריק רודיך.

אריק רודיך, שהוא עירוני בנשמתו, לא כל־כך התלהב בהתחלה מהנסיעות ומהטילטולים האלה עם הקטנה, אבל כסופר־של־דבר לא עמד בפני קסם המקום, עד שהוליד את השיר החדש, „על הירדן". השיר נכתב כמתנה אישית לאמא ולבת, כתיזכורת לשורשים שמהם באו.

עכשיו אר־טו־טו, אחרי הפסקה של שנה, עומד לצאת תקליט־חדש של לופטין־רודיך וזה אחד מהשירים שלו.

■ איילה זמרוני

לאה לופטין: בעיקבות מעיין

רחל בת־אדם אוטו־ביוגרפיה

ד"ר רחל בת־אדם, גיורת, ילידת גרמניה, מוסיקאית, ודוקטור בהגות יהודית ● אחרי נישואין, 3 ילדים, גירושין, הישגים אקדמאיים – עלתה על אוטובוס, וקבעה בו את מגוריה ● היא חולמת על קהילת אנשי־רוח נוודים, שיגיעו, על גלגלים, לאנשים אחרים

מאת יעקב גרמן / צילם: גדעון באומפלד

ד"ר בת־אדם, ליד האוטובוס ובתוכו, ליד הפסנתר: קרובה לטבע, חשופה לחיים

פתאום קמה בת־אדם ב־בוקר ומגלה, שמחצית חייה כבר מאחוריה, ויו־דעת, שכבר עשתה לא מעט בעולמה, אבל אולי, בעצם, טרם חייתה ממש בכאן ובעכשיו; ואז היא יוצאת את ביתה, את מש־פחתה, את זעיר־בורגנותה ועוברת לדור באיזו חצר, בפאתיו של איזה מושב, בתוך אוטובוס.

ד"ר רחל בת־אדם. בת 47. נול־דה בגרמניה, כנוצריה, לאב ששימש קצין בצבא הנאצי. בגיל 26 הת־גיירה, עלתה ארצה ונישאה לאיש־רוח ישראלי ידוע.

אחר־כך באו שנים של עבודה אקדמאית, עבודה מוזיקאית, דוק־טורט בהגות יהודית, כתיבת ספרים, 3 ילדים (הבכור — היום טייס בחיל האוויר), גירושין.

במקביל פעלה רחל כל השנים לקירוב לבבות בין יהודים לערבים במדינה. שמעון פרס התרשם עמו־קות מרעיונותיה בנושא זה.

עכשיו בא האוטובוס. כמה וכמה מעלות יש לו לבית הממונע הזה. ראשית המחיר. תמורת סכום, השווה לכרבע ממחיר דירה, מקבלים דירה וגם רכב. פיתרון לא רע למצוקות הזמן הזה. נוסף לכך — הניידות. יכולתך למקם את ביתך כמעט בכל אשר תחפוץ.

אשה אחת גרה באוטובוס גדול נורא, שחונה בשטח אדמה של מש־פחת זימנובוצקי, בפאתי מושב רמת הדר, ליד הוד־השרון. אשה גבוהה. ספק נאיבית, ספק בעלת חזון. יהו־דיה חילונית עם חלומות של ציונות מודרנית למכירה. לא פסו חולמים מישראל.

הגעתי אליה לפנות ערב, כשה־קיטש החל כבר חוגג מעל צמרות הברושים, הסמוכים לאוטובוס. רוח קלילה, שנשבה בין ענפיהם, הביאה קולות עדינים מצלצלים. לא מכבר תלתה ד"ר בת־אדם פעמונים על צוואר ידידיה הברושים.

לכאוב עד הסוף

מאחורי הברושים צמח פרדס בריח אשכוליות. משמאל צמחו חמ־מות בריח פלאסטיק. באוויר ה־שקיעה שרתה איזו תחושה אינטו־איטיבית של „חיים עכשיו" — רגע אחרי רגע אחרי רגע. הרבה זמן לקח לה להגיע לכאן ולעכשיו הזה. לאחר שסיימה 25 שנות לימוד, החלה חוהה שמא רק רצה כל הזמן, חתרה לכיוון מטרה בלתי־נראית ו־נתנה בעצם לחיים, לחיים ברגעים, לחמוק בין אצבעותיה.

בגיל 47 אין כבר לאן למהר, הילדים גדלו. התארים הושגו. המט־רות כבושות. „היום", אומרת בת־אדם, „אני רוצה להיות קרובה ל־טבע וחשופה לחיים שקורים לי כל דקה. לכאוב עד הסוף, להיות מאו־שרת עד הסוף ולחיות מכל הלב".

גם היום מוקדשת אצלה לפחות שעה ביום לחקר התנ"ך. לא מחקר המונע בדחף הישגי, לא קינאת־סופרים, אלא סתם כך לחקור, מתוך הכיף הפרטי שלה. כל יום בשעה אחת להתעמקות בפסוק אחד.

הפסוק האחרון היה מאוד אק־טואלי לגביה. הוא עוסק בסדרי עשיית־הצרכים של בני־ישראל ב־מידבר. „ויתד תהיה לך על־אזנך, והיה בשבתך חוץ, וחפרת בה ו־שבת וכסית את־צאתך". (דברים כ"ג י"ד). בעשותה צרכיה בפרדס ה־סמוך, עורר הפסוק הזה בד"ר בת־אדם איזו חמדה של הזדהות עם אבותינו.

— את רואה עצמך כמי שחיה לפי התנ"ך?

בת־אדם: „כן, אבל אולי כדאי לנסח את זה אחרת, כדי שהדתיים לא יתפוצצו, כפי שהתפוצצו מהספר שכתבתי. אפשר לומר, שהתנ"ך הוא המפתח הכי חשוב שלי להבנת חוקי המציאות והדרכים להיות לפיהם. אני לומדת גם מהברית החדשה, מן הקוראן ומהון, אבל התנ"ך עבורי הוא החשוב ביותר".

שנים הרבה חלפו, עד שמצאה את המפתח שלה. היא נולדה ערב מילחמת העולם השנייה, והוטבלה תחת השם אווה מאריה כריסטה גוט. זמן קצר לאחר מכן נהרג אביה במילחמה. בגיל 22, כתלמידה בחוג לתיאולוגיה באוניברסיטת טיבינגן, באה כריסטה לתקופת־לימודים קצ־רה באוניברסיטה העברית. היה זה סמוך למשפט אייכמן. מרוב בושה לא העזה להתקרב לסטודנטים היש־ראליים. יום אחד שמעה על איזו זוועה שהגדישה אצלה את הסאה. שלה: נשים במחנה ריכוז עמדו ללדת. קציני ה־ס.ס. השכיבו אותן על ריצפת בטון קפואה, וכיוונו זר־קורים אל בין רגליהן כדי ליהנות מהמראה. התינוקות מתו מיד, ה־נשים נרצחו אחרי כן. כריסטה זוע־זעה. „דימיתי את עצמי שוכבת שם מתחת לזרקורים בכאבי־תופת, לבדי, מול כל רשעות העולם".

היא חזרה לגרמניה, אך ליבה נותר במיזרח. בת 25, הגישה כריס־טה בקשה רשמית לביטול חברותה בכנסייה והתחילה בהליכי גיור. ב־פברואר '64 היא טובלת במקווה, הופכת לרחל, נישאת ועולה ארצה.

ב־1976 ייסדה בת־אדם את „שותפות" — „איגוד ליצירת התנ־אים לשותפות בין ערבים ויהודים". העיקרון הבסיסי של האיגוד הוא ההכרה באחריותו הגמורה של כל צד, למערכת היחסים בין שני ה־צדדים: שלילת התחושה של היותך קורבן, שלילת הציפייה מהצד השני שיעשה הוא את הצעד הראשון (תכיר בי! תוותר על טרור! תוותרו על שטחים! וכו').

האיגוד קיים מאות הרצאות ו־מיפגשים בין יהודים לערבים, בארץ ובחו"ל. בת־אדם פרשה ממנו ב־81' בעיקבות מצבה הבריאותי של אימה. האם, מרתה גוט, סבלה מכמה מח־לות גריאטריות, כולל סניליות קשה. רחל לקחה אותה תחת חסותה, טיפ־לה בה 24 שעות ביממה ונהנתה מזה.

„במקום להתפגר בבית־אבות, שמזכיר את בתי־היתומים מלפני 100 שנה, מתה אמא שלי אצלי, בבית, בגיל 75, מוות נהדר".

בת־אדם היא גם מוסיקאית מוכ־שרת. בגיל 13 התחילה לנגן ב־עוגב. שנתיים אחר־כך, בנגנה על עוגב בכנסייה בשטוטגארט, הת־חשמלו ידיה ממנורה שמעל העוגב. זה היה בתקופה של מעין מרד־נעורים. באותן שניות של התחש־מלות התפללה לאלוהים ונדרה כי „אם: אאמין בך בלב שלם". מיד לאחר מכן קרה משהו, שאין לו הסבר פיזיקאלי. היא הצליחה לה־תיק את ידיה השרופות מהמנורה ונותרה בחיים. שתיים מאצבעותיה נותרו אומנם נכות, אך באופן כזה שיכלה להמשיך לנגן ואף להוציא תעודת־אמן בנגינת עוגב. עוגב חש־מלי קטן היא מתכוונת להתקין גם

רחל בת־אדם, שזופה, כסופת־שיער, ממושקפת, מיבטא צברי, באוטובוס.

רחל בת־אדם, שזופה, כסופת־שיער, ממושקפת, מיבטא צברי, תליון מגן־דוד לצווארה, מתראיינת בישיבה מיזרחית בתוך האוטובוס. האוטובוס הוא מסוג דודג' D—500, מודל 76. נרכש מצה"ל בכ־5000 דולר. היא נוהגת בו על תקן משאית (רישיון ג'). 70 קמ"ש — מהירות מכסימאלית מותרת.

לאוטובוס קוראים „רילבוס". בחזיתו כתובת: „אלפי נתיבות", בעברית ובערבית. כתובת הבאה לבטא את אמונת בת־אדם, בכך שכל הדרכים הרוחניות מובילות, בסופו של דבר, למטרה אחת, להת־אחדות עם הבורא, כפי שמציגה זאת הדת, או להגבהת הזיקה החברתית, כפי שמציגה זאת הפסיכולוגיה. הכל — שמות לאותו דבר.

רואים בה תמהונית

פנים האוטובוס: 20 מטרים מרובעים, ריצפת פי.וי.סי., מיטת ספה, מקרר קטן, שולחן־אוכל, כיור, מדפי מזון, מדפי ספרים, מכונת־כתיבה בשלוש שפות, מיקלחת מצו־מקת, בית־שימוש כימי לימות ה־חורף. מים האוטובוס נושא עימו במיכלים. חשמל מסופק ע"י גנרטור הטוען סוללות. בקצה ישנה מיטה נוספת, ספריה. המיטה ממתינה ל־איזו ישישה, שתקבע בה את מגו־ריה. פנסיון שיקומי לקשישים חפצה בת־אדם להקים באוטובוס שלה. זק־נות הרפתקניות תתנסנה אצלה ב־חוויה מיוחדת בערוב ימיהן. שילוב מוגבלויות הזיקנה עם ניידות ה־אוטובוס ועם טיפול צמוד של רחל. מרצון. מדי פעם היא עובדת במח־ממה הסמוכה תמורת 1500 שקל לשעה. לפני כן היתה לה מישרה במיכללה האקדמאית בגבעתיים. הירצתה שם על יהדות ועל ספרות ערבית. ערבית היא דוברת ברהי־טות.

אין לרחל הרבה ידידים במושב. מרבית התושבים די מסתייגים ממנה. רבים רואים בה תמהונית, מופקרת, „אחת שכבר ירדה מהפסים".

רחל לא שוללת „ירידה מה־פסים, אפשר להתחיל לנוע בדרכים חיפוש", לדעתה, צורת חייה מרגיזה רבים, משום שהיא מזכירה להם את שביקשו לשכוח, את חלומות נעו־ריהם, שהודחקו ונקברו עם השנים.

על משקוף האוטובוס רשמה בת־אדם את הטקסט המוטמן במזוזות: שמע ישראל, אדני אלהינו, אדני אחד; ואהבת....

— את באמת אוהבת בכל נפ־שך ובכל מאודך?

„תראה, החיים הם הרי רצף של מתחים בין רצוי למצוי, וככל שאתה מוכן יותר להכיר, בכך שכל המצוי הוא בעצם תופעה של השם וחלק ממנו, כך הוא הופך יותר לרצוי עבורך. כשאני מתחילה להכיר בכך שגם אני חלק מהאחר, אז אני בעצם חלק מהכל, והכל הוא חלק בי, ו־שום דבר בעצם לא יוכל לפעול נגדי. לכן גם פנצ'ר בגלגל או בע־יות עם הגנרטור מקבלות אופי אחר ומפסיקות להרגיז אותי, ואני יכולה להתחיל לאהוב גם דברים ואנשים, שפעם הפריעו לי".

רגשות לתור, הכהאניזם, למשל, הוא מסטירות הלחי היותר צורבות, שספגה הגרת שבאה בשערינו.

חיים בכל מקום

„יש מכולת קטנה אחת, ברמ־תיים", מספרת בת־אדם, „שנהגתי לקנות בה. החנווני היה רגיל לב־כות על המיסים הגבוהים, ועל זה שהממשלה דופקת את העצמאים ה־קטנים. מתישהו התחיל לדבר על

(המשך בעמ' 23)

גם המגפיים אלה נועדו להליכה

זה הולך להיות חורף עליז יותר ● הצבעים וההדפסים באים מכיוון הרגליים ● בדי ריפוד, לורקס מבריק, קומיקס – הכל הולך על הרגליים ● אם המראה הזה נראה צעיר, זרוק, –זו לא טעות, הוא באמת כזה ●

דמוי גובלן, על ארנק ונעל (ממאריז); (חליפה: דפנה רייכמן)

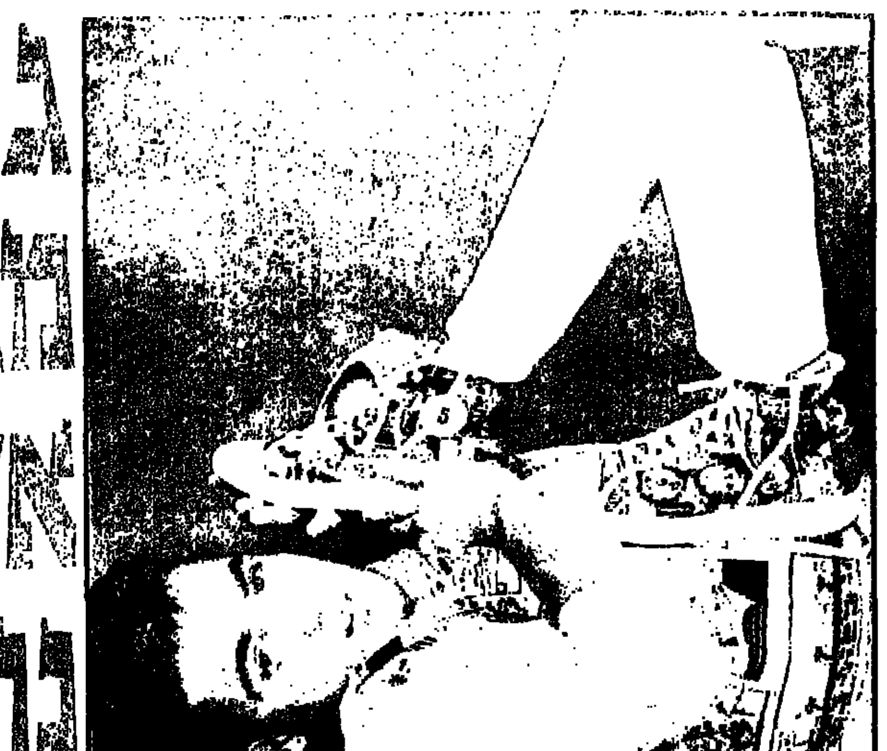

קומיקס – ציורים מצויירים על נעליים (שוקי לוי, „גלי")

הדפסי מכוניות על מגפי ג'ינס („פיצי")

כדי ללכת בין הטיפות של החורף הישראלי – לא צריך להיות אקרו־בט. המירווחים בין ימי הגשם – גדולים. ובימים שטופי־שמש – כיף להתפנק בנעלי־בד רכות ונעימות. כך חוס־כים לא רק את ההוצאה הכבדה הנגררת אח־רי מגפי־עור יקרים, אלא גם משחררים את אצבעות כפות־הרגליים מכל מיני לחיצות.

הבונוס הנוסף: מיגוון ציורים, רעיונות ודוגמאות בשלל צבעים צוהלים, שטרם נר־אה כמותו.

הדבר הצעיר והרענן ביותר – שיקה אר־תך רחוק החורף הם נעלי ה„קומיקס" של „גלי" עם דוגמת סיפורים מצויירים בשילו־בי־צבעים מעניינים.

לורקס במישבצות כסופות, אדומות, ירו־קות וכחולות, מצאנו באמריקניות של „אולי־סטאר" שהזרימה לורקס גם לבעלי הפסים שלה.

השיגעון האחרון מהכיוון האלגנטי יותר הן נעלי הכמו־גובלן שהדליקו את מאריז, לאלה צבעים עמומים של גובלן־פרחים עתיק שהזה. כניגוד לקומיקס וללורקס, אלו אינן מעוצבות סטייל נעלי־התעמלות גבוהות אלא בדוגמת סירה או נעלי־שרוכים נוסח ראשית המאה.

ויש גם מגפוני ג'ינס, חלקים, מודפסים („פיצי"), וכאלה שמתחפשים למיכנסיים, עם כיסים וכל הג'ז הזה, ונעלי־בד חלקות שאפ־שר לרקום עליהם חרוזים ופאייטים כיד הדי־מיון הפרוע.

צילומים: מנחם עוז
[illegible]
איפור: [illegible]
צילום מגפוני הג'ינס – יקי הלפרין

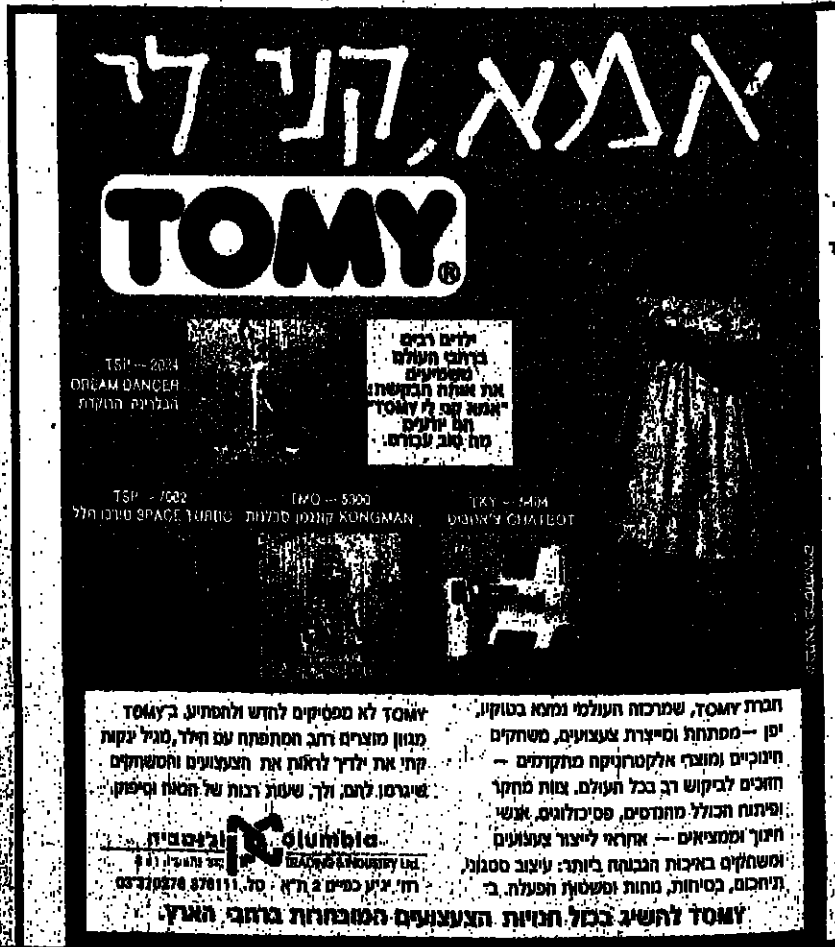

סליחה, טעות במיקוד

הפירסומת הנאה ביותר, עלולה להחטיא את מטרתה, אם לא תתחשב במיקוד־העין, כלומר תנועת העין המתבוננת במודעה כלשהי • בפירסומת לכרטיס־אשראי שצולמה בבאר, חשבו המתבוננים שמדובר במודעה למשקאות־חריפים • מכשיר חדש בודק איך בדיוק צריכה להיראות אריזת־מוצר או שלט, כדי שייחרתו היטב בזיכרון

מאת ערנה איס

רשת צרכנית־מזון גדולה, ישראלית, החליטה לא מכבר להביא לידיעת הצרכנים את היתרון המשמעותי של המוצר שלה. היא הוסיפה סיסמה בולטת על גבי האריזה. התברר שזה לא הביא לשום תוצאה משמעותית. לא חל כל שינוי באחוז המכירות.

סוד הכישלון התגלה על־ידי בדיקת האריזה והמודעה, בשיטת מיקוד־העין, שיטה חדישה של מעקב אחר תנועותיה של עין, אשר מתבוננת במודעת־פירסומת, בתשדיר־שירות בטלוויזיה, בשילוט־חוצות או בכל אמצעי־תקשורת ויזואלי אחר. בבדיקה התברר, שבמודעת הגרביים וחמוליו האנשים בתמונה, אפילו קראו את התמליל, אך לא שמו לב כלל לשם היצרן, שהופיע בתחתית המודעה הצררה לא ברורה.

ממציא שיטת מיקוד־העין הוא הפסיכולוג האמריקני, לי וויינבלט. לארץ היא הגיעה לפני מיספר חודשים על־ידי חברת שיל"ן למחקרי שיווק ופירסום, המפעילה מעבדת בדיקה מיוחדת בדיזנגוף־סנטר בתל־אביב.

המיקום אינו מיקרי. סקרים העלו, שהקונים בסנטר מגיעים מכל רחבי הארץ ומכל סוגי ההתיישבות. הם מהווים קהל־אידיאלי התור שפני־ניסיון. מנכ"ל שיל"ן, ד"ר ישראל נבנצאל, מרצה למינהל־עסקים באוניברסיטת בר־אילן, מאתר מתנדבים מביניהם, ומזמינם למעבדה שלו, לבדיקת מיקוד־העין (באמצעות מכשיר הטלקומטר. המרואיין יושב מול מסך, עליו מוקרנות בזו אחר זו מודעות־פירסומת, אריזות וצילומי מדפים בסופר־מרקט. שלטי־חוצות חולפים על המסך כאילו נהג המרואיין ברכב. מכשיר מקרין קרן־אור לתוך אישון עינו של המרואיין, ומצלמת־וידיאו מצלמת את החזר־הקרן אל המסך. וכך עוקבת אחר כל תנועה ותנועה של העין. התוצאות חד־משמעיות. הצילום מגלה איזה אחוז מהמרואיינים התבוננו בכל אחד ממרכיבי הפירסומת. הוא מראה כמה מהם שבו והביטו במרכיב זה מתוך עניין, וכמה קראו את התמליל או חלק ממנו.

אל כל בדיקה מתלווה שאלון משלים, המברר עד כמה המרואיין זוכר מה הוא ראה. רק בסוף מבקשים ממנו להתייחס באופן חופשי לפירסומת. לציין מה היה המסר העיקרי, מה דעתו על המוצר, האם יקנה אותו, מי פירסם אותו וכדומה.

באחרונה העמיד ד"ר נבנצאל לבדיקה מודעה של חברת כרטיסי־אשראי. במרכזה הופיעו חברי להקת "הכל עובר חביבי", על רקע של בר, כשבידיהם כוסות־יין. שמו של כרטיס־האשראי נזכר בתמליל. התברר, שמתוך 4.1 שניות, הממוצע שהמרואיינים הקדישו להתבוננות במודעה כולה, הוקדשו לטקסט המרכזי רק 0.2 שניות, ואף־אחד לא קרא את כולו. מרבית המרואיינים היו בטוחים, שזו מודעה למשקאות־חריפים.

מסקנת הבדיקה היתה ברורה: יש לסלק את הכוסות מידי הזמרים, להחליף את הלהקה באנשים ידועים פחות, לשלב את כרטיס־האשראי עצמו בתמונה, לשנות את הרקע ועוד.

"בשוק המודרני נודעת חשיבות רבה לכל פרט ופרט במסרים בפירסומיים לסוגיהם", מסביר ד"ר נבנצאל. לחץ ויזואלי אדיר מופעל כיום על הצרכן בנקודות־המכירה, בעיתונות ובחוצות, במטרה למשוך את תשומת־לבו של הלקוח־הפוטנציאלי וליצור בו מוטיבציית־קנייה. כדי למנוע התפוצצות מידע, מסנן המוח את המידע, ומתעלם מחלק ניכר ממנו. אריזה, לדוגמה, חייבת להיות מספיק מיוחדת, כדי שהצרכן יבחין בכלל בקיומה, ובו־בזמן עליה לשדר נכון את המסר של היצרן - האם זהו מוצר יקר או זול, לגבר או לאשה וכדומה.

(המשך בעמוד 12)

הפירסומת של סיגרם (יצרנית־ויסקי): אנשים חשבו שזו מודעה של בלקיוולוט – חברה מתחרה

הנזק תוקן אחרי הבדיקה: השימלה השחורה הוחלפה בלבנה, הבקבוק הודגש

מועדון קוראי ידיעות אחרונות

מועדון קוראי ידיעות אחרונות מועדון קוראי ידיעות

בית ידיעות אחרונות דרך פ"ת 138 תל־אביב, טלפון 212213
פרטים והרשמה בימים א'–ה' בשעות 09.00 – 18.00 ברציפות

ההרשמה פתוחה לכל קוראי העיתון ללא תשלום דמי חבר

עם מכבי ת"א – דפנה טרוול והמועדון לרגעים הגדולים בבריסל 15–16.1.86
בחבילות תיור בלעדיות של – דפנה טרוול (מקבוצת דיזנהויז) ובשיתוף עם מועדון קוראי "ידיעות אחרונות" למשחקים המרתקים של העונה במקומות הטובים ביותר באיצטדיון

מכבי תל־אביב נגד זאלגירים קובנה (בריה"מ)

מ־399 $

כולל טיסה, אכסון, כרטיסי כניסה למשחקים, העברות ומלווי קבוצות בהנחיית טל ברודי.

אפשרות א'
17.1.86–14.1.86 (כולל 3 לילות בבריסל).

אפשרות ב'
23.1.86–14.1.86 (כולל בריסל ו־6 לילות לונדון).

ביצוע והרשמה בלעדיים על ידי דפנה טרוול – (הנציגה הרשמית של הועדה המארגנת את משחקי גביע אירופה – פיב"א, לארגון הנסיעות למשחק).
★ ת"א, הירקון 114 – טל' 03־244126.
★ ת"א, סניף נחלת בנימין 73 – טל' 03־615714.
★ בסניפי דיזנהויז, נסיעות ותיירות משרד ראשי 03־652140.
★ במשרדי אקספרס־טורס משרד ראשי 03־240155.

פניני המזרח הרחוק

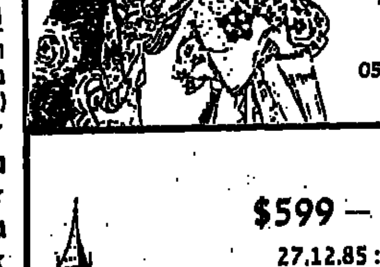

סינגפור, תאילנד, פיליפינים, יפן – כולל ביקור בפסטיבל הקרח בסאפורו טייואן, הונג־קונג.
28 ימים – יציאה 22.1.86
הרשמה: **טמסה טורס**
משרד ראשי כפר־סבא טל' 052־25825

פריז ולונדון

סיור מאורגן, 11 יום – $599
6.12.85 – מלא, היציאה הבאה: 27.12.85
כולל טיסות, אירוח, סיורים, העברות, מלווה ישראלי

לונדון שלך ב־$399

9 ימים עם אפשרות הארכה, יציאות סדירות בכל שבוע. כולל טיסה, בית־מלון סיור הכרות, כרטיס חופשי לתחבורה ציבורית

ביצוע: אופיר טורס
ת"א, רח' בן־יהודה 32; י־ם, אגף מלון המלך דוד; חיפה – דרך העצמאות 62; טבריה – מרכז מסחרי לב־הגליל; ק. שמונה – מלון הצפון.

קניה – שמורות ואגמים

טיול לודג'ים 19/1/86 – 2
בהדרכת יוסי לשם
טיול קמפינג 19/1/86 – 2
טיול לודג'ים 23/2/86 – 6
בהדרכת ד"ר עוזי פז
(אפשרות הארכה בשבוע נוסף לאיי סיישל)
ביצוע: החברה להגנת הטבע (מח' טיולי חו"ל) ת"א השפלה 3 טל' 03־375063

חורף ישראלי

חופשה ונופש במחירים מיוחדים (פרטים במועדון)

טבריה
הופשה משפחתית לחוף הכנרת במעגן – הורים+2 ילדים 53.600 ש' (לינה בלבד) ☆☆☆☆
נהר הירדן – ☆☆☆☆ 45,000 ש'
גני חמת – ☆☆☆☆ 34,300 ש'

אילת
מועדון הנופש קלאב־אין ☆☆☆
קיסר – ☆☆☆☆ 28,330 ש'

ירושלים
דיפלומט – ☆☆☆☆☆ 45,580 ש'
אריאל – ☆☆☆☆ 28,650 ש'

ת"א והמרכז
קאונטרי קלאב – 27,250 ש'
מנדרין – 28,325 ש'
גרנד־ביץ' – 34,900 ש'
מרינה – 28,650 ש'
דיפלומט – 45,580 ש'

המחירים לאדם בחדר זוגי לינה + ארוחת בוקר כולל מע"מ (נא לקבל במועדון פרטים מלאים וסופיים לפני ההרשמה).

מועדון קוראי ידיעות אחרונות מועדון קוראי ידיעות אחרונות

יהודית אוריין

הזאבים אורבים גם לבנים

נראה, שחוויות ילדות של ניצול מיני אכן אינן טראומאטיות, כפי שנדמה תחילה. שאם כן, היינו כולנו מופרעות מיניות, כי אין לך אשה שלא חוותה חוויה של ניצול מיני בילדותה. לפעמים הרי זה איש זר ששואל לכתובת ומושך אותך לחצר. לעיתים זה מישהו, שאומר לך כי הוא מחפש את אביך, ומבקש שתקחי אותו אליך ומנסה לגרור אותך לחדר־המדרגות. ויש שסתם אקסהיביציוניסט שולף את כלי־זינו לראווה, ומה שנראה אצלו כתולעת ענקית עלול חלילה לעשותך עוינת ונרתעת לכל חייך.

אין גבול לניסיונות של המבוגרים לעשות לילדים דברים גסים: כנראה שהרבה יותר אנשים מכפי שכלואים ומאושפזים, מסתובבים ברחובותינו וחיים עם הסטיה החברה הזו. מורים ומדריכי־נוער, למשל, הם מועמדים מסוכנים ביותר בענין. ולילדות — תאמינו או לא — יש חיישנים רגישים מאוד. הן מעבירות זו לזו בקודים שלהן את ההתרעה. "המורה הזה גבוה" — משמע שהוא תמיד חוגג בהרחבה כל דבר בתנ"ך שקשור לפרשת אמנון ותמר; או שהוא מפרט את חיי־המין של הצבים מעבר לנחוץ; או שהוא אוהב להשתמש במילים עבריות דו־משמעיות, ונוגע בתלמידיו על מוחותיהם המלוכלכים. כל אלה מועמדים מצויינים לניצול מיני על־דרך הדיבור. אבל יש ביניהם גם כאלה, שאסור להיוותר עימהם לבד בחדר, במסדרון או להישאר במחיצתם אחרי שעות־הלימודים.

●

ויש מורים שמגלים חיבה באופן פיסי, והם מחבקים את התלמידות ומחששים אותן מתוך ידידות. כן, יש מבוגרים שאלו אמצעי הסיפוק שלהם. משרד החינוך, כידוע לי, אוסר באיסור חמור לגעת בגופו של תלמיד בדרך כלשהי. ואכן, רצוי שמבוגרים יימנעו מכל מגע פיסי בילדים. את החיבה יש להראות באופנים אחרים. אפשר אומנם לחשוב שילדות בגיל ההתבגרות הן בעלות מודעות מינית חזקה, והן מטילות על מורים־חתיכים את מישאלות ליבן המיניות. אבל לרוב יש לכך בסיס אצל המורה עצמו. החביבות, החיוכונים, ההבנה האינטימית שלו עימהן לא נעשות מטעמים חינוכיים, והן מספקות את הצרכים האירוטיים שלו עצמו. בכלל נראה לי, כי לא רצוי להשאיר בנות לבדן עם מישהו מבוגר. וזה כולל אפילו שהייה במחיצת מורה־פרטי, כשאיש אינו בבית (פתאום הוא מסיט את המחברת ישר אל החזה הקטן שהחל לצמוח, ומבקש סליחה...).

וגם לא הייתי סומכת על הורים של חברות, אבותיהן של חברות עלולים אף הם לחוש משיכה לאטנסית לילדות. ולא פעם נקלעת ילדה למצב, שלא נעים לה לספר לחברתה מה שאביה דיבר איתה. בקיצור, מבלי להיות סקס־מניאק — הרבה סכנות לניצול מיני אורב לילדותינו.

●

מה שלא ידענו בילדות, שהסכנה הזו אורבת גם לילדים. באותם ימים טרם ידענו על חד־מיניות קראתי אז סיפור של מופסן, ובו תואר חיבוק של שתי נשים. לא הבנתי את הסיפור וביקשתי הסבר מפי הורי, אלא שהתמימים הללו גם לא הבינו את הסיפור.

אבל היום אנו כבר מבינים יותר מהורינו. ואז מתברר שגם הבנים אינם מוגנים. מה איות מבוגר מושיב על ברכיו ילד מתוך חיבה, לך תגיד לו שיוריד את הילד; הומוסקסואלים מבוגרים מתחילים לשוחח עם ילדים בשדרות על וידיאו, ובסוף מזמינים אותם לביתם. הזאבים אורבים אפוא לא רק לכיפות־אדומות, אלא לילדים בכלל. אנחנו ההורים חייבים לדרוש במפגיע, שמבוגר לא ייגע בילד, ואף שלא יימצא עימו ביחידות. אולי אני קצת היסטרית בנושא, אבל יש בסיס מוצק לכך.

יוסי שין

שינוי – זה הזמן

למי יש היום כוח בשביל טולסטוי? אתה, ארוני הקורא, היית לוקח היום את "מלחמה ושלום", וקורא מתוך הספר הזמן הזה את ההתחלה, נגיד, 100–150 עמודים ראשונים? בטוח שלא. גם אני לא. עברו הימים שאילצו אותנו, בבית־הספר, לקרוא את עלילותיהם של פייר ונטשה, הנסיך אנדריי, ומי עוד היה שם? בחיי ששכחתי. כן, קוטוזוב היה שם, ונפוליאון. מה נשאר לנו מכל אלפי העמודים האלה? כמעט שום דבר.

אז על הכמעט הזה אני רוצה לדבר.

את העלילה של מלחמה ושלום שכחתי מזמן, אך את הסוף אני זוכר היטב. טולסטוי כתב סיום (אפילוג) לספר, ובו הוא עושה ניתוח היסטורי של המלחמות הנפוליוניות שהתרחשו בתחילת המאה התשע־עשרה. רצון העם, אומר טולסטוי, מכתיב למנהיגים את התכוונותיהם ואת פעולותיהם. אם העם רוצה במלחמה — המנהיג הוא דגל לרצון זה. אם העם רוצה להתאחד עם עם אחר, המנהיג הוא מבטא רצונם של רצון העם. למנהיג עצמו אין מישקל, אומר טולסטוי, אלא אם הוא מוציא לפועל את רצון העם. נפוליאון, מסביר טולסטוי, הוביל את עמי מערב־אירופה מזרחה, לרוסיה, משום שבאותה עת נולדה תנועה היסטורית שהובילה עמים מן המערב אל המזרח. אם נפוליאון לא היה ממלא את רצון העם, היו הגנרלים שלו רוצחים אותו, וממנים גנרל אחר במקומו, שימלא את הצורך ההיסטורי. במובן זה, היה נפוליאון תוצאה של צורך היסטורי, לא הגורם לו ולא מחוללו.

מהיכן, שואל טולסטוי, נולד הצורך ההיסטורי?

התפתחות המין האנושי במשך מאות ואלפי השנים שקדמו לאירוע, היא שיצרה את הצורך ההיסטורי ואת ההזדמנות ההיסטורית. אם היה מנהיג כלשהו מנסה להוביל לצורות את העמים שישבו במערב־אירופה, 50–100 שנה לפני נפוליאון — היה נכשל. אם היה נפוליאון או מי שבא אחריו, מנהיג עוד 50–100 שנה עד שהיה פוקד על צבאותיו לכבוש את רוסיה — היו הצבאות מסרבים לצעוד. הואיל וההזדמנות ההיסטורית תמה. לכל זמן, אומר טולסטוי, ועת לכל חפץ — גם בהיסטוריה האנושית, ורצון העם הוא המכתיב את הזמן והעת לכל.

האם התיזה ההיסטורית, שמציג טולסטוי, נכונה גם בחיים האישיים, של כל אחד ואחד מאיתנו?

האם נכון שלפתע, אתה מוכן, נפשית, להחליף מקום עבודה? אם היו מספרים לך על כך לפני שישה חודשים — היית צוחק: איני חולם להחליף מקום עבודה. אני מאושר כאן, אני נשאר כאן לנצח. אבל, פתאום, אתה מוכן ואפילו רוצה להחליף מקום עבודה.

אם תמתין עם הרגשה זו, עוד שישה חודשים, עוד שנה — תחלוף, מבחינתך, "ההזדמנות ההיסטורית" שטולסטוי מדבר עליה. אם תצטרך להמתין שוב, עד ההזדמנות הבאה. אם היא בכלל תבוא.

האם נכון, שלפתע יש בך תחושה שאתה רוצה להמשיך את לימודיך? לא חשבת כך לפני שנה, לא העלית על דעתך שזאת אפשרות. אבל, פתאום, בשבועות או בחודשים האחרונים, חזקה בך התחושה שעתה היא העת ללמוד. זה נובע, כמובן, מהתפתחויות שחלו בך מיום הולדתך ועד למועד שהתחושה עלתה בך. אך היא צצה אל פני השטח — היום.

אם תמתין עם תחושה זאת עוד שנה, עוד שנתיים — היא תכהה, וסופה שתחלוף. מי מאיתנו לא שמע את עצמו אומר: פעם רציתי לעשות את זה, אבל עכשיו־כבר מאוחר, אני כבר לא מוצא את זה. כנראה, אף פעם.

יום אחד, אתה יודע בבירור, שעכשיו אתה רוצה לעשות שינוי משמעותי: להתחתן, להתגרש, ללדת ילד נוסף, להתחיל עסק חדש, לכתוב טור בעיתון, לעלות על אונית סביב העולם.

דע לך, שזאת ההזדמנות ההיסטורית שלך, והיא מתרחשת רק עכשיו: אם תמתין, היא תעלם, תעלם לעולם.

אורה שם־אור

לעזאזל הנוסעים

אין לי ספק שמתכנני התנועה הם אנשים מלומדים ומבינים יותר טוב ממני את בעיות התנועה. אז מה פתאום שאני אעיז לבקר את מצב התנועה והאוטובוסים במרחב דן? או קודם כל, זה לא פתאום. שנית, ביקרתי בערים גדולות בעולם, וראיתי איך שם התנועה יעילה מי אלף; ושלישית, מנוחה לפני ממה תנועה, אוטובוסי אגד־דן במרחב תל־אביב.

יש אצלנו רחובות, ולא רק בעורקים הראשיים, בהם נעים עשרה קווים לאורך אותו המסלול, רק לקראת סוף הדרך כל אחד פונה לשכונה אחרת. כל הקווים היוצאים מיפו, למשל, עוברים זה אחר זה את דרך יפו־ת"א ואת דרך פתח־תקוה. או קחו את שדרות רוטשילד... לאורכה עוברים עשרה קווים שונים.

זה כאילו כל קו הוא חנות עצמאית, לא קשורה ולא תלויה בקו המקביל.

בערים הגדולות בעולם ישנו מונח בשם "העברה", הנוסע נכנס לאוטובוס בתחנה הקרובה אליו, כאשר על הכרטיס נסיעה שהוא מקבל מוטבעת השעה בה עלה על האוטובוס. כעבור שלוש או חמש תחנות הוא יורד, והוא לא צריך יותר לקנות כרטיס נוסף כאשר הוא עולה על האוטובוס השני [illegible]

[illegible]

חדשה, מחפשים איזה מיספר שעוד לא בשימוש, ומכריזים על פתיחת קו חדש — מקצה העיר לקצה העיר או המרכז. וכך מוסיפים לתנועה הקיימת לאורך המסלולים הארוכים, עוד הרבה אוטובוסים מדי יום, כך פותרים את בעיית השכונה החדשה.

●

האטימות של מתכנני התנועה באה לידי ביטוי מוחשי בתחנות שהציבו בשדרות שאול המלך: תחנה אחת בתחילת הרחוב ועוד תחנה אחת בסוף הרחוב. לא איכפת להם שרוב הנוסעים בשאול המלך יורדים בית המישפט (ובית־חולים איכילוב) שני המוסדות המרכזיים ברחוב — ויצמן — הניצב לשאול המלך, בדיוק במחצית הרחוב הארוך. מה הוא אכפת למתכנני התנועה לתקוע עוד תחנה אחת? אחת בלבד, באמצע הרחוב הארוך? אבל לא. שיכתתו רגליהם, שיתרוצצו חצי שעה, עם תינוקות על הידיים, חולים וקשישים, בגשם ובשמש. מי מתכנן הדיוט אחד קבע שברחוב הארוך הזה יהיו רק שתי תחנות, אחת בתחילת הרחוב, והשניה בסופו, תקע את השלט במקום מסוים, ומשך שלושים שנה איש לא בדק, איש לא שינה, איש לא תיקן.

[illegible]

אחוות ילדים דחויים

[illegible]

יום אחד בפאריס

פאריז בסתיו... עיר שהיא חגיגה לכל החושים! לרגע יוצאת השמש, האוויר צונן, העצים דולקים בנחושת וזהב. בבתי הקפה ובגנים, תופשים קרן שמש אחרונה לפני ההתכרבלות של החורף.
פאריז בסתיו... אתה רוצה לחיות את כולה בבת־אחת. לחבק אותה אל ליבך, להיטמע בה. או אולי זה הרצון הזה, שהיא דווקא תיטמע בך...
פאריז בסתיו... זרועה פרקי היסטוריה, כמו תפאורה ענקית, לאנשים החיים בה את הדראמות של היום, הזרועות בהרבה תשוקות, אהבות ויופי.
פאריז בסתיו... מין שלמות של צורות: צבעים ומראות. העוגות הסדורות בפטיסריות. ניחוחות הבגטים הטריים והפריכים, דוכני הפרחים, הנשים הפאריזאיות, שאפילו הסמרטוטים עליהן נראים עשירים, וכשהן עשירות, הידורן הדר מלכות.
פאריז בסתיו... עיר שנועדה לחלומות. עיר שהחלומות בה אפילו מתגשמים. לעיתים.

כתבה וצילמה: פרומה מרקוביץ

אן־איריס, ציירת פאריזאית צעירה, שאוהבת לשלב הרבה צבעים בלבושה: הסוודר בדגם פייזלי שחור־ירוק, חצאית מיני מסריג בפרחי בל־וורוד, גרבונים בסריגת עור־נחש ונעליים ארוגות בצבעי צהוב ובורדו, הנראות כנעלי־בית

האביזרים הפאריזאים: הנעליים מאוד כבדות, הסולייה עבה, ריקמת גובלן על פני הנעל, צמידים, חגורות, עגילים בצורת מטבעות רומיות מוזהבות.

משמאל למעלה: קפה אנג'לינה; יום ראשון בבוקר. שוקו חם עם עוגות קצפת, לפני הקפיצה ללובר שממול. עדי פלאסטי ענק על הצוואר וראש בלונדי מדורג ● משמאל: גברים עם תיק שהוא שק או תרמיל מסוגנן. העניבה נקשרת בחופשיות כסרט, חרוזים ופנינים תלויים ברישול על הכתף.

בגני הטוילרי שמאחורי הלובר – פייזלי על המכנסיים, מקטורן ספק־סיני, צעיף על המצח וגרבי זברה. הכתפיים עדיין מרופדות מאוד, רחבות מאוד.

לדהאל, יום ראשון בבוקר. בוטיקים חדשניים, המון צעירים מסתובבים ומחפשים את הזעקה האחרונה. ג'קט על ז'קט, חולצה על חולצה, הרבה שכבות. אפילו אם זה בטל־דרס מעור על מקטורן גברי רגיל (משמאל) או מקטורן מבד ריפוד קטיפתי, צווארון סאטן, על חולצה פרחונית.

אחר הצוהריים בקפה „אודאון". מרק הבצל הכי טוב בעיר. לובשים חולצה צבעונית, שוב בהדפס פייזלי, רכוסה עד צוואר. המקטורן – מן המלתחה הנשית, חופשי, רך, שרוולים מקופלים, שיראו את החולצה הצבעונית.

יש בארץ כמה משוגעים לדאייה ● מרגישים כמו ציפורים, מסתכלים עלינו מלמעלה ● התחביב לא יקר מדי, ועוזר מאד לניקוי ראש, הם אומרים

מאת רמי נאורי

צילומים: יוסי דנה

המדריך אילן שקולניק (בתוך הדאון) ולצידו ד"ר עמוס שליט: בחזרה לאהבה הגדולה

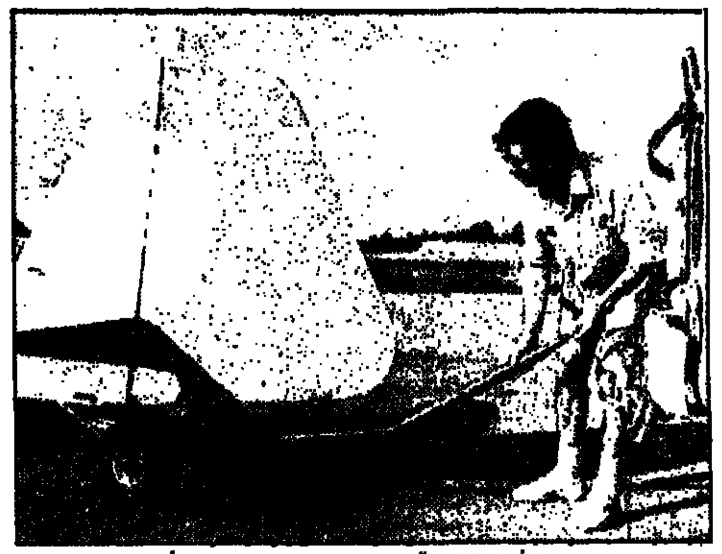
מחבר כבל גרירה, ד"ר יצחק נוי: התנאים של האשה

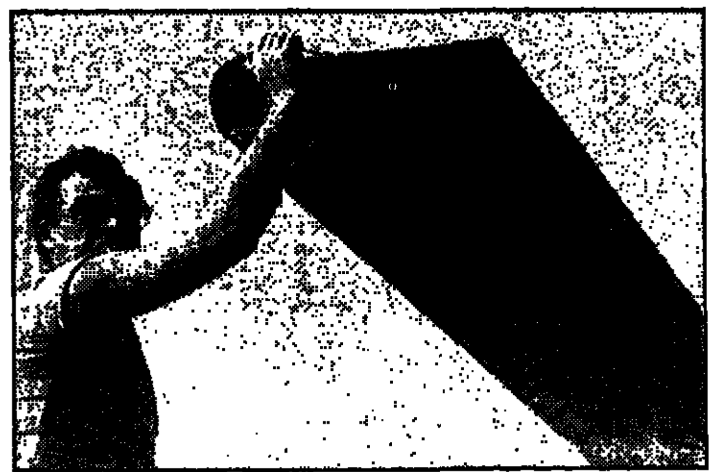
ד"ר שמואל הנדרמן, לקראת המראה: מכורים לעניין

מי לא רצה, פעם בחייו, להרגיש כמו ציפור. להתבונן מלמעלה בטבע, בבני־האדם, להצטרף במעוף לאחת מלהקות הציפורים הנודדות, או אולי להיות לבן־זוגה במעוף של ציפור־טרף כמו, עיט או נשר... אז באמת יש מי שאינם רק חולמים, אלא מבצעים זאת הלכה למעשה.

וזהי קבוצת הדואים, המתאספים מדי שבוע בשבוע באחד ממרכזי הדאייה בארץ, וממריאים לשחקים. הם עושים זאת בעזרת מטוס קל, ללא מנוע, המוטס למקום גבוה (בעזרת כבל גרירה), ושם נתמך בכנפיו בזרמי־אוויר הנגדיים (טרמיקות) הנושאים אותו למרחקים.

הדאייה היא ספורט ישן מאוד, הקיים בארץ עוד מלפני קום המדינה. השיטות והביצועים השתכללו מאז אולם העקרונות הבסיסיים נשארו. למרות השנים שחלפו, אין הדאייה מוכרת בארץ, לעומת ארצות אחרות בעולם, כספורט רישמי, וציבור העוסקים בה קטן יחסית.

יש כיום בארץ ארבעה מרכזי דאייה (בבאר־שבע, מחניים, מגידו, ועין־שמר), שיש בהם כ־35 דאונים. בגרמניה, לעומת זאת, יש על שטח שגודלו כשיטחה של מדינת ישראל, כ־35 מרכזי דאייה, שבהם כמה מאות דאונים, כך שיש לנו עדיין למה לשאוף.

בעבר הרחוק ביקשו כמה יזמים מחו"ל, לעודד ענף זה ולהקים בארץ מיפעל לבניית דאונים בדימונה. אולם הביורוקרטיה הישראלית הבריחה אותם. עוד חלום שנגוז. כיום מייצרים את הדאון „דימונה" באוסטרליה.

הדאונים הנפוצים בארץ הם מדגמים ישנים מאוד (מתשנים 1958 — 1956), מסוג „ברפלקא", „סקי 2", „ןקה 8". שמחירם הוא כ־7,000 דולר האחד. דאונים אחרים, טובים וחדישים יותר, שבהם אפשר לבצע אקרובטיקה אווירית, נמצאים בארץ אצל מתי־מעט, בבעלות פרטית. מחירו של דאון כזה כ־30,000 דולר.

שלווה פסטורלית

מינחת עין־שמר, יום שישי, שהוא אחד משני ימי הדאייה (האחר בשבת) המותרים בארץ, ומשמש אחד ממרכזי הדאייה.

במרכז זה שלושים וחמישה חברים. אפשר למצוא ביניהם הרבה מהנדסים, הנדסאים וטכנאים, שלושה רופאים, כנר אחד, וכמה תלמידי תיכון וסטודנטים. יש כיום למרכז שלושה דאונים (דאון נוסף בדרך), שניים מהם, חד־מושביים, התעופפו למעלה בגובה של כמה אלפי רגלים, והאחד (דו־מושבי), המשמש להדרכה, המריא ונחת אחת לכמה דקות. נוסף למכוניותיהם של החברים, נמצא במקום טנדר שברולט ישן, שתפקידו לגרור את הדאון, בעזרת כבל, כדי שיוכל לתפוס גובה ומהירות. פעולה זו מתבצעת בשאר מרכזי הדאייה בארץ בעזרת מטוס מנועי קטן. נראה שהקידמה ממאנת עדיין להגיע לכאן.

במינחת שקט ושלוות פסטורלית, ללא אווירת המתח המאפיינת כל־כך את שאר המקומות שבהם מבלים ישראלים. פעולות ההמראה וההנחתה נעשות בעצלתיים, כשאדישות נסוכה על־פני החברים. נראה ששמים יכולים לחכות. אילן שקולניק, 30, המדריך האחראי על המרכז, מסביר: „לכאן באים אנשים אוהבי שקט, המחפשים לנקות את הראש מעמלם השבועי, בתחביב מרגיע. הטיסה עצמה שקטה מאוד (מלבד משבי הרוח), חוץ מזה שלחבר'ה אין חשק להתרוצץ לאחר שבוע עבודה מייגע".

הוא החל לדאות בגיל 16. את האהבה לשחקים קיבל עוד מביתו, ליתר דיוק מאביו, קברניט באל־על. בעת שירותו הצבאי מיעט לעסוק בתחביבו, אולם לאחר שיחרורו מצה"ל חזר במלוא המרץ לאהבתו הגדולה. לאחר כמה שנים של דאייה, ב־1979, כשהסתפיק לצבור מאה שעות־טיסה, עבר קורס מדריכים של „קלוב התעופה הישראלי", ומאז הוא משמש מדריך בהתנדבות, במרכז זה ובמרכז מגידו הסמוך.

אילן שקולניק (מאחור) לקראת דאייה: מדריך בהתנדבות

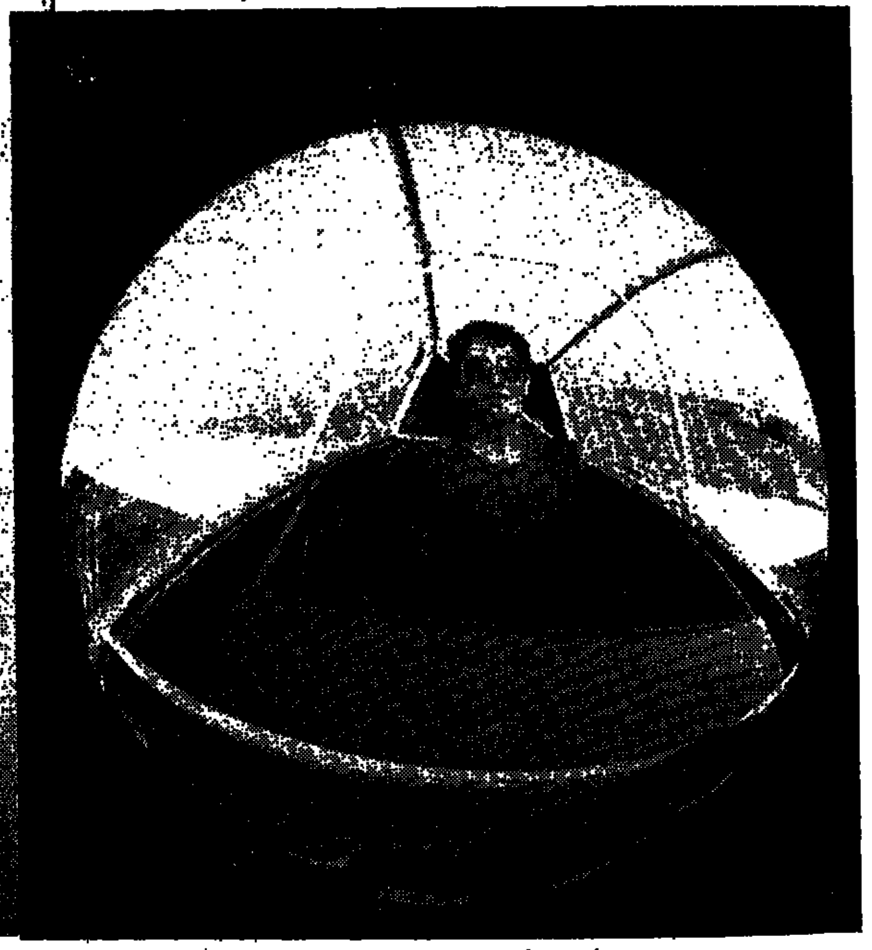
אילן בצילום תוך כדי דאייה: מחפשים שקט

רישיון מתלמד

אילן מסביר שכל אדם, נשים וגברים כאחד, מגיל 14 ומעלה רשאי לדאות. אולם כדי לקבל את רישיון הדאייה עליו להיות בן 17 לפחות. המתחילים בגיל צעיר מאוד יכולים לצבור את שעות הטיסה הנדרשות לקבלת רישיון. בשלב הראשון, לאחר שביצע החובב 40 „הזנקות" לאוויר (חמש דקות דאייה בכול הזנקה), הוא רשאי לגשת למיבחן תיאורטי בעקרונות הטיסה, ולמיבחן מעשי, במינהל התעופה האזרחית. הגוף הרישמי הראשי לתת רישיונות בישראל. אם עבר את המיבחן בהצלחה, מקבל החובב רישיון דאייה למתחילים, המתיר לו לבצע טיסות סולו (ללא מדריך) בטווח של 8 ק"מ מהמינחת.

כדי לעלות בדרגה ולקבל רישיון „דואה" על החובב לצבור 20 שעות טיסות סולו (וזה נמשך הרבה־הרבה זמן), לעבור בדיקה רפואית מיוחדת אצל רופא תעופתי, לקבל תעודת־יושר מהמישטרה, ורק לאחר מכן לגשת לבחינה המעשית. אם הצליח במיבחן הוא רשאי לדאות לכל מקום ולכל טווח, במיגבלות הקיימות בישראל, שהן ביצוע טיסה בשבתות ובימי שישי בלבד, ובתיאום עם „האחראים לשחקים" בישראל — חיל האוויר, אם מדובר בדאיה ארוכה (מגידו — באר־שבע, לדוגמה).

מועדון הדאייה „עין שמר", הוא עמותה הקיימת שלא על מנת לעשות רווח, ומאוגדת תחת „קלוב התעופה הישראלי". לכן, לדברי גיל מיכלס, גיזבר העמותה, המחירים הנגבים מהחברים הם עבור עלות תיפעול המרכז, נכון להיום, נגבים במרכז זה (כל מרכז קובע לעצמו את הסכום המבוקש), 150 דולר עבור דמי־הרשמה, המחולקים לשלושה תשלומים. כל תשלום מתבצע אחת לשלושה חודשים. דמי־חבר חודשיים הם בסך 15 דולר. עבור כל הזנקה, הכוללת שהות של חמש דקות באוויר, נגבים 5 דולר, וחצי דולר עבור כל חמש דקות נוספות של שהייה באוויר.

העלות הבסיסית לקבלת רישיון מתלמד, היא כמאתיים דולר (40 הזנקות), המתחלקים לכחמישה חודשים, כיוון שבכל שבוע מבצע החובב המתחיל כשתי הזנקות. כך יוצא, שהעלות החודשית למתחיל היא כ־55 דולר, ולוותיק לעיתים מאות מות (תלוי בזמן שהייתו באוויר). תחביב לא יקר, לאו־דווקא לבעלי האמצעים.

צביאלי משה (ציקו), 27, איש קבע בחיל־האוויר, נמצא בחופשת לימודים, וחבר כשנה במועדון. הבעיה לדבריו היא לא כסף, אלא ההשקעה הגדולה בעבודת ובזמן, ביחס לתמורה הקטנה של שהות בשמיים. עובדה קשה ביותר למתחילים, הרוצים לרחף בשמיים כמה שיותר... ציקו, מייעץ להם להתאזר בסבלנות, כיוון שבבוא היום יגיעו ליכולת של דאיית סולו ובטווח רחוק, דאיות סולו ללא הגבלת זמן ומרחק.

אילן המדריך, בעל השיא הישראלי בדאייה (11.5 שעות), מספר כי „היכולת להצטרף לציפור במעופה, הנוף המרהיב שנשקף מלמעלה, ההרגשה הכללית של אין גבול — שווים כל מחיר, ומהווים פיצוי לכל עבודה, אפילו היא קשה ביותר".

לאמצע השבוע

ומה אומרות הנשים, על היעדרויות הארוכות של בעליהן או חבריהן בסופי השבוע? אילן (נשוי טרי): „עוד לפני שנישאנו ידעה אשתי שיהיה לה בעל לאמצע השבוע, כיוון שסופי השבוע מוקדשים לדבר אחד ויחיד — הדאייה".

יצחק נוי, 33, רופא־נשים בבית־החולים „הלל יפה" בחדרה, אשר גרר עימו לעין־שמר שני רופאים העובדים במחלקתו (עמוס שליט, ו־שמואל הנדרמן) אומר, כי התנאי של אשתו לעיסוק בתחביב, הוא שעליו לקחת את ילדיו עימו, והוא מבצע זאת, כמובן. כמותו נוהגים שני הרופאים האחרים.

דואים אחרים מביאים, לעיתים, בשבתות, את המשפחה כולה, כדי שיוכלו לדאות בשקט. כל הדואים, ללא יוצא מן הכלל, מודים בפה מלא שהם מוכנים לעשות הכול עבור רגע של דאייה, כיוון שהם מכורים לעניין.

ואכן, לא קשה להתמכר. חמש דקות של דאייה שקטה במרחבי השמיים, מספיקים כדי לתת לך את התחושה לרצות עוד. שם למעלה — רק אתה, השמיים, הציפורים והנוף המשגע. שלווה עילאית. מה צריך יותר בארץ המשוגעת הזו?

דפוק: מתעופף בשחיים

הרפואה בעדינה

רופאים במערב מגלים את כוחם של צמחי המרפא ● לא במקום, רק כעזר לרפואה הקונבנציונלית ● צרפת ואנגליה בראש המדינות שהפכו את הרעיון לתעשיה ● החידוש: במקום טעמים ירוקים – כמוסות ● מי שמאמין, מאמין שאפשר לרפא בהם עשרות מחלות

מאת דבורה גמיר

צילומים: סיגמא

למעלה משמאל: במשרדי תעשיות „ג'לקום" מבחר מוצרי צמחי המרפא בגלולות, כמוסות וסירופים. למעלה: מעבדות בית־החרושת „ויטהפלור", בסט. קוונטין־פאלווייה, בודקים את סוגי הצמחים שמהם ירכיבו תרופות

יותר ויותר הולכת ומתפשטת גם בארץ, רפואת צמחי מרפא. לא עוד פרחים לנוי ועציצים לקישוט – אלא ניצול של למעלה מ־300 פרחים, עשבים, שורשים, עצים ושאר הירק הצומח – כמקור ריפוי לשורה ארוכה של מחלות.

כיום מובילות צרפת וגרמניה בפי־תוח תעשיית תרופות, המבוססות על חומר גלם, הנלקח מפרחים וצמחים שונים. לא שקוטפים פרחים ועשבים ומבשלים אותם. מדענים בודקים במ־עבדות־ניסוי, על חיות, את תכונות המרפא של הצמחים השונים. רק לאחר מכן מכינים את התרכיזים, הכמוסות, על־ידתה והסירופים, לשיווק בכל העו־לם.

„הרפואה העדינה" – כך מכנים הי־ום בעולם את רפואת צמחי מרפא, ולא בכדי. לשימוש בתרופות אלו שמקורן אך ורק מהצומח, אין תופעות לוואי, הן נעימות ומרגיעות, ובמקרים רבים אף מביאות לריפוי מלא.

החברה המערבית – וגם המזרחית – מאמינה בניצול צמחי מרפא, על בסיס מדעי ורפואי, כאמצעי־עזר לר־פואה הרגילה. אולי משום שרבים הת־ייאשו כבר מן התרופות הרגילות, ואו־לי גם בגלל חוסר האונים של הרופאים במקרים רבים של מחלות כרוניות.

יותר ויותר רופאים, גם בישראל, מוכנים כיום להטות אוזן ולהקשיב לסיפורים על הצלחת רפואת צמחי המרפא. בכנסים רפואיים שנערכו באי־רופה ובארץ, הודו רופאים מפורסמים, כל אחד מומחה בתחום רפואי אחר: „רפואת צמחי המרפא, יכולה לתפוס מקום נכבד במערך הרפואה הכללית. יש לה מיגוון תרופות שהוכיחו את עצמן. אלא, שחייבים לעשות סייג והוא, שלא 'מרפאים' ושרלטנים למיני־הם יעסקו בריפוי. כל מי שמאמין ורו־צה לנסות את רפואת צמחי המרפא, יילך תחילה לרופא מוסמך, ויעבור בדיקות איבחון. רק משתאובחן מחלתו – יוכל להיעזר ברופא שמתמחה בצמ־חי מרפא, ולקבל אצלו את התרופות".

כיום אפשר לקבל תרופות מצמחי מרפא גם בכמוסות, שהן המלה האחרו־נה ברפואה זו. לא מוכרחים לשתות מרקחות, צמחים מרות או חסרות־טעם. יצרני התרופות בצרפת ובגרמניה הגי־עו לשלב ייצור כה מתקדם, שבכמוסה אחת הם מכניסים תרכיזים של מספר צמחים, שביחד – ולא בנפרד – הם יכולים לרפא מחלה מסויימת.

ד"ר מאיר וינקלר, רופא פנימי שע־בר שנים בביה"ח „איכילוב", זנח מזה שלוש שנים את הרפואה הקונבנציונ־לית, לטובת רפואת צמחי מרפא. שנות מחקר והשתלמות בתחום זה, מביאותם אליו זרם של חולים, שהתייאשו מהר־פואה המקובלת ומן התרופות המסורי־ות, שלרובן יש תופעות־לוואי מסוכ־נות – והם מבקשים עזרה בתחום חדש זה.

„אני לא מטפל בחולים, רק על סמך סיפורים שלהם, על מחלותיהם וצרותיהם, אלא אם הם מביאים בדי־קות מעבדה ומכתב מרופא שלהם. יש מקרים רבים שאני, כרופא מוסמך, בו־דק אותם, ואם צריך – אני שולח אותם לבדיקות הם וצילומים, לפני שאני מכין להם צמחי־מרפא או שיקוי צמחי [illegible]

נות, כמובן בשילוב עם דיאטה מתאי־מה (וזה חלק חשוב מהרפואה הטבעית). גברים שספירת הזרע שלהם נמוכה, ולא נעזרו בהורמונים, מקבלים טיפול בצמחי־מרפא, בהצלחה עצומה. לא ייאמן, אך שמענו על שני ישראלים, שסוף־סוף נפטרו מעקרות־חלקית, בעזרת תה מצמחים מיוחדים. איכות הזרע שלהם, שספירתו היתה נמוכה, שופרה, ונשותיהם כבר הרות. זאת, כאשר כל הטיפולים המקובלים לא הו־עילו להם.

תה המבוסס על עלי צמח הסירפד, הוא משהו יעיל שניסינו בעצמנו, לשי־פור בעיות במערכת העיכול, ולריפוי כיב תריסריון (אולקוס), אחרי שהשמו־עה הגיעה אלינו באנגליה. מתברר גם, שמחקר שעשה ד"ר וינקלר על חול־דות, לפני שניסה זאת על חולים, הביא לתוצאות מפליאות. תה זה גם משתן, ויעיל יותר בדיאטה להרזיה.

אגב, התה המפורסם ביותר בהיס־טוריה, עוד לפני שיצא שמה של רפו־את צמחי המרפא הוא תה, המבוסס על הרתחת עלי פטרוזיליה, שכל אחד יכול לגדל על במרפסת ביתו. הוא משתן נפלא, ורופאים בביה"ח ממלי־צים על שתייתו, למי שסובל מחול ואבנים בכליות ובדרכי השתן.

יש היום תכשירים להפסקת נשירת שיער, המבוססים על צמחי מרפא, וכ־בר אפשר לרכוש אותם בארץ, (יבוא מצרפת). אגב, אם מכינים תמיסה גוו־לית מצמח הסירפד ומורחים על הקרק־פת, מפסיקה הנשירה. כדאי לנסות בבית.

היום אפשר כבר לקנות בחנויות הטבע, ולאחרונה גם ברשת ה„שופרסל" שהתאימה עצמה למציאות החדשה, סוגים שונים של תה, יבוא מגרמניה. תה עם צמח המיורן הוא מר־גיע מצויין ומשחרר מעצבנות על רקע מתח. יש תה מצמחים (תמיד תערובת של כמה מהם) שיעיל נגד חולשה, חום וכאבי־ראש, ואפשר להמשיך ולרקות עוד כמה סוגי תה נגד ברונכיט ואסט־מה ומיגרנות.

כיום מנסים בצרפת לשלב בסירו־פים המכילים צמחי מרפא גם דבש, בשל התכונה הטובה שלו בשיפור הט־עם, שלא לדבר על תכונות המרפא שיש לדבש, נגד זיהומים. אומר ד"ר וינקלר: „גם אני מוסיף דבש לבקבוקון עם תה מצמחים שונים, שאני מכין לילדים הסובלים מברונכיט. החטבה פנטסטית, הילדים אוהבים את הסירופ הזה, כאשר האנטיביוטיקה נכשלת, באים אליי".

אין מה להוסיף: הרפואה חוזרת בבריאה למקורותיה אל הטבע. גם אם אין בצמחי המרפא מנוס מלא לכל המחלות – [illegible]

בתולות בהריון

יותר ממיליון נערות אמריקניות, בגיל העשרה, מתעברות מדי שנה ● האמהות־ילדות הללו נולדו לאמהות־ילדות. הן עניות, יותר ממחציתן – שחורות, רובן לא־נשואות, והן מהוות בעיה לאומית ● שירותי־ הרווחה שקוצצו על־ידי מימשל ריגן, רק מחמירים את הבעייה ● מה שמוליד אותה, בעיקר, חוץ מהנחשלות והעוני – הם הערכים האמביוולנטיים של החברה האמריקנית: מתירנות המעוגנת בפוריטניות עמוקה ● תקציר מה„טיים"

בת טיפשעשרה לפני לידה: במקום כוכבי־רוק על הקירות – סוסונים וברווזים

יותר ממיליון נערות אמריקניות בגיל העשרה נכנסות להריון, מדי שנה. שליש מהן לא נשואות, וגם אינן נישאות לאבי ילדיהן. בלונר, הן מיתו־וספות אל אוכלוסיית האמהות־הלא־נשואות. רק כ־45 אחוז מהקטינות הללו מחליטות לעשות הפי־להה־מלאכותית. כל השאר יולדות, והופכות – בגיל 14־15, לאמהות המטופלות בתינוקות. החד־רים שלהן, שכרזות של כוכבי פופ ורוק קישטו את קירותיהם, הופכים לחדרי־תינוקות עם שולח־נות־טיפול, קישוטים ילדותיים, של סוסונים וברו־ווזים. הן עצמן מיניקות, מחתלות, ערכות לילות ללא שינה. מתמודדות עם מחלות של תינוק, עם חוסר־האונים שלו, עם הדרישות העצומות שלו – בעוד הן עצמן עדיין ילדות קטנות. השבועון „טיי־ים" מקדיש לתופעה הזו, של ילדות־יולדות־יל־דים, את כתבת השער שלו.

על שער הגיליון – נראית ילדה בלונדית שמ־נמנה, בחודשי הריונה האחרונים. גופה בפרופיל אל המצלמה ופניה מישיר־מבט של עיני־תכלת תמימות. אילמלא הריונה המתקדם, אפשר היה לומר על העיניים האלה שהן משדרות תום־כתר־לי. ספק אם הילדה הזאת, שהרתה בגיל 14, אולי לחבר שלה ואולי לסתם פירחח מזדמן, יודעת מה זה מין. קרוב לוודאי, שהיא עוד קורבן קטן לני־צול מיני, לבורות תהומית בכל הנוגע לאין־מגעי־עים־ילדים לעולם ומה אפשר לעשות כדי למנוע את זה, לחסך עצום באהבה, במרכית המיקרים – לעוני.

היא והדוד שלה נולדו באותו יום

הסטאטיסטיקות שמובאות בכתבה של ה„טיים", שנלקחו מסקרים של מכוני־מחקר מכל רחבי ארה"ב (ראה מיסגרת), מגלות שבעיית היל־דות־היולדות היא אומנם בעייה לאומית, אבל בעיקר היא בעייה של האוכלוסיה הענייה. מרבית האוכלוסיה הענייה בארה"ב היא אוכלוסיית השח־חורים. וכך, נוצרה חפיפה נוספת בין שני סוגים של מצוקה: חלק גדול מהעניים של ארה"ב הן עניות – זאת־אומרת, אמהות ללא־נישואין או אמ־הות־גרושות שננטשו על־ידי בני־זוגן. הילדות המעוברות הללו, שחלק גדול מהן שחורות, לא נשואות, שאולי יינשאו פעם – לגבר שאינו אבי־ילדן – מעבות את השוליים השחורים באוכלוסי־ית האמהות־היחידות־העניות.

הכתבה של ה„טיים", משתרעת על־פני עשרה עמודים, כולל תצלומים. באחת מהן – משפחת שארת ממינאפוליס. קלסתרי־הפנים מסגירים מר־צא מעורב, לבן־אינדיאני. במרכז שתי אמהות, אמא־בוגרת, שלה 10 ילדים. היא לא נראית יותר מבת שלושים. הצעיר בילדיה הוא תינוק בן כמה שבועות. הבת הבכורה שלה, סטפאני, בת 17, מח־זיקה בזרועותיה את בתה־שלה, לאריסה, גם בת כמה שבועות. היא והדוד שלה נולדו כמעט באותו יום. אחיה הבכור של לאריסה, ג'ואי, כבר גדול. בן שנה־וחצי. אמא־סטפאני היתה בת 15 וחצי כשי־שילדה אותו. אמא של סטפאני היתה בערך בת־גילה, כשסטפאני נולדה. אפשר כמעט לחשוב שלידה בגיל כל־כך צעיר, זה משהו הטבוע בגנים. העובדים הסוציאליים האמריקניים שרואיינו לכת־בה של ה„טיים" מאשרים, שחלק גדול מהילדות הללו, נולדו לאמהות־ילדות.

סטפאני היא אחת הנערות המצוטטות בכתבה. „אני נורא עייפה. וכמעט שאיני אוכלת", היא מת־

(המשך בעמ' 14)

מיספרים בשחור לבן

● כ־30,000 [illegible]

[illegible]

صورة عن الأصل

זמנים במטבח

עוגיות להקפאה

כשיש כמות גדולה של גלילי בצק־עוגיות במקפיא, יש תמיד משהו טוב ב־בית. בתוך 15—20 דקות אפשר להספיק להוציא גליל בצק, לפרוס אותו ל־פרוסות, לסדר על מגש אפייה ולאפות עוגיות ט־ריות. עוגיות־מקפיא הן גם קלות מאוד להכנה, ואפ־שרויות הגיוון הן עצומות — אפשר לתבל בחומרי טעם שונים, אפשר להוסיף חתיכות קטנות של פירות מסוכרים, אגוזים או פירו־רי שוקולד, ואפשר לגלגל אותם בשבירי אגוזים, או בוטנים.

עוגיות דבש

המצרכים: 175 גרם חמ־אה או מרגרינה; 75 גרם דבש נוזלי; קליפת תפוז מגוררת; 2 כוסות קמח.

טורפים את החמאה עם הדבש לתערובת קלה ואוו־רירית. מוסיפים קליפת ת־פוז וקמח מנופה, ומערב־בים לבצק חלק ולא דביק. לשים קלות, צרים גלילים בקוטר 5 ס"מ, עוטפים ב־נייר אלומיניום ומקפיאים.

עוגיות אלו נוטות לחת־פשט בשעת האפייה, ולכן יש לשהאיר לחן מקום ל־התפשטות התבנית.

פרוסות שוקולד

המצרכים: 200 גרם מר־גרינה; 3/4 כוס סוכר; 2 ביצים; כפית תמצית ו־ניל; 2 כוסות קמח תופח; 3 כפות אבקת קקאו; 100 גרם בוטנים קצוצים.

מקציפים את המרגרינה עם הסוכר, ומוסיפים את הביצים, אחת אחרי הש־נייה, עם הווניל. מנפים את הקמח עם אבקת ה־קקאו, ובוחשים לתוך ה־תערובת. מערבבים לבצק חלק. אם הבצק רך מדי, מקררים אותו במקרר, עד שהוא מתקשה מעט.

צרים גלילים בקוטר 5 ס"מ. מפזרים את הבוט־נים הקצוצים על מגש גדול, ומגלגלים את גלילי הבצק על הבוטנים. מהדקים מעט, כדי שהבוטנים יד־בקו לבצק.

עוטפים בנייר אלומיניום סוגרים ומקפיאים.

עוגיות בשני צבעים

המצרכים: 3 כוסות ק־מח; יקורט מלח; 200 גרם מרגרינה בטעם חמאה; כוס סוכר; ביצה; כפית תמצית וניל; צבע מאכל וורוד; קליפת־תפוז מגור־רת.

שמים את הקמח בקע־רה גדולה, עם המלח, ו־מוסיפים את המרגרינה. מעבדים את המרגרינה ל־תוך הקמח, עד שתתערו־בת דומה לפירורי־לחם עדינים. מערבבים לתוך ה־תערובת את הסוכר.

טורפים את הביצה עם הווניל, בוחשים לתוך תע־רובת הפירורים, ולשים קלות לבצק אחיד. מחל־קים את הבצק לשניים. ל־תוך מחצית אחת מוסיפים מיספר טיפות צבע מאכל וורוד וקליפה מגוררת, ו־לשים עד שהבצק מקבל צבע אחיד.

צרים 2 גלילים ארוכים מכל סוג בצק, ומצמידים אותם אחד לשני, לסירוגין, כך שתתקבל דוגמת שחמט. מהדקים קלות לגליל אחד, עוטפים בנייר אלומיניום ומקפיאים.

■ דנית שלומון

שעועית יבשה יכולה לשמש בסיס לתבשילים רבים, ולא רק לצ'ולנט. אין שום דבר המכריח אותנו להשתמש בשעועית הלבנה דווקא. סוגי השעועית המגוונים טעימים לא פחות, ומשווים יופי לתבשיל.

שעועית מכל המינים יש להשרות במים למשך 8 שעות לפחות, כדי לרכך את הקליפה ולזרז את הבישול. כשהזמן דוחק, אפשר לקצר את משך ההשריה — שמים את השעועית בסיר עם הרבה מים, ומביאים לרתיחה. מסירים מהאש, ושורים למשך שעתיים. שימוש בסיר לחץ יקצר בהרבה את משך הבישול.

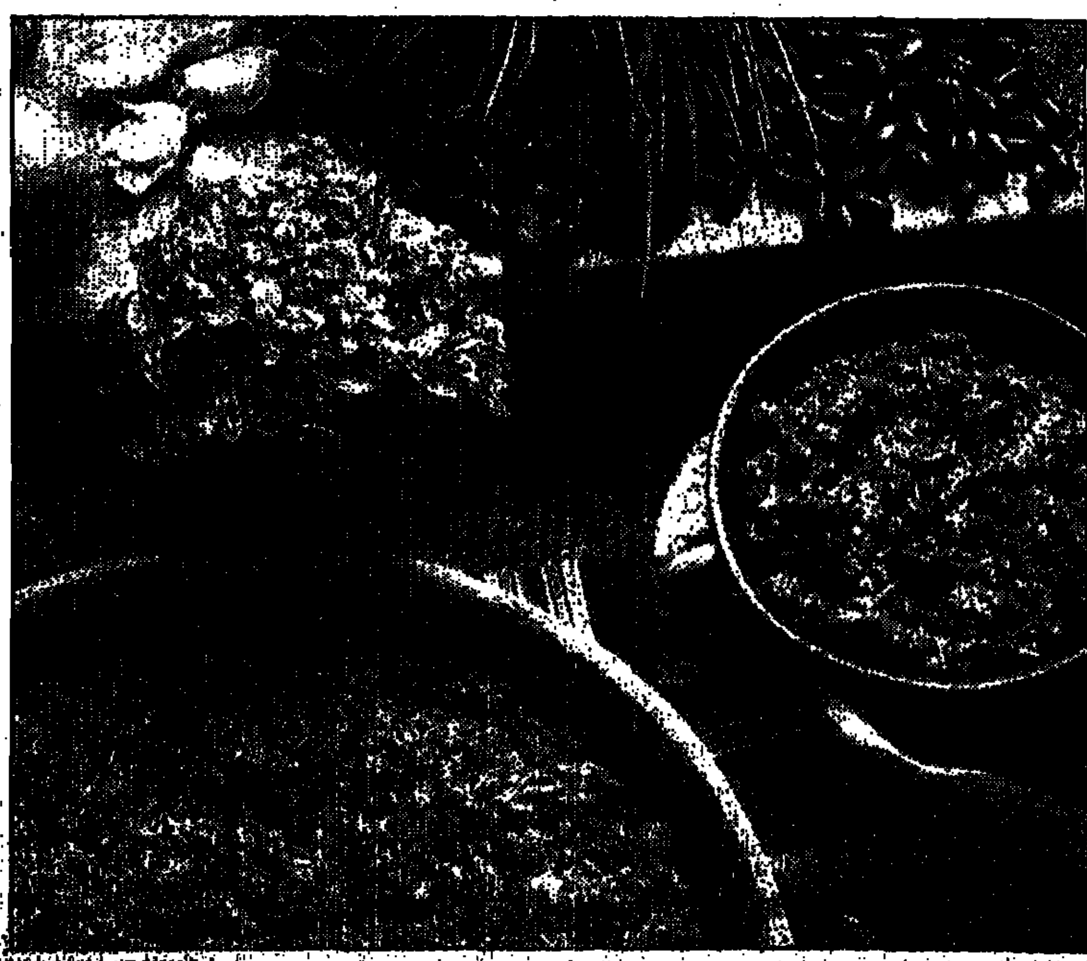

צ'ילי קון קרנה

[illegible]

שעועית אפויה עם בשר

[illegible]

זמנים במטבח

מערכת "זמנים מודרניים" פותחת בגליון זה במבצע מיוחד במינו: מדי שבוע, יוקדשו ארבעת העמודים המרכזיים של מוסף זה ל:–

- מתכונים ותפריטים לכל יום, לחגים, לעונות השנה, לאירועים מיוחדים, למסיבות ולאירוח;
- למאכלים מיוחדים לשומרי־משקל;
- לעצות שימושיות לעבודה במטבח;
- לקוקטיילים ומשקאות;
- למאכלי עדות ועמים;
- לתרבות ולנימוסי־שולחן;
- להרכבם של מזונות שונים;
- לסיפורים מרתקים על הולדת מתכונים מפורסמים;
- למבחר מתכונים ממטבחו של האשף זאב קרן ולפירסום יצירות קולינאריות חדשות שלו, שטרם עלו על שולחננו;
- למתכונים ממטבחה של דליה ניר;
- לצמחונות ולטבעונות.

גזור ושמור!

המוסף "זמנים במטבח" תוכנן במיוחד לאיסוף ולתיוק. אוגדן מיוחד יוכן בעתיד ע"י מערכת "ידיעות אחרונות", כך שבסופו של דבר יהפוך "זמנים במטבח" לספר־בישול מגוון, מלהיב ושימושי.

מה עושים?

1. מוציאים את ארבעת העמודים המרכזיים של מוסף "זמנים במטבח";
2. גוזרים במספריים לאורך הקו המקווקו המסומן לרוחב העמודים;
3. מכניסים את החלק התחתון של העמודים לתוך החלק העליון לפי הקפלים המסומנים של העמודים;
4. שומרים בתיק מיוחד ומצפים לקבצים נוספים ל"זמנים במטבח" שיופיעו בשבוע הבא.

"זמנים במטבח"

מישפחה שארות: לסטפאני בת ה־17 שני תינוקות; לאמא – עשרה ילדים, היא בעצמה בת קצת יותר משלושים

(המשך מעמ' 18)

לוננה. לפני שנולד ג'ואי, חלמה להיות דיילת, לראות עולם. כיום – "אני רק רוצה שיהיה לי די כסף למכולת, ולשכר־דירה, ולהיות מרוצה מעצמי כדי שהילדים שלי יהיו גאים בי".

סוניה לייר (18) משיקאגו אמרה לכתבי־השבועון: "התכוננתי לעשות הפלה, אבל לקחתי את הכסף וקניתי בו הרבה בגדים". נאנסי מייסון (19) מפונטיאק, מישיגן, אמרה: "אמא שלי היא מין בנאדם כזה, שכאשר מזכירים לידה את המלה ,סקס', היא נעשית אדומה ולא יודעת מה להגיד". סטפאני (14) משיקאגו: "כל אחד כבר שואל אותי, תגידי, את עוד בתולה?" ומארקל (17) מהוהורן, קליפורניה: "דווקא היו לי גלולות־נגד־הריון במגירה, אבל פשוט לא השתמשתי בהן".

אוסף הציטטות הזה חושף כמה מבעיות־היסוד של החברה האמריקנית, אשר היוו מצע־צמיחה לתופעה האומללה הזאת. נתחיל מההורים. האמא הזאת, שמסמיקה בכל פעם שהילדה שלה אומרת "סקס", היא אמא שמבטאה היטב את האמביוולנטיות הערכית של החברה־האמריקנית, הנאורה־פוריטנית.

לא רוצות לשמוע על מסירת־הילד

להיות היום בתולה, באמריקה, זה ממש לא ת. להיות אם לא־נשואה, לעומת זאת, זה אפילו מאוד "אין". ג'רי הול האלילה־הנערצת, מופיעה בטלוויזיה עם שני הילדים המקסימים שלה ממיק ג'אגר, וכל אמריקה יודעת שהם לא נשואים. ג'די הנאווה ממש מתמוגגת מאמהות, והיא משדרת לילדות־מסוממות־הטלוויזיה: זה יופי, להיות אם־לא־נשואה. גם ג'סיקה לאנג הנהדרת, היא אם־לא־נשואה ויש עוד. כך יוצא שהבנות הללו, לאחר שהן מגלות שהן בהריון – לא רק שלא רוצות בכיוון הפלה־מלאכותית. הן גם לא רוצות לשמוע על מסירת הילד לאימוץ. "כיום אפילו נשחק לגמרי באמריקה הביטוי ,ילד לאימוץ'. אין יותר דבר כזה", אומרת עובדת־סוציאלית.

ממשיכים לנקוט באמצעי הישן

למעשה, זאת לא הפעם הראשונה שבה הראתה הסטאטיסטיקה מיספרים כאלה, של כמיליון הריונות של קטינות בשנה. ב־1957, אומרים כתבי ה"טיים", היה מיספרן של הילדות המעוברות הללו, אפילו גדול יותר. אלא שאז נפוצה התופעה של נישואין בגיל צעיר. כרבע מבנות 18־19, נישאו. ההורים דאגו לחתן אותה עם אבי הילד. פיתרון נוסף – הנערה היתה מתאיידת לה, לפתע, מהסביבה שלה, למשך חודשים ספורים. היתה יולדת, מוסרת את הילד לאימוץ, וחוזרת הביתה.

כיום, אמריקה מסוגלת לספק לצעירה ברווק אותם דברים שמספקות מדינות אירופה. כמו שוודיה, הולנד או צרפת. ארצות שנבחרו (בין 37 מדינות אחרות) על־ידי מכון־גוטמאכר למחקר־מדיניות, כדי לבדוק את תריפות הבעייה האמריקנית, בהשוואה למדינות־המערב האחרות. מסקנות המחקר: ארה"ב עומדת במקום ראשון במיספר ההריונות של בני טיפש־עשרה. המעניין הוא, שבני־הנוער האמריקניים לא פעילים יותר, מבחינה מינית, מבני־גילם האירופיים. ולמרות זאת: מיספר ההריונות (בקרב האוכלוסיה הלבנה) באמריקה גדול פי שניים מאשר בבריטניה (באוכלוסיה הלבנה שם), ופי שישה(!) מאשר בהולנד.

המומחים האמריקניים לא מתפלאים מהממצאים הללו. הם מכירים את הסחורה שלהם. כי רק שליש מבנות 15־19 משתמשות באמצעי־מניעה באמריקה. מתירנות – יש. אבל חינוך־מיני? כמעט שלא. שני חוקרים מאוניברסיטת ג'ון הופקינס, ג'ון קאנטר ומלווין זלניק, מגלים שאחת מחמש בנות־15, הודו שהן מקיימות חיי־מין מלאים. בין בנות 16 – שליש מקיימות יחסים מלאים, וכנ"ל לגבי 43 אחוז מבנות ה־17. אבל הורים לא מסבירים לילדיהם מה קורה כשהפין נפגש עם הפות, בתי־הספר היחידים (כמו בית־ספר בשכונת־עוני בשיקגו, שהעיזו להקים בין כותלי בית־הספר מרפאה שבה מקבלים יעוץ־מיני ואמצעי־מניעה – עוררו את זעמו של המימסד הדתי, השמרני, המוסרי, נקרא לזה איך שנקרא – והילדים ממשיכים לנקוט באמצעי הישן: מישגל נסוג.

בשוודיה לומדים בגיל 7 מה זה מין

בין הריעות הרווחות בין בני־הנוער האמריקניים אפשר למצוא, לדוגמה, את הפנינים הבאות: כשעושים את זה בעמידה – לא נכנסים להריון. גם כשעושים את זה בפעם הראשונה – לא נכנסים להריון. וגם לא כשעושים את זה רק מדי פעם.

בשוודיה, מספרים המומחים האמריקניים, לומדים באופן מסודר כבר בגיל 7, בבית־הספר, מה זה מין ואיך מגיחים לאוויר־העולם. בגילאי 10־12 כבר מכירים היטב סוגים שונים של אמצעי־מניעה. בהולנד יכולים נערים ונערות לגשת באופן חופשי למירפאות ממשלתיות, לקבל בהן יעוץ־חינם ולרכוש בהן אמצעי־מניעה. "נער הולנדי לא יעלה בדעתו להתייצב לפגישת־אהבים, כשהוא לא מצוייד בקונדום, או בלי לוודא שידידתו מגוננת על עצמה מהריון. עבורו להתעלם מזה, זה כמו לנהוג ולעבור באור אדום", אומרת ג'יין מיורי ממכון גוטמאכר.

נוסף לדו־ערכיות הזו, הטבועה בנשמתם של האמריקאים, יש עוד גורמים שלא מסייעים להתמודד עם הבעיה. המימשל של רייגן, כידוע, קיצץ מאוד בשירותי־רווחה שונים. בין השאר בתמיכות שונות באמהות־חיות, בשירותי־הזנה לתינוקות, שירותי־הפיקוח על בריאותן של אמהות מעוטות־יכולת, ועוד. כתוצאה מכך – לא רק שלתינוקות אלו יש אמהות־ילדות שלא יודעות מה קורה אתן, אלא שיש להם סיכויים טובים להיות יותר חולים מילדים אחרים, מפגרים יותר מבחינה התפתחותם הנפשית־רגשית, ועוד כהנה וכהנה.

קודם הייתי אפס, עכשיו אני אמא

אמא־ילדה אחת אמרה לכתבים: "עד גיל שנתיים אפילו לא שיחקתי אתו. בעצם לא רציתי אותו. הוא לא הוציא מלה מהפה עד גיל שנתיים". ואם הצעירה הזאת מצאה, בסופו של דבר, את דרכה אל מרכז שמטפל באמהות הללו, הרבה אחרות – לא מגיעות אליהם, כי אין מספיק. גם האבות־הילדים לא מטופלים. מתייחסים אליהם כאל נאשמי תאונות פגע־וברח, כאל פין להשכיר, לא מתעניינים בהרגשותיהם, ואם הם רוצים, בכלל, לתפקד כאבות. כשהם כבר נישאים לחברות שלהם – הם עושים את השגיאה השנייה של חייהם: עוזבים את בית־הספר. כתוצאה מכך הם לא רוכשים השכלה, או מיקצוע מכניס, וכך הם מנציחים את העוני והנחשלות במישפחה שלהם.

ה"טיים" צילם כמה אבות־ילדים כאלה בסדנה מיוחדת בלואיוויל, קנטאקי, שם הם עוברים קורס־הכנה לאבהות. ילדים לבנים, כושים, פורטו־ריקנים, מחזיקים בידיהם בובות מחותלות, ומשחקים באבא־אמא, הפעם בתור תרגיל הכנה לחיים.

בת טיפש־עשרה אחת אמרה ל"טיים": "קודם הייתי סתם אפס. עכשיו אני מיוחדת. אני אמא". "כל עוד הם יחושו ריקנות כה תהומית, הם ימשיכו לחפש את זהותם העצמית על־ידי כניסה להורות מוקדמת, בין אם זה טוב ומתאים עבורם ובין אם לאו", מסיים ה"טיים" את הכתבה.

riber
ריבר
חורף יבש לכביסה.
שילוב אופטימלי של מכונת כביסה משוכללת עם יבוש אוטומטי במחיר של מכונת כביסה רגילה
סבתא לא תאמין!!

■ 5 ק"ג כביסה
■ 18 תכניות כביסה
■ תכנית לחצי כמות (3 ק"ג)
■ 2 מהירויות סחיטה ללא רעידות
■ אפשרות לביטול הסחיטה בכל תכנית
■ ייבוש אוטומטי בהתאם לצורך
■ תכנית בוק חסכונית 45 דקות עד 60°.
riber מכונת הכביסה הפותרת אותך מתליית כבסים
■ תג הצמר הבינלאומי
■ אחריות ושרות "אל־בן" הידוע
מבצע חורף 396 ש"ח x 3 אספקה מיידית
להשיג אצל היבואן "אל־בן", ביאליק 1 ר"ג טל. 720938, 731687 ובחנויות המובחרות:
ת"א – סלון אלנבי, אלנבי 113 • סלון אדיר, אלנבי 56 • גרינוולד, הרצל 68 • י.מ. – סלון להמן, מאה שערים 5 • סלון ליאור, שמאי 23 • חיפה – סלון פיננגולד, חנביאים 74 • שחות זוהר, אלנבי 26 • ק. מוצקין – פלג בנ"ש, שד' בן גוריון 84 • ב"ש – מרכז קניות לצרכן, רסקו 33 • אלקטרו סנטר, חרצל 71 • נתניה – בת קסם, הרצל 30 • סמי אור, סמילנסקי 10 • ר"ג – מרכז אלקטרי, ביאליק 76 • גבעתיים – סלון (חגאל), כצנלסון 18 • ראשל"צ – בוון, רוטשילד 42 • רחובות – חזי אלקטרוניקה, בית הפועלים 8 • חדרה – ח.מ אלקטרוניקה, הנשיא 21 • טבריה – סלון אלקטרוזהן, רח' הגליל • הרצליה – סלון הרצליה, סוקולוב 59 • בת־ים סלון הוד בלפור 48 • פ"ת – סלון ברק, חובבי ציון 40.

לא רק בצ'ולנט

סלט דג מעושן ושעועית

המצרכים: 250 גרם שעועית לבנה שרויה; 3 כוסות מים; בצל קטן קצוץ דק; עלה דפנה; חצי כוס שמן; רבע כוס חומץ; שן שום מעוכה; מלח ופלפל; קורט סוכר; 2 כפיות רוטב חזרת לבן מרכן; כף פטרוסלינון קצוץ; 250 גרם מקרל מעושן, בלי עור; 4 ביצים קשות; פלחי לימון לעיטור.

שמים את השעועית המסוננת בסיר, ומוסיפים את המים. מוסיפים בצל, עלה דפנה ופלפל. מרתיחים במשך 10 דקות, וממשיכים לבשל במשך כשעה, עד שהשעועית רכה, אבל עדיין שומרת על צורתה. מסננים את שעועית ומצננים מעט.

מערבבים יחד שמן, חומץ, שום, מלח, פלפל וסוכר, ומוסיפים את רוטב החזרת. יוצקים על השעועית, ומערבבים היטב.

מפוררים את המקרל, ומוסיפים לשעועית, יחד עם הביצים הקשות הקצוצות. מגישים מיד, או מכסים ושומרים במקרר עד לשעת ההגשה. מגישים עם פלחי לימון.

(4 מנות)

סלט שעועית אדומה וברוקולי

המצרכים: 250 גרם שעועית אדומה שרויה בליטר מים; חצי כוס שמן זית, חצי כוס חומץ; שן שום מעוכה; מלח, פלפל וסוכר; 200 גרם ברוקולי טרי; 2 גבעולי סלרי עלים פרוסים דק; 2 בצלים ירוקים קצוצים.

שמים את השעועית בסיר, עם מי התשרייה, ומביאים לרתיחה. מכסים ומבשלים 1 — 1½ שעות, עד שהשעועית מתרככת. מסננים.

מכינים רוטב משמן, חומץ, שום, מלח, פלפל וסוכר. מפרקים את הברוקולי לפרחים. שמים את השעועית החמה בקערה, ויוצקים עליה את הרוטב. מוסיפים את הברוקולי, את הסלרי ואת הבצל, ומקפיצים ברוטב.

מניחים לשהייה במקרר למשך מספר שעות לפני ההגשה. (4 מנות)

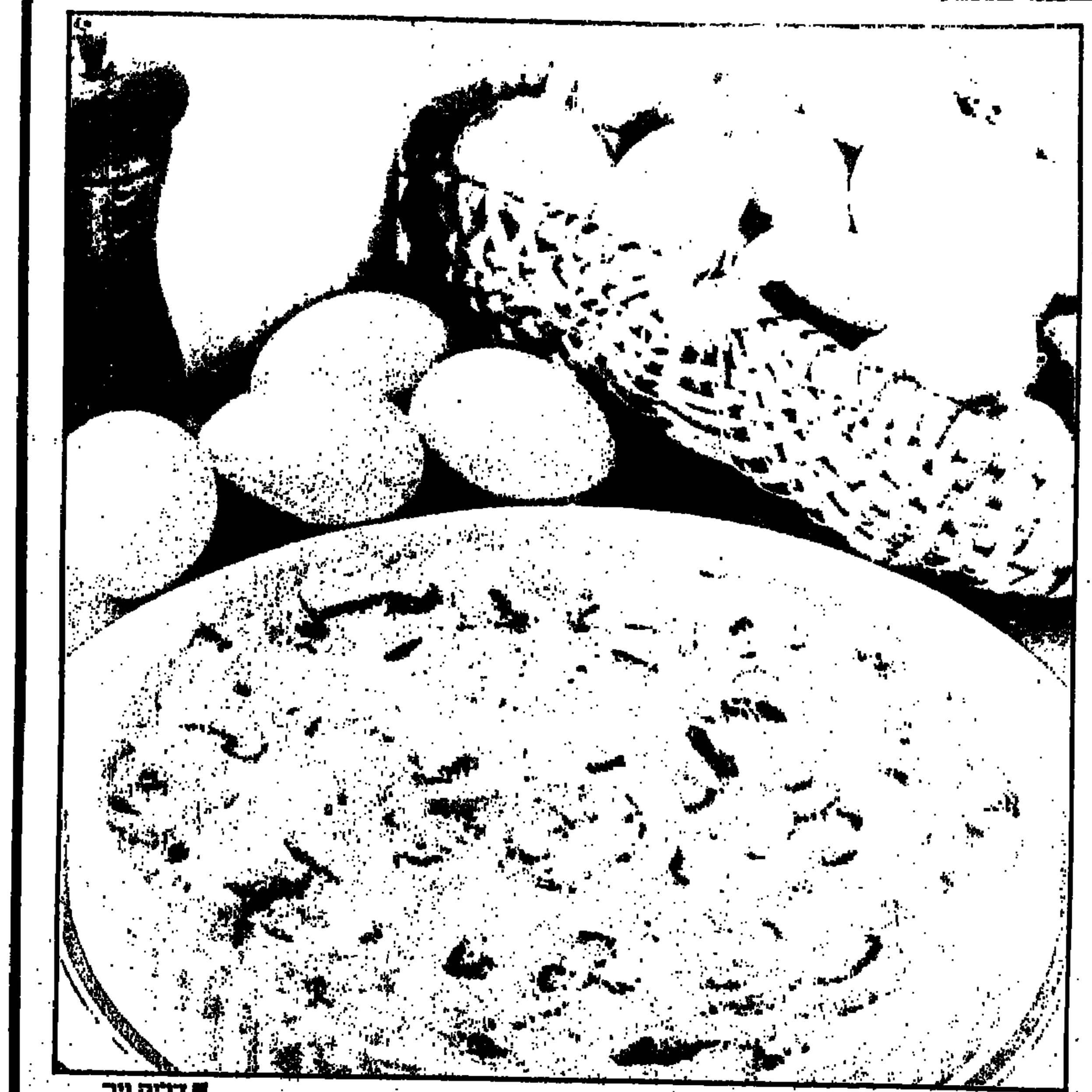

■ דליה ניר

כבד בפיטריות נוסח ונציה

המצרכים: 2 כפיות שמן זית או אחר; בצל גדול פרוס; 2 שיני שום מעוכות; 250 גרם פיטריות שמפיניון טריות; 750 גרם כבד בקר חתוך לרצועות; 3 כפות יין לבן יבש; מלח ופלפל; שמיר קצוץ.

מחממים את השמן במחבת גדולה, ומטגנים את הבצל והשום במשך 10 דקות, מעל להבה נמוכה. מוסיפים את הפיטריות, ומטגנים 10 דקות נוספות. מערבבים מדי פעם. מוסיפים את רצועות הכבד, ומטגנים רק עד שהכבד משנה את צבעו. מוסיפים יין ותבלינים, ומחממים עד לרתיחה. מעבירים לכלי הגשה, וזורים למעלה שמיר קצוץ.

(4 מנות. כל מנה מכילה 300 קלוריות)

קיש פיטריות

המצרכים לבצק: 3/4 כוס קמח; 40 גרם מרגרינה; 4 כפות יוגורט; קורט מלח.

המצרכים למלית: 150 גרם פיטריות משומרות חתוכות; כפית שמן; בצל קטן קצוץ; 250 גרם גבינה צהובה מגוררת; 4 ביצים; כוס חלב דל שומן; מלח, פלפל מוסקט מגורד; פיטרוסלינון קצוץ.

לחכנת הבצק, מפוררים את המרגרינה לתוך הקמח, עד שמתקבלת תערובת פירורית עדינה. מוסיפים מלח ויוגורט, מערבבים וצרים כדור בצק. מקררים במקרר במשך שעה. מרפדים בבצק תבנית פאי.

מפזרים על הבצק מחצית מכמות הגבינה. במחבת קטנה מחממים את השמן, ומזהיבים את הבצל. מוסיפים למחבת פיטריות, תבלינים ופטרוסלינון. מניחים את תערובת הירקות על מצע הגבינה.

בוללים את הביצים עם החלב, ויוצקים על הירקות. זורים למעלה את שארית הגבינה, ואופים בחום בינוני כשעה, עד שסכין שננעצת במאפה יוצאת נקייה. מצננים 10 דקות לפני שפורסים את המאפה.

(8 מנות. כל מנה מכילה 290 קלוריות)

עוגת גבינה מלוחה

המצרכים: 250 גרם בצק עלים מוכן; 200 גרם פיטריות משומרות; בצל קצוץ דק; 2 כפות מרגרינה; 20 גרם תרד חלוט, סחוט וקצוץ דק; 300 גרם גבינה צהובה מגוררת גס; 6 ביצים; שקית שמנת מתוקה; אגוז מוסקט מגורר; מלח ופלפל לבן.

מרדדים את הבצק לעלה דק, ומרפדים בו חישוק תבנית מס' 28, המונח על תבנית אפייה, כך ששולי הבצק מעט מעבר לחישוק. שומרים במקרר.

מאדים את הפיטריות במרגרינה, עם מחצית מכמות הבצל הקצוץ. מצננים לגמרי ומפזרים על הבצק. מאדים את התרד עם שארית הבצל, באותה מחבת. מתבלים במוסקט, מצננים ומפזרים על הפיטריות. זורים את הגבינה על התרד בשיכבה אחידה.

טורפים יחד ביצים, שמנת ותבלינים, ויוצקים על הגבינה. אופים בחום בינוני במשך כ־45 דקות, עד שהמלית מזהיבה.

(10 מנות)

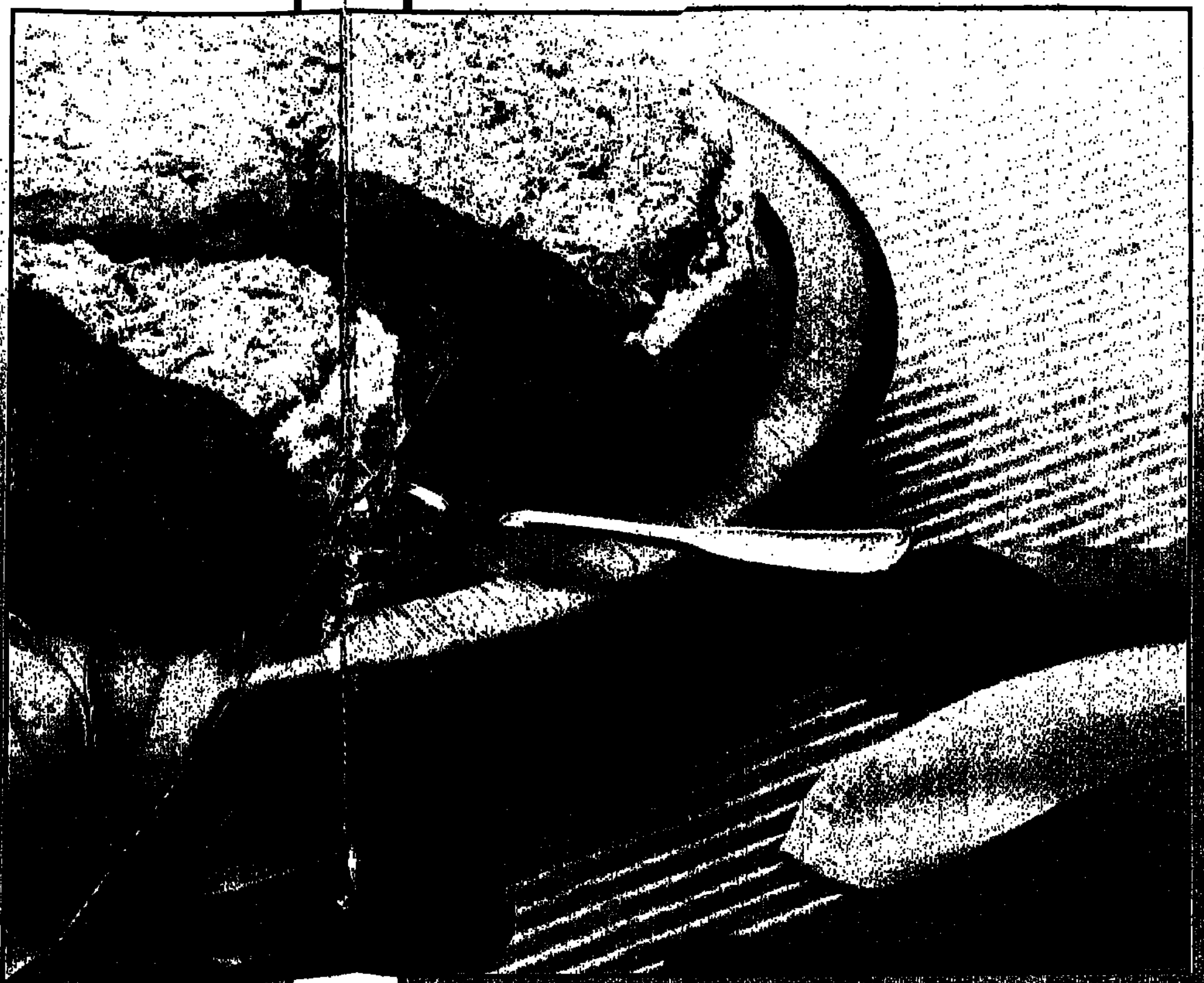

<u>מה שנשאר מאתמול</u>

גבינה מיותרת

בינינו, אחרי שאוכלים גבינה צהובה, נורא לא מתחשק לעטוף אותה חזרה לתוך נייר הפרגאמנט והניילון. ממש פרודוקציה. לכן, ברוב המקרים מחזירים אותה למקרר לא מכוסה והיא כועסת ומתקשה. לא נורא. אוספים את כל הגושים הקשים הללו מהמקרר (אותו הדבר לגבי גבינות לבנות שמצהיבות — צפתית וכדומה) לתוך שקית ניילון ומקפיאים. ברגע גורלי אחד, שתמיד מגיע, מוציאים את הגבינה, מפעילים את מעבד המזון עם סכין המתכת וטוחנים אותה. אם הכמות גדולה מדי, שומרים את השאריות בצינצנת ועושים למוחרת אומלט גבינה משובח.

■ נעמי סנדרסון

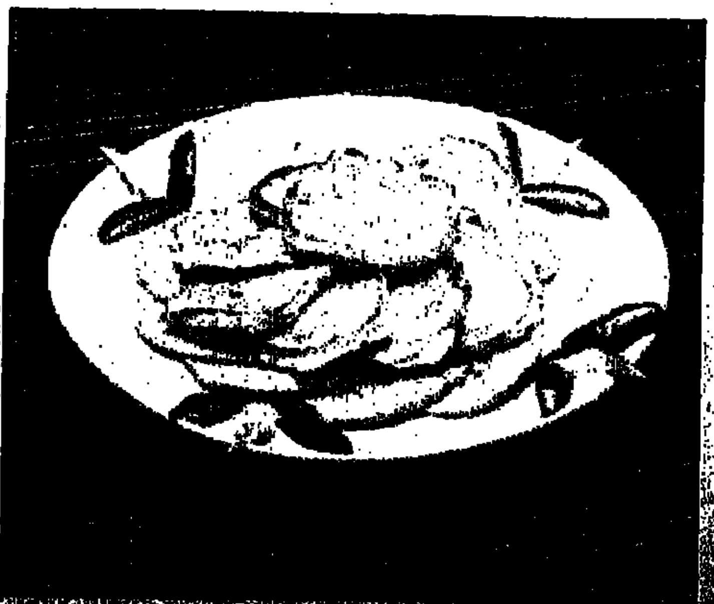

כופתאות גבינה ושזיפים

המצרכים: 250 ג' גבינת קרש כחושה (גבינה לבנה בעטיפת נייר); 80 גרם סולת עדינה; 2 חלמונים; כפית קליפת תפוז וקליפת לימון מגוררת; 2 כפות צימוקים; מעט תמצית לימון; 10 שזיפים מיובשים בלי גלעינים, שרויים במים חמים לריכוך; מים ומלח; סוכר מעורב בקינמון להגשה.

בוחשים יחד גבינה, סולת, 2 חלמונים, קליפה מגוררת, צימוקים ומיספר טיפות תמצית לימון, משהים את התערובת במקרר למיספר שעות.

מוציאים את התערובת מהמקרר, וצרים כדורים בגודל כדור פינג־פונג, כשלתוך כל כדור מכניסים שזיף. מניחים את הכדורים על מגש זרוי במעט סולת.

בסיר גדול מרתיחים מים עם מעט מלח. מבשלים את הכופתאות במים הרותחים במשך כ־20 דקות, עד שהן צפות למעלה. זורים סוכר קינמון, ומגישים על צלחת.

(10 כופתאות)

לביבות גבינה וצימוקים

המצרכים: 500 גרם גבינה לבנה כחושה; 3 חלמונים; 150 גרם סולת; קורט מלח; 5 כפות סוכר; כפית קליפת לימון מגוררת; כפית קליפת תפוז מגוררת; שקיק סוכר וניל; 50—100 גרם צימוקים; שמן לטיגון; שמנת חמוצה להגשה.

שמים את כל החומרים, פרט לצימוקים, בקערה, ומערבבים לתערובת חלקה — התערובת צריכה להיות נוקשה. מוסיפים את הצימוקים ומערבבים. צרים לביבות מהתערובת, מניחים על מגש משומן, ומקררים במקרר 3 שעות.

מחממים שמן במחבת רדודה, ומטגנים את הלביבות עד שהן מזהיבות משני צידיהן. מספיגים את עודפי השמן על מגבות נייר.

מגישים חם, עם שמנת חמוצה.

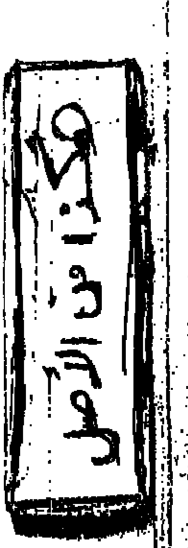

ילדים איומים

חינוך ילדים זה לא מה שהיה פעם ◎ לא צריך להשקיע בהם יותר מדי ◎ ממילא הם לא מחזירים יותר ◎ הורים שמנסים להתקרב אל ילדיהם, בלבוש ובאורח חייהם — טועים ◎ לילדים יש צורך בדמויות סמכותיות, לא ב„סחבקים" ◎ כיום יש תופעות, שההורים בורחים מהבית, מהילדים, ולא להיפך

מאת דבורה נמיר

פעם ילדנו, גידלנו וחינכנו ילדים, תוך תקווה שהם יביאו לנו את שיא האושר בחיינו. מעין השקעה לטווח ארוך, שתמיד תישא ריבית. פסיכולוגים וחוקרים בני זמננו טוענים, שילדים הם „מניה מתנדנדת" בבורסת החיים המודרניים, שלא תמיד מניבה רווחים.

כשהם קטנים, כידוע, הצרות קטנות. כשהם גדולים, הצרות גדלות. ובכלל, אסור לצפות מהילדים יותר מדי, טוענים המומחים. לא כדאי להתחבר אליהם יותר מדי, לא צריך להרגיש כישלון אישי כשהם לא הופכים גאונים, ומוטב למנוע התקפי-לב ולא לפתח רגשות-אשם, בגלל ילדים לא-מוצלחים.

פעם היתה לילדים יראת-כבוד כלפי האב, והיו ממש קופצים לדום כשהיה מגיע הביתה. היום, פוגשים את אבא בחצר בטפיחה על השכם, כמו חברים טובים. אמהות ובנות מרכלות ביניהן על נושאים אינטימיים ביותר, כמו שתי חברות, ואף מתחלפות ביניהן בבגדים. אידיליה משפחתית מודרנית. האם זה רצוי?

„כאשר הורים, במיוחד צעירים בגיל וברוח, מנסים להיות החברים-של-הילדים – הם גורמים בכך נזק נפשי לילדיהם. משום שהם לא יוצרים עבור הילדים דימוי של הורים רציניים. ודימוי זה, הדרוש לפיתוח הזהות בגיל ההתבגרות חסר לילדים, וחסרונו עלול לפגוע בהתפתחותם הרגשית", טוען הפסיכיאטר ד"ר ווארן גדפייל, ראש המרכז למדעי ההתנהגות באוניברסיטת קולרדו, ארה"ב.

אמא בג'ינס

הפסיכיאטר טוען עוד, שהילדים אולי שמחים שאבא ואמא שלהם חברה'מנים: שעם אבא אפשר לדבר על זיונים, ועם אמא שלבושה בג'ינס אופנתי, אפשר להחליף חוויות אינטימיות – אך למעשה ההורים הם שמנסים להתחפש לצעירים בהופעתם ובכך לשמר את נעוריהם. והם עושים זאת, בין השאר, באמצעות יחסי החברות הקרובים מדי עם ילדיהם.

„הילדים זקוקים לדמות חזקה, מבוגרת, סמכותית, בעלת נסיון, שתתנהג בהתאם, כדי לרכוש ביטחון עצמי. אי-אפשר לקבל את כל אלה, כאשר האב מקפץ לקצב דיסקו עם החברות של הבן, ואמא מתרוצצת לבושה זרוק כמו הבת, ואף משתמשת באותו סיגנון דיבור של הצעירים. „כדי להיות חברים על באמת, צריכים שני הצדדים להיות בעמדה שווה, ואין דבר כזה בין הורים לילדים", אומר ד"ר גדפייל.

החוקר טוען, שהורים טועים כאשר הם חושבים, שהתנהגות חברית כזו עם ילדיהם מגשרת על פער הדורות. זה טוב אולי כתעלול חד-פעמי. אך במערכת יחסים חיובית, אין מקום למישחקי-פורים כאלה. „ילדים יכבדו יותר את הוריהם, ויקבלו את סמכותם, כאשר הם יתנהגו בהתאם לגילם ומעמדם: הכל בטון חברי, אבל לא כהגזמה", אומר הפסיכיאטר.

כאשר מדברים על הצלחות וכישלונות בחינוך ילדים, קופצת בכל העולם נטייה לשבח את האב על הילד המוצלח, ולהאשים את אמא, כאשר הילד מתגלה כלא-יוצלח. האבות נמצאים רוב הזמן בעבודה, הם לא הולכים לאסיפות-הורים, והאמהות הן שמלוות את הילדים מגן-הילדים עד לאוניברסיטה. טוענת ד"ר יהודית מאיירס-ווילס, מומחית להתפתחות הילד והמישפחה, מאוניברסיטת פורדו: „בכל כישלון עושה המישפחה, כולל הילדים, את החשבון הנוקב עם האמא. זו שטות. מוטב לחפש את האשם במיכלול ההשפעות השליליות של מערכת החינוך, הסביבה, הטלוויזיה ושאר ההשפעות הסביבתיות המעצבות את ההתפתחות הנפשית של הילד".

טיפוס איי

לדברי החוקרת, כאשר האם מפתחת אשמה עקב כישלון, היא מנסה לחפות על כך במאמץ יתר לזכות בחסדי הילד, וזה לומד לנצל זאת. כך גדל דור התופש את תפקידי ההורים בצורה מעוותת, ומתרגל לנצל חולשות-אנוש.

עיצוב אישיותו של הילד, הצלחותיו או כישלונותיו, תלויים בהרבה באישיותו של כל אחד מההורים. עריכה הוכיחו המחקרים, שההשפעה המכרעת נובעת מההורה, שהוא אישיות המכונה „טיפוס איי", תחרותי, שאפתני, חסר יכולת להתפשר, תוקפני כלפי הסובבים אותו.

„כשאחד ההורים הוא טיפוס-איי, הילד לא תמיד יוכל לעמוד בציפיות הנדרשות ממנו, וזה מוקד לחיכוכים, מריבות וכישלונות", – טוען הפסיכולוג הנודע ד"ר פול ברטפלד, מאוניברסיטת סטנפורד.

הורה כזה הוא השולט בבית, גם ביחסים בין ההורים, כאשר האחד מכתיב את הקצב והשני נכנע. אך כאשר החינוך הנוקשה יותר על ילד בעל מיבנה אישיות הפוך, הילד חשוף לביקורת מתמדת, והופך עצבני, חסר ביטחון עצמי, ורדוף כישלונות ופחד מההורים.

במחקר שבוצע באוניברסיטת סטנפורד נתגלה, שדרישות הורים בעלי מיבנה אישיות „איי" מלחיצה במיוחד ילדים-בכורים שמהם מצפים לכל. „רוצים לראות בבכור או הבכורה מעין יורש, חיקוי לאב או האם המוצלחים. אחר-כך נרגעים. לא דורשים כל-כך מילדים שניים ושלישים", אומר ד"ר ברטפלד. לפעמים דווקא ילדים אלה מוכשרים יותר, בעלי אישיות תחרותית שיכולים להצליח, אך אותם לא דוחפים. הם מתנגרים בתוך עצמם ומרגישים מתוסכלים.

„לחיות עם ילד לא מוכשר, שמלחיצים אותו ודורשים ממנו הישגים, ומנגד ילד שני, מוכשר אך נדחה – זה גיהנום לילדים. כשיתבגרו, יבינו את שגיאות הוריהם, ובוודאי לא יזכרו להם חסדי נעורים. הורים לא מבינים, שילדים כאלה ישמחו לברוח מהבית ברגע המתאים", אומר החוקר.

ומה קורה להורים כאשר ילדיהם מתבגרים ועוזבים?

פרופסור לזיקנה

תלוי איזה אופי יש להורים, ועד כמה הם אירגנו לעצמם את חייהם, תחביביהם ורצונותיהם, ללא קשר לילדים. „מי שמצפה לשמחות, נחת והרבה חום ותשומת-לב מהילדים, יתאכזב. הילדים של ימינו אגוצנטריים, חושבים על עצמם. זו הסיבה, שהורים צריכים להתחיל לחשוב על תכנים ועיסוקים בחייהם – ללא קשר לרצונות ילדיהם", טוענת ד"ר אינזה פוקן, פרופיסור לבעיות הזיקנה, באוניברסיטת בון, גרמניה.

החוקרת עקבה במשך 20 שנה אחר 200 משפחות. היא מצאה, שהורים שהיה להם עיסוק משלהם, חיו בממוצע 6-7 שנים יותר מהורים אחרים, באותו מעמד חברתי וכלכלי, שהקדישו את כל חייהם לילדיהם, והיו קשורים אליהם בטבורם. „הורים קשישים שנפגשו עם ילדיהם ונכדיהם פעם בחודש, היו מאושרים ושמחים בחלקם יותר מאשר אלו שהתגוררו ביחד עמם או בקירבת מקום, והתראו כל יום", אמרה. „הם פשוט מאושרים יותר, סובלים פחות ממחלות, אינם נוטים לדיכאונות עקב אכזבות, ומאריכים חיים.

האם הורים באמת סובלים מבדידות לאחר שהילדים עזבו את הבית?

לא בהכרח. נשים שאינן עובדות מחוץ לבית מתחילות להשתעמם. הן התרגלו שחייהן סובבים את הילדים ועיסוקיהם, ופתאום באה ריקנות. זה הרגע לחפש אפיקים חדשים למרץ ולזמן הפנוי, לרענן את הלבוש, ולהתעורר בעבודה חלקית ובחיי חברה. עדיין לא מאוחר.

„להורים יש יותר דאגות, אם הבן או הבת מתבגרים ואינם עוזבים את הבית. זה סימן לבעיה נפשית, הנובעת מחוסר ביטחון עצמי או לחשש מעצמאות. ברוב המיקרים, כך עלה ממחקרים שערכנו, הודו הורים שהיו בני 50 פלוס, שהם שמחו שסוף-סוף נפטרו מנוכחות הילדים, ושבעצם הבינו שלא מאוחר עדיין להתחיל לחיות", טוען ד"ר אנדרו בוקסר, פסיכולוג מאוניברסיטת שיקגו.

הסיבוב האחרון

ואי-אפשר לסיים כתבה זו, בלי להביא מימצאי מחקר מרהים, שבוצע לאחרונה על-ידי צוות פסיכולוגים וחוקרים משלוש אוניברסיטאות בארה"ב, עבור המכון למדעי חברה ומשפחה: בגלל משברי הזהות בין ילדים והוריהם, בייחוד בגיל ההתבגרות, ובגלל חוסר היכולת לגשר על הפערים, למרות הנסיונות להתקרבות – גוברת בארה"ב התופעה שהורים פשוט „בורחים מהבית, ולא להיפך.

לעתים אין להורים הכוח להתגבר על השתלטנות של הילדים. הם מענישים אותם בשל כישלונם כמתבגרים, ובמיקרים רבים גם מצליחים לשבור את ההורים. בשלב זה מתחילים הוויכוחים הישנים-נושנים – מי אשם בחינוך הילדים, מי התיר את הרסן, ומי שימש דוגמה רעה. ילדים כאלה, כבעלי חשיבה מעוותת, יסתכלו מהצד על הוריהם, ויצחקו. הם ירגישו, שהכוח בידיהם גם בסיבוב האחרון.

טוען ד"ר פרד האמפרי, מאוניברסיטת שיקגו, המתמחה ביחסי ילדים-הורים: „אפשר למנוע משברים כאלה, אם מונעים את השגיאות בתחילת הדרך. יד חזקה מהגיל הרך, בהתמדה, ולאורך כל הדרך, תבטיח ריסון עצמי ומישמעת מצד הילדים. רק הורים שידעו לחנך את ילדיהם בלי ללחוץ עליהם או לצפות מהם יותר מדי, שיכבדו את רצונות ילדיהם בלי לוותר להם בנושאי סמכות ומישמעת, שימצאו איתם שפה משותפת בלי להיות „סאחבק", ובמקביל לחינוך הילדים יבנו לעצמם גם חיים משלהם – יוכלו להזדקן בלי כאב-לב מיותר".

EURODISC מציג את GROHE

יורודיסק של גרוהה היא סדרת ברזים ומקלחונים בעיצוב חדשני לאמבטיה.

חדש בישראל!

סדרת יורודיסק תוכננה כך שתקנה לך נוחות מקסימלית בהפעלה, וחסכון עד 30% בצריכת המים. 2 אצבעות בלבד מספיקות כדי לווסת באותה עת: הטמפרטורה ועוצמת זרם המים.
ידית הקמפול נעה ברכות ובדיוק מושלמים שלא מוצאים באף ברז אחר המצוי בשוק.

יורודיסק של גרוהה
הברז המעולה מתוצרת גרמניה
באיכות הטכנולוגית המתקדמת ביותר. מים רבים יזרמו בברזי גרוהה, באפס ליקויים, במשך שנים רבות.
בברזים ובמקלחות של גרוהה - הכל הולך חלק כמו מים!
בקרו בחנויות המובחרות לאביזרי אמבטיה
ותוכלו להתרשם מן העיצוב ומן התפעול המושלמים של ברזי גרוהה.

GROHE
5 שנים אחריות.
גדול יצרני הברזים באירופה.
ברזים לאמבטיה ולמטבח. מערכות לאמבטיה ולמקלחת.
היבואן: אורגל - החברה למסחר בע"מ, רחוב העבודה 56 ראשון לציון, טלפון 03-940202
להשיג בחנויות המובחרות לאביזרי אמבטיה.

ממשיכים במבצע הנחות על מחירון יולי
בתוקף עד 31 בדצמבר 85'.

שניצל דיאטתי במטבח הצרפתי

שניצל טעים, עם רוטב — ובכל זאת: דיאטתי.

המצרכים ל-4 מנות: 4 כפות קמח; חצי כוס מלח; קורט פלפל לבן; 4 שניצלים של חזה הודו במישקל 200 גרם כל אחד; 5 כפיות מרגרינה בטעם חמאה; כף שמן; 3/4 כוס יין לבן יבש; רבע כוס מים רותחים; כפית אבקת מרק בשר; פטרוסלינון וצנוניות לעיטור.

משטחים את פרוסות הבשר בין 2 יריעות נייר פרגמנט. בצלחת שטוחה מערבבים קמח, מלח ופלפל. טובלים את הבשר בקמח.

מחממים את המרגרינה עם השמן במחבת גדולה, ומטגנים את השניצלים במשך 4—5 דקות מכל צד, עד שהם מזהיבים. מעבירים את השניצלים לצלחת, ושומרים על חומם.

מוסיפים למחבת את היין, ומערבבים היטב בכף עץ. מביאים לרתיחה. ממיסים את אבקת-המרק במים הרותחים, ומוסיפים למחבת. מביאים שוב לרתיחה. מחזירים את השניצלים למחבת, מכסים ומבשלים 2—3 דקות.

מסדרים את השניצלים בצלחת הגשה, יוצקים עליהם את הרוטב ומעטרים.

■ דליה ניר

מאכלי פיטריות לשומרי מישקל

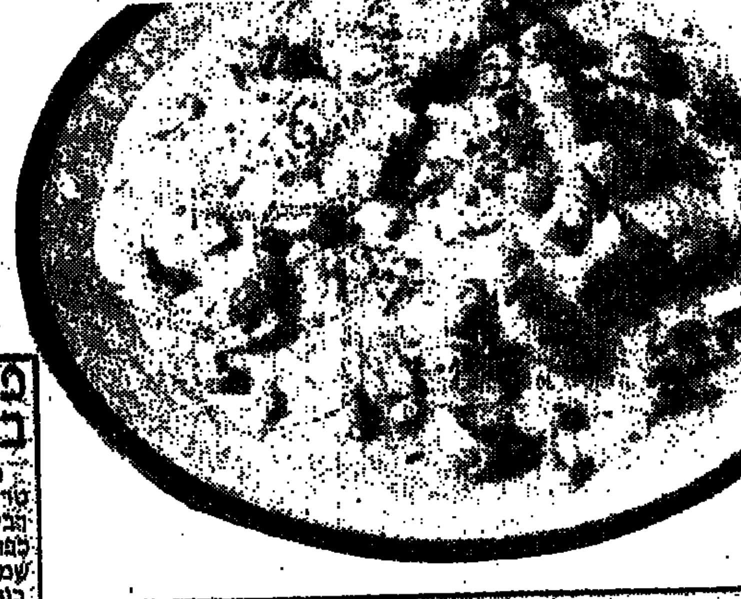

דג בפיטריות

המצרכים: 2 כפות מרגרינה; 2 כפות בצל קצוץ דק; 250 גרם פטריות קצוצות; 4 כפות סלרי עלים חתוך; 4 כפות גמבה חתוכה לריבועים קטנים; 2 כפות מיץ לימון; חצי כפית מלח; 2 כפות פטרוסליון קצוץ; 4 כפות מיונית דלת קלוריות; 2 כפיות חרדל; 500 גרם פילה סולית (או פילה של דג אחר).

ממיסים את המרגרינה במחבת, מוסיפים את הבצל, ומטגנים במשך דקה. מוסיפים פיטריות, סלרי, גמבה, מיץ לימון ומלח ומבשלים עד שהנוזלים מתאדים. מוסיפים פטרוסליון, מיונית וחרדל. משמנים תבנית אפייה ומסדרים בה את פרוסות הדג. יוצקים על הדג את תערובת הירקות. מכסים את התבנית בנייר אלומיניום, ואופים בחום בינוני במשך כ-40 דקות.

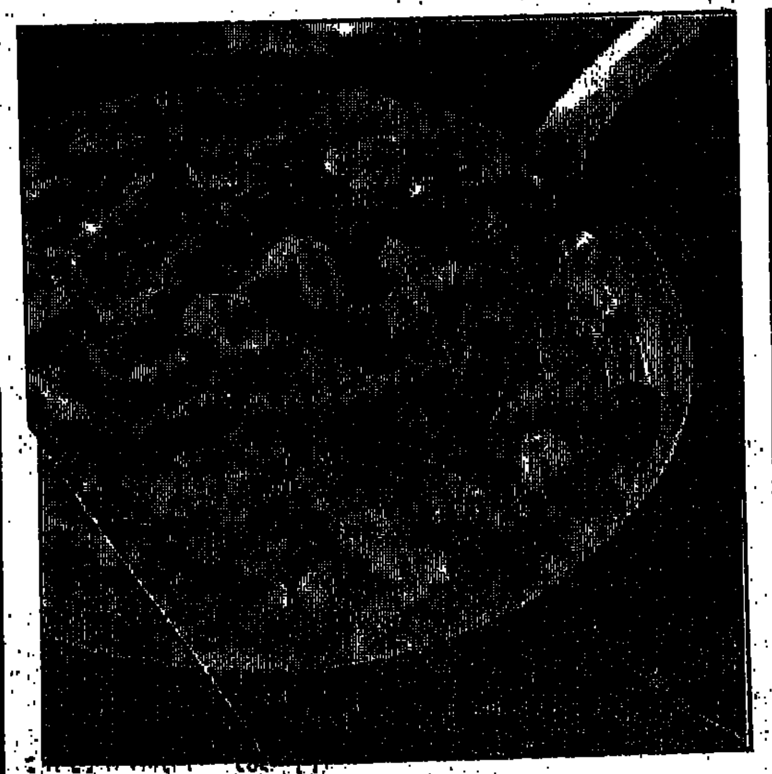

פיטריות בתחמיץ

המצרכים: 500 גרם פיטריות שמפיניון טריות; רבע כוס מיץ לימון; שתי כפות בצל קצוץ; כפית שמן; 4 שיני שום מעוכות; חצי כוס חומץ; 2 עלי דפנה; פלפל אנגלי; כפית גדושה מלח; פלפל לבן; ממתיק מאספרטם בכמות שווה ל-3 כפיות סוכר; כוס מים.

שוטפים את הפיטריות במי ברז זורמים. [illegible] את הגבעולים (אפשר לנצל אותם להכנת מרק). שמים את הגבעי הפיטריות בקערת זכוכית ומטפטפים עליהן את מיץ הלימון.

שמים את שאר החומרים בסיר ומביאים לרתיחה. יוצקים את התחמיץ החם על הפיטריות. מערבבים בזהירות ומצננים. (כל הכמות מכילה 150 קלוריות)

חזה עוף בפיטריות

המצרכים: 750 גרם חזה עוף או חזה חתוך לרצועות; 500 גרם פטריות חתוכות; חצי כוס יין לבן יבש; 2 כפות רוטב סויה; 4 כפיות עמילן תירס; אחד וחצי גביעים מרק [illegible] (אפשר מקוביה); 4 כפיות בצל ירוק קצוץ.

שורים את רצועות העוף בתחמיץ העשוי מהיין ומרוטב הסויה למשך 30 דקות. מוהלים את עמילן התירס במעט מים קרים. מרתיחים את המרק במחבת טפלון עמוקה ומוסיפים את רצועות העוף ואת הפטריות. מרתיחים במשך 3 דקות. מוסיפים עמילן, מערבבים ומבשלים עוד 10—15 דקות נוספות. [illegible] בצל ירוק קצוץ. מגישים עם אורז לבן. (4 מנות. כל מנה מכילה 240 קלוריות)

גן יפאני בחדר השינה

אמנים אינם מסוגלים לגור בבתים קונבנציונליים • כל עלו חיה ויהודה יניב על גבעה בכרמי־יוסף, ליד גזר התנ"כית • תיכנון־מוקדם בשילוב הרבה מיקריות עשו להם בית יוצא־דופן מבפנים ומבחוץ • הטיח הגס על הקירות, הכיסאות הלא־נוחים אבל מגולפים, האמבטיה העגולה פלשה לחדר־השינה, שעל ריצפתו חול ואבנים־קטנטנות

מאת צפורה דוד

צילומים: עדנה בר־רומי

דרך שער־אבן עתיק־יומין נכנסים לתוך חצר מגונית, שבה שביל נגד מכוסה באריחי חרס בצבע טבעי, מסלי־אבן מעשה ידיה של חיה יניב, געילת־הבית ואבנים־עתיקות שהובאו לכאן מבית שפורק בירושלים. כל אלה מעידים על טעמם האישי המיוחד של היניבים.

מול הכניסה, דלת זכוכית גדולה, פתח הנפתח אל הנוף. משם אפשר להשקיף על השטח שהיה מוקד־משיכה לכורמים שהגיעו לכאן מראשון־לציון ומרחובות. המקום, ליד גזר העתיקה, כרמי יוסף. אותו כורם חולם־חלומות היה הראשון, שבא לגור ביישוב החדש. הוא ואשתו התגוררו במקום לבדם במשך תקופה ארוכה ללא מים וחשמל.

העבודה עושה רושם לא טוב

אחריהם באו לגור כאן בני משפחת יניב: חיה, יהודה וששת ילדיהם. לשניהם אלה הם נישואים שניים. עם שלושה ילדים שלו ושלושה שלה, הם ביחד משפחה גדולה שזקוקה למקום רב. כל חדרי הילדים ממוקמים בקומה השניה. אלה מתוכננים בצורה פונקציונלית, כך שהחדרים מופרדים זה מזה בעזרת קירות גבס. אם בבוא היום ירצו לשנות את חלוקת החדרים בהתאם לצרכיה המשתנים של המשפחה, יוכלו להעביר קירות בקלות ממקום למקום מבלי לגרום להרס הרצפה והקירות עצמם.

בקומה התחתונה בולטת גישה דקורטיבית. לבני הזוג דריסת־רגל בעולם האמנות: יהודה יניב, הוא בימאי ומפיק עצמאי של סרטים דוקומנטריים וחיה — אחות במקצועה, עוסקת בפיסול וציור בשעות הפנאי. הם בחרו באדריכלית שטעמה נראה להם תואם את שלהם. האדריכלית בילתה שעות רבות במחיצתם למדה את אורח חייהם, את טעמם ואת צרכיה של המשפחה ובהתאם לכך תכננה את הבית. טעמם של בני הבית בא לידי ביטוי בכל פינה מפינות הבית: הריצוף עשוי מאריחי־חרס בצבע טבעי. על הקירות — טיח גס הנראה כאילו הטייח עשה את מלאכתו רמייה ולא טרח להחליק את הטיח. אבל זה בדיוק מה שיהודה וחיה רצו. כשחיה חשבה על בית חלומותיה, היה זה תמיד בית עם קירות מטוייחים בטיח גס. הטייח לעומת זאת לא בטוח ברושם הטוב שעושה עבודתו. כשמשפחת יניב ממליצה עליו ובאים לקוחות פוטנציאליים לראות הוא לוקח אותם גם לבית סמוך להראות את עבודתו כדי שידעו „שהוא בכל זאת יודע לעבוד".

נטלה גרזן והורידה קצת מפה

תקרת־הסלון המשופעת מסתיימת בגלריה קטנה המכילה ספריה. הכניסה אליה היא מהקומה העליונה. מעקה הגלריה עשוי מסורג ברזל נראה לרגע קצת ישן ומחוספס. האם לא טעינו? לא טעינו, הסורג כמו פריטים אחרים בבית כבר עבר גלגולים רבים וידע ימים טובים יותר או טובים פחות. המקור לכל אותם פריטים עתיקים הוא שמוליק. שמוליק הפך כבר לשם מוכר אצל כל חובבי העתיקות. הוא מפרק בתים ישנים ואוסף מהם אלמנטים ארכיטקטוניים מעניינים. ממנו הם רכשו גם את קורות־העץ העתיקות שבתקרת חדר־האוכל והמיטבח ואת שער־האבן העתיק שהוא, כך הם סבורים, בן כ־400 שנה.

לכיוון השני משתפלת התיקרה לעבר האח. האח הוא חלק חשוב ובלתי נפרד מבית החלומות. הם ידעו בדיוק כיצד הוא צריך להיראות. התקנתו ארכה זמן רב אולם הם לא קיבלו את הצורה המיוחלת. כישוריה של חיה כפסלת סייעו בידה. היא נטלה גרזן, הורידה קצת מפה וקצת משם עד שהצליחה להשיג את הצורה המבוקשת.

מיני פריטים עתיקים ועבודות־יד מעטרים את קירות הבית. ויש גם קישוטים בלתי צפויים — צלליות של מיסגרות החלונות המופיעות על הקירות כאשר השמש שוקעת במערב.

היה בינה לבין יהודה שיתוף־פעולה מלא והזדהות בכל מה שעשה, אומרת חיה, ואם גם לא תמיד הטעם היה זהה בהתחלה, היתה השפעה הדדית. כך היה עם סיפור שולחן־האוכל הגדול. היא אהבה רהיטים מחוטבים, הוא העדיף דווקא רהיטים בעלי קווים ישרים. משביקרו בשוק הפשפשים וראו מזנון עם עבודת־עץ יפה ושולחן אוכל מהודר עם רגליים מחוטבות נסוג יהודה מעמדתו הקודמת. הם חיפשו כיסאות מתאימים לשולחן ומצאו 6 כיסאות שעל משענת־הגב שלהם מגולפות סצינות שונות המתארות עבודות אכרים. הפיסול היפה עושה את הכסאות לבלתי נוחים אבל בני הזוג היו מוכנים להקריב את הנוחיות על מיזבח האמנות והיופי.

ובבית הים־תיכוני הזה יש גם מעין גן יפאני — מישטח של חול גם לבן שעליו מפוזרות אבנים. ואיפה אפשר למקם את הגן היפאני אם לא בחדר־השינה? לא כל אחד יכול לחשוב על רעיון כזה, אבל יהודה וחיה עם קצת אמנות בנשמה חשבו. זה היה כאשר החול או האבנים הקטנטנות הונחו שם במקרה. הם הסתכלו, ראו כי טוב והחליטו שזהו זה: כאן זה נשאר. הפכוהו לגן יפאני, הצמוד לאמבטיה עגולה שאף היא פלשה לחדר־השינה מאחר ולא נמצא לה מקום בחדר־האמבטיה.

חובבי הפונקציונליזם הטהור לא היו אולי מסכימים עם כמה מן הרעיונות של חיה ויהודה, אבל הם שהתייחסו לבית במידת מה כאל יצירת אמנות אוהבים כל פינה ופינה שבו. תיכנון מוקדם ומיקריות השתלבו יחד בבניית הבית הספוג באווירה מיוחדת ובייחודיות.

פינה בסלון: מסנתר, חלון גדול ואריחי חרס בצבעים טבעיים

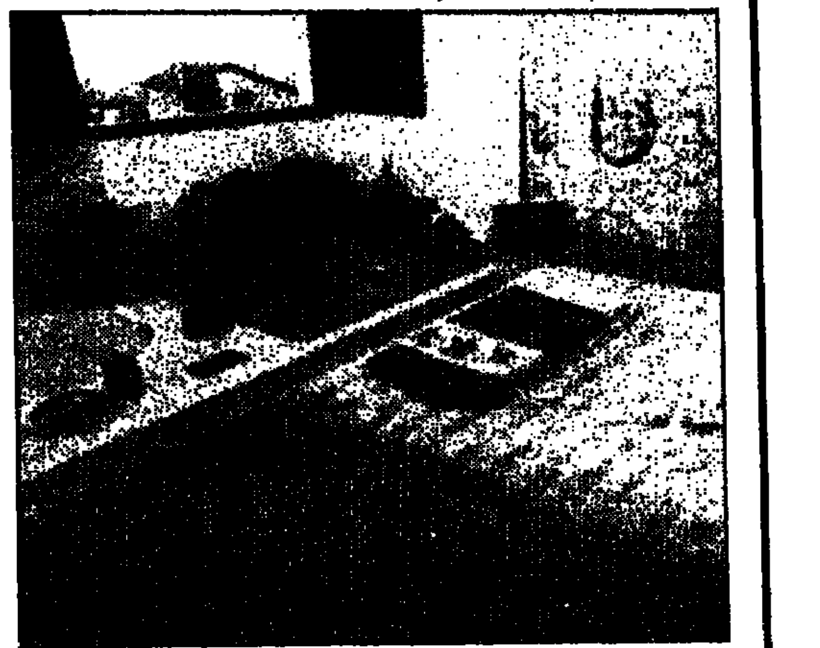
אמבטיה עגולה בחדר־השינה, עם פינת צומח

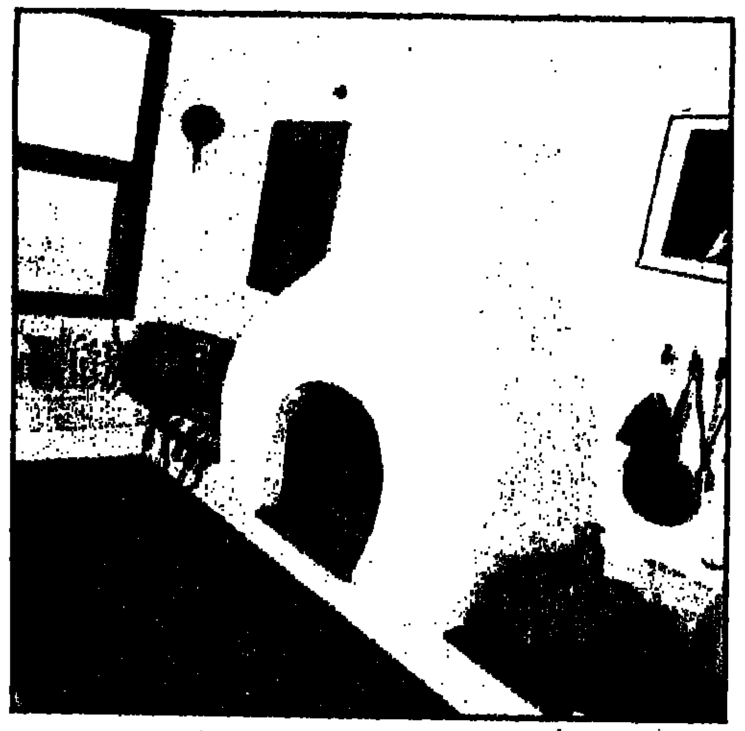
האח בפינת הסלון: קצת מפה וקצת משם

חיה יניב במטבח: גומחות משלימות את הארונות

יהודה וחיה יניב, בסלון: חלום שהתגשם

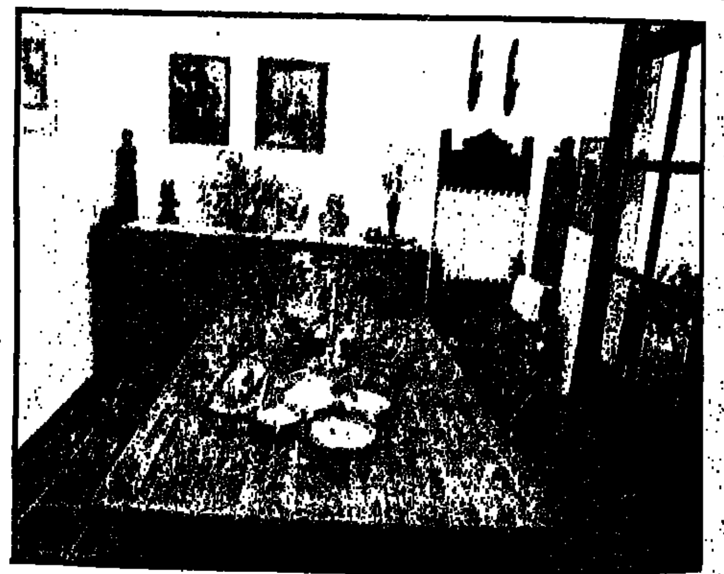
פינת האוכל: לא נוה, אבל יפה

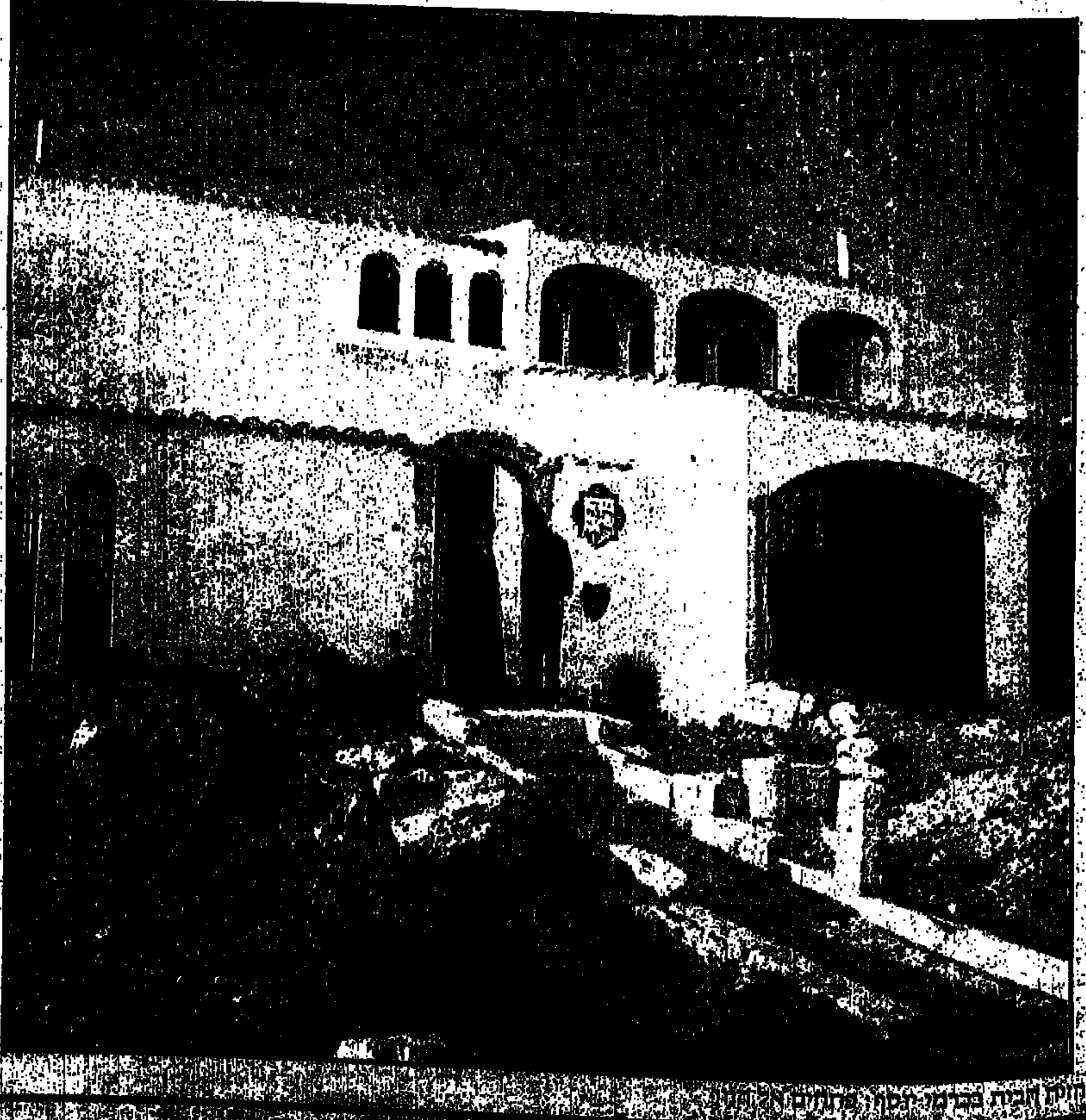
חזית הבית בכרמי־יוסף: [illegible]

עשי לעצמך מלתחה אופנתית בעשירית המחיר עם חוטי הסריגה הנודעים "ריס/צמר פנדה" ו"מקור־החוטים/צמר נילי" והשתתפי בתחרות הענק

סורגים וזוכים... סורגים וזוכים בכסף, טיסות ופרסים

שלחי את הדגם לתחרות "סורגים וזוכים" באמצעות החנות בה קנית את חוטי־הסריגה או בדואר רשום אל "מטה תחרות סורגים וזוכים" ת.ד. 4407, ת"א 61044 או מסרי אישית למזכירות העיתון "עולם האשה" רחוב החשמונאים 103, ת"א (בימי א'—ה' בשעות 10.00 עד 15.00). הדגמים שייבחרו בשיתוף עם מעצבת הסריגים זהבה בן־יוסף יפורסמו ב"עולם האשה" ויזכו בפרסים.

פרסים יחולקו בין הזוכים:

5,000,000 שקלים פרסים כספיים

כרטיסי טיסה לארה"ב ואיטליה בטיסות "אל־על"

38 פרסים נוספים המכילים 20 כדורי צמר כ"א + סט מסרגות AERO

תקנון התחרות ופרטים מלאים בחנויות המובחרות בארץ לחוטי־סריגה וכן בגליון דצמבר 85 של עולם האשה

העונה סורגים וזוכים בפרסים עם "החוט הגאון" של

Laja Panda • ריס פנדה | מקור החוטים • צמר נילי

להשיג בחנויות מובחרות לחוטי־סריגה

סרגי וזכי גם ב"עילית סידקית"

מבחר ענק של צמר איכות, מוהר ומוהר ל... במחירים מפתיעים, ובסוף־השתתפות בתחרות "סורגים וזוכים" סורגים וזוכים בכסף בטיסות ובפרסים של "עולם האשה".

"עילית סידקית" אלנבי 63, ת"א

בעיות עיכול, עצירות, נפיחות?

תן לטבע לעשות את שלו

בפעם הבאה, כשיש לך בעיות מעיים — עצירות, נפיחות, בעיות עיכול או סתם מרגיש כבד — נסה בקוניס.

בקוניס מכיל צמחים רפואיים טבעיים. מקל על בעיות המעיים בעדינות ובטבעיות ואינו גורם לשלשול ולכאבי בטן. כמות קטנה נותנת את התוצאה המבוקשת.

בקוניס — זה הטבע עצמו — יותר לא תזדקק לחומרים כימיים או לקסטיבים שונים.

בקוניס — המוצר המפורסם באירופה עכשיו גם בכל בתי המרקחת בישראל.

Bekunis

בקוניס

תה עלים, תה נמס, טבליות

ראה עלון לצרכן שאושר ע"י משרד הבריאות

החידוש העולמי בהגנה על עור הידים.

נוזל רב שימושי

סוד סדרת נוזלי הניקוי החדשה

דבורה נמיר
ניסיון שלישי

ג'ניפר וג'רי תירס סבלו המון בשבע שנות נישואיהם. בנם הראשון נולד פג, חי 36 שעות, ונפטר. שנתיים אחר כך נולד להם בן פג נוסף שקיבל עירוי־דם. הדם הכיל את נגיף ה„איידס", והתינוק נפטר.

ג'ניפר שוב בהריון, ולמרות שהרופאים אמרו לה שקיים סיכון ששוב תלד בלידה מוקדמת פג, שבוודאי יזדקק לעירוי־דם, היא מאושרת.

מחריש אוזניים

כולנו יודעים, שחשיפה מתמדת לרעש חזק, גורמת נזק לשמיעה. הרופאים טוענים עוד, שחשיפה מצטברת של רעשים גורמת גם לכאבי־ראש וירידה בכושר הראייה־והשמיעה. אבל זה לא הכל. ממחקרים חדשים מתברר כי לא עוצמת הרעש היא המזיקה, אלא ההמשכיות והקביעות של החשיפה לרעש הם הפוגעים.

סוכנות־התעסוקה „אלפרד־מרקס" בלונדון ביצעה סקר בקרב עובדי מיפעלי־תעשיה ומישרדים, שהתלוננו על כאבי־ראש כרוניים. התברר, ש־50 אחוז ממרכזניות־הטלפונים ו־33 אחוז מהנקבניות ומעובדות מסופי־מחשבים פיתחו תוך מיספר חודשים, כאבי עיניים וראש על רקע ירידה בכושר־השמיעה.

החוקרים טוענים, שבגלל הצורך להתרכז בעבודה ברעש קבוע ומונוטוני – הנזק הוא איטי ומצטבר, ועלול במיקרים הקשים, להסתיים אפילו בחרשות.

המלצת החוקרים באנגליה היא: לתת לכל מרכזניות־הטלפונים, לנקבניות ולקלדניות מסופי־מחשבים, הפסקה של חמש דקות כל שעה, כדי שתצאנה להרגיע את האוזניים במקום שקט.

לתשומת־לב המעסיקים.

העיקר הבריאות

שיכחה עצמית

לא נעים, אבל התלהבות־יתר בזמן קיום יחסי־מין עלולה לגרום לאובדן־זיכרון. רופאים איבחנו כמה מיקרים, של סימפטומים כאלה כמחלת־שיכחה זמנית.

המיקרים המוזרים אירעו אצל אנשים משולהבים בעת קיום היחסים. הם פשוט שכחו את עצמם. לא ידעו מי הם, לא התמצאו בזמן ובמקום, ולא ידעו היכן בדיוק הם נמצאים.

על שני מיקרים כאלה דיווח ד"ר ריצ'רד מיוקס, מהמכון־הנוירולוגי באוניברסיטת ניו־יורק. החולים הגיעו לאיבחון ולטיפול לאחר שקיימו יחסי־מין. במיקרה אחד, אשה בת 64, שלקתה בשיכחה אחרי מישגל עם בעלה. היא לא ידעה היכן היא, לא זיהתה את החדר, המיטה, ואפילו לא את בעלה הנדהם.

במיקרה השני, גבר בן 47, שסרטט בדירתו, מטושטש ומבולבל. הוא לא ידע מיהו ומה מעשיו בחדר הזה. אשתו המבוהלת, סיפרה לרופאים, שבלילה קיימו יחסי־מין, ומיד אחר־כך הוא קם ויצא מהחדר. היא עצמה נרדמה.

החולים הועברו לטיפול בבית־חולים. אחרי מתן תרופות־ארגעה ושיחה עם פסיכולוג, בערך 6־8 שעות לאחר האירוע, זיכרונם חזר אליהם.

זלילה תציל ממוות

גיל סמארט בן ה־9 עושה „חיים משוגעים". כל יום עבורו הוא מרתון של אכילה וזלילה, בלתי פוסקת. כך ציוו עליו הרופאים.
בגיל שמונה חודשים לקה בווירוס נדיר, שסיכן את חייו. ככל שהוא מרבה באכילת שוקולד, עוגות, ביסקוויטים וממתקים, גופו מתחזק נגד הווירוס.
אין טיפול במחלה זו, פרט לצורך הבלתי־נדלה בממתקים ובסוכרים, החיוניים להישרדותו בחיים של הילד.
למרות הזלילה המתמדת – מישקלו 12 קילוגרם בלבד.

נורית ארד
מטאטא חדש

היפאנים ידועים כמשוגעים לניקיון, אין פלא איפוא שהם פיתחו מטאטא מסוג חדש. שמו „הוקי" (אחיו של מנקה־השטיחים־הידני). יש לו ידית־טלסקופית הניתנת להתאמה לגובהו של כל משתמש. פרופיל צר החודר לכל סדק וראש מסתובב על ציר ב־180 מעלות. „הוקי" עשוי מ־30 אחוז שיער־סוס ו־7 אחוזים שיער־סינתטי.

המיגרעת העיקרית: הוא יקר. מחירו: 33,485 שקלים.

כוננות ספיגה

נושא רגיש מאוד. 7 אחוזים מאוכלוסיית המבוגרים בארץ סובלת מבעיות הרטבה, ומניות (מחלה, אחרי לידה), או כרוניות. רבים מבין הסובלים חוששים להתלונן.

חברת־בת של „הגלה" בשם „שקמה", פיתחה באחרונה שורה של מוצרים־היגייניים, שנועדו למרטיב המבוגר, לחולים הסובלים מטיפטוף היא מציעה סופג־פד חד־פעמי לאלה הסובלים מבעיית הרטבה קשה מוצע מיכנסון חד־פעמי לספיגת נוזלים. יש גם סדינית שמניחים מתחת לאגן, יש רשתית – תחתון־רשת לאחיזת הסופגן ועוד. המוצרים משווקים בכל בתי־המרקחת.

מה חדש?

עסקי כינים

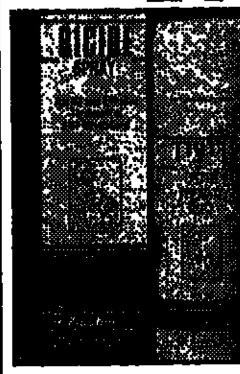

הכינים הישראליות העשירו כבר כמה יבואני־תרופות ויצרנים־ישראלים. הכינמת נמשכת, ואיתה קם גל חדש של תרופות, משוכללות יותר מאלה של אשתקד.

ד"ר פישר, מציע לנו את „ריציד סטורי", שפותח בשיתוף המחלקה־לזואולוגיה באוניברסיטה העברית בירושלים והוא משמיד את הכינים תוך 10 דקות. „כינים זו לא מכה", אומר פישר. „כמו שאמרנו קודם, זו יכולה להיות גם ברכה...

חברת „אביק", ממשיכה לייצר את ה„תפיף" המכונה בבריטניה „קרטריל", משמיד כינים וכיצים גם יחד.

רק שניפטר מהן כבר.

מסמר הריהוט

זו אחת המערכות היפות בארץ ויש לה על כך תעודות. היא זכתה בפרס הראשון לעיצוב בתערוכת „רהיטי־ישראל 86". המיפעל המייצר הוא „גומאווד" והמעצב אלי הופמן. למערכת קוראים, „מימד חדש" והיא מורכבת מ־11 יחידות.

הספה נפתחת למיטה־זוגית והכריות הופכות לשמיכה ולכריות־שינה. המערכת משלבת עץ־אורן וברזל, אבל אין בה אפילו לא מסמר אחד.

גילגול הונגרי

מה כבר לא עשו לה, לקוביה ההונגרית. הרבה „ממציאים" לקחו עליה טרמפ. עכשיו יש עוד אחד.

ישראלי מרחובות, שפיתח מישחק בן 9 טבעות בצבעים שונים ושמו „רו דו רינגס".

על כל טבעת יש סיפרה, או סימן־חשבוני. מסובבים את הטבעות עד שיגיעו לכך, שיהיו להם תשובות נכונות לכל תרגילי־החשבון שעל הטבעות.

המחיר זול, 5,000 שקל.

מדאם קריסטו

ז'אן־קלוד קריסטו: רעייתו ומנהלת עסקיו של האיש־העוטף • בת הגנרל הצרפתי נישאה למהגר העני מבולגריה, שצייר פורטרט של אמה • אנחנו רבים כל הזמן בענייני עבודה וזה חוסך לנו מריבות אישיות – היא צוחקת, לאחר הפרוייקט האחרון: עטיפה של ה„פונט נף", הגשר הפריזאי

מאת חווה קארין, פאריז

ז'אן־קלוד (שנייה מימין) וקריסטו, מארחים את שר התרבות ז'אק לאנג (באמצע), עם פתיחת ה„פונט נף" העטוף

בשבועות האחרונים עסקו הפאריזאים בשני נושאים לוהטים: פרשת הטבעתה של אוניית ה„גרינפיס" וב„גשר החדש" („פונט נף") שנעטף על־ידי קריסטו. אמן האריזות והעטיפות קריסטו, הלביש את הגשר המפורסם שימלה חגיגית, עשויה מארבעים אלף מרובעים של בד סינטטי דמוי משי, בצבע בז'.

כל מי שעוקב אחרי מיבצעי העטיפה הגדולים של קריסטו, יודע שז'אן־קלוד, רעייתו, היא לא רק יד־ימינו אלא שותפה מלאה לביצועם. יש מי שסובר שקריסטו, ללא ז'אן־קלוד, דומה לציפור ללא כנפיים. לעומת טענה זאת אומרים אחרים שקריסטו הוא אומנם ציפור בעלת כנפיים, וז'אן־קלוד היא זו המאפשרת לציפור הזאת לעוף. ז'אן־קלוד עצמה מגדירה זאת במשפטו: הוא — האומנות. אני — האדמיניסטראציה.

את כל המיבצעים הגדולים שלו, כמו הרצת גדר־בד לאורך 40 קילומטר בקליפורניה, כיסוי מיליון מטר מרובעים של חוף־ים באוסטרליה או כיסוי 11 איים בפלורידה, את כולם מממן קריסטו מכיסו. השגת מיליוני הדולרים הדרושים לביצוע הפרוייקטים, היא תפקידה של ז'אן־קלוד. כיצד היא עושה זאת? — בחוכמה וביעילות.

כשפאריזה חגגה עם קריסטו יצאתי לשוט עם שני בני הזוג בסירתם על הגשר העטוף. קריסטו לא חדל להתפעל ממעשה ידיו. הוא היה משוכנע שהגשר העטוף הוא כה נפלא, עד שכל הדברים האחרים בסביבתו כמו העצים והבתים, נראים חסרי יופי ומשמעות. מי שמחפש אמן צנוע, שלא יביא את קריסטו לדוגמה. הצניעות היא לא הצד החזק שלו. כל זמן שקריסטו הסביר ופירט את כמויות הבד והחבל שנדרשו לעטיפת הגשר, עסקה ז'אן־קלוד בצילום הגשר מכל צדדיו וזוויותיו. צילומים אלה משמשים לקריסטו חומר־גלם לקולאז'ים, לרישומים ומודלים, שהוא יעשה במאות, אם לא באלפים. עבודות אלה יימכרו למוזיאונים, לאספנים ולחובבים, במחירים הנעים בין עשרת אלפים לעשרים אלף דולר האחד. והסחורה אינה ממתינה לקונה. הקונים הם הממתינים ליצירה.

כשהגענו אל החוף, אל המטה הכללי, שהקימו הקריסטואים על הרציף (מטה שכלל מזנון לעובדים ולמוזמנים, חדרי שירותים ומקלחות לעובדים, ומישרד יחסי־ציבור ועתונות) היתה ידה של ז'אן־קלוד בכל. היא ידעה כל פרט, מיהרה לפתור כל בעייה, החל באירוח האספנים החשובים שבאו במיוחד לאירוע, וכלה בבעיית הכלבים שליכלכו את הבד הפרוש על הגשר. היא מסוגלת לשמוע עשרה אנשים בעת ובעונה אחת, לחייך לימין ולתת הוראה בלתי־מתפשרת לשמאל, היא גם מחלקת נשיקות לאורחים, עונה לטלפונים, מעיפה מבט על העיתונות היומית שעסקה בנושא הגשר העטוף, היא לא עומדת רגע במקום ומעשנת בשרשרת.

על מנת לחטוף שיחה נינוחה איתה התחבאנו מאחורי אחד הצריפים וישבנו על גדות הסינה. „היום את נראית מצויין", ציינתי. „שלא כמו לפני ימים אחדים, זהו הלילה הראשון שישנתי שש שעות מלאות, ממש לוקסוס", ענתה. „בעת כיסוי הגשר לא ישנו במשך חמש יממות".

— „כיצד את מחזיקה מעמד?"

— „זה כמו יולדת", היא אומרת בצחוק, „האם היא יכולה ללכת באמצע לישון? אנחנו גם לא יוצאים אף פעם לחופשת־מנוחה, זה משעמם ומעצבן אותנו. מובן שאחזור לעצמי בבית, בניו־יורק, כמה שעות שינה טובות".

— „מצפה לכם מיד ביצוע של פרוייקט חדש?"

— „מחכה לנו פרוייקט של התקנת שלושת־אלפים שמשיות ביפאן, אבל לא השנה. אמרתי לקריסטו", מספרת ז'אן־קלוד, „שאם הוא יתחיל פרוייקט חדש השנה, אני יוצאת לחופשה, ויהיה עליו להמתין לפחות שנה עד שנכסה את הוצאות הפרוייקט של הגשר, שעלה לקריסטו כשניים וחצי מיליון דולר".

כיצד מצליחה ז'אן־קלוד לכסות הוצאות עצומות אלה?

„לפני כל פרוייקט, אני שולחת מאות מיכתבים למנהלי־מוזיאונים, לאספנים ולסוחרי אומנות. במיכתב אני מציעה להם הנחה של שלושים אחוז על כל קנייה, בתנאי שיכניסו לחשבון הבנק שלנו חמישים אלף דולר משך שלושה חודשים. אחרי שהכסף יוכנס, הם יהיו רשאים לבוא אלינו לבחור את היצירות המוצאות חן בעיניהם, ולקבל את ההנחה המובטחת". כמה תשובות חיוביות מתקבלות באופן כזה? „הרבה", אומרת מדאם קריסטו. „הרבה מאוד. אם מוזיאון אחד אינו יכול לעמוד בהוצאה גדולה כל־כך, הוא מתחבר אל מוזיאון אחר, וכך גם האספנים. הם מתארגנים, לעיתים שלושה או אפילו ארבעה. כל אחד מכניס סכום כסף, ואחר־כך בוחר את היצירה.

כיצד היא מגדירה את מקומה ליד קריסטו?

„אני מנהלת־העסקים שלו, סוחרת־האמנות שלו, וכמובן גם האשה שלו. כיצד זה מסתדר, לעבוד ולחיות יחד? מצויין, בלי בעיות. עובדים נהדר. כל הזמן רבים וצועקים. אני אומרת לו: החבל קצר מדי, אז הוא עונה לי, ההיפך, הוא ארוך מדי! — אתה טועה עקשן בולגרי, אני צועקת. — את לא מבינה שום דבר, מטומטמת שכמוך! — הוא עונה. כך אנחנו רבים בלי מעצורים, אך רק בענייני עבודה. אולי זה בעצם מונע מאיתנו מריבות בנושאים אחרים".

כיצד נערה טובה, בת גנרל ובורגנית, מתוודעת אל פליט בולגרי עני? קריסטו ברח מבולגריה והתקיים בפאריז מציור פורטרטים של נשים עשירות ומכובדות. כך הגיע לאישתו של הגנרל, אמה של ז'אן־קלוד. כל בנות המשפחה התאהבו בצייר המשונה והבוהמי הזה. ז'אן־קלוד, נערה מפונקת מאותם הימים, שעיסוקיה היו מישחק טניס, ורכיבה על סוסים, בילוי במועדונים, פתחה מתאיש הצעיר המוזר הזה, שנוסף לעבודה שגר בחדר־משרתות בקומה שמינית, בלי מעלית ובלי חימום — הוא אורז ועוטף את כל הבא ליד. „הוא שאל אותי אם אני מכירה את קאנדינסקי, ואז עניתי לו שאני לא מתעניינת בכדורגל. כי הייתי משוכנעת שהוא מתכוון לאחד השוערים המפורסמים", צוחקת ז'אן־קלוד. „אצלנו בבית המושגים על אומנות הגיעו עד לואן־גוך, כך שקנדינסקי היה רחוק מאוד ממני".

במשך הזמן למדה להכיר פרקים באמנות המודרנית ולמדה לאהוב את האיש המוזר הזה, הגאון בעל העטיפות והאריזות. „אני לעולם לא מתערבת במה שנוגע ליצירה עצמה. אני עושה הכל על מנת שביצועה יהיה אפשרי".

— „יש אומרים, שבלעדייך, קריסטו לא היה מצליח להרים את הפרוייקטים הגראנדיוזיים שלו", אני מעירה לה, והיא עונה: „זה לא נכון. הוא היה בהחלט מצליח להקימם לבדו, אבל איתי זה יותר קל".

הקוריוז הוא שקריסטו וז'אן־קלוד נולדו בדיוק באותו יום, אותו החודש ואותה השנה, ב־13 ביוני 1935, כך שהם כמעט תאומים, וגם נולדו במזל תאומים. אמרו לי שהאופייני לבני מזל תאומים הוא שיש להם תוכניות רבות בו־זמנית ולכן אין הם מצליחים להוציאן לפועל. „לא כשהם שניים", צוחקת ז'אן־קלוד.

לזוג בן, סיריל, בן 23, משורר, חוקר אמנות ובימאי קולנוע. וכמו כל אמא, מוציאה ז'אן־קלוד דף מודפס מכיס הג'ינס שלה וקוראת לי סונטה לציור העטוף, שאותה כתב הבן זה עתה. בין היתר כתוב שם: „מה את מחביאה, האבן, מאחורי סודות הזהב של עורך?"

„שיר נפלא", מתרגשת ז'אן־קלוד וממהרת אל עיסוקיה הרבים.

טעות במיקוד

(המשך מעמוד 6)

„הסקרים המקובלים בודקים באיזו מידה אנו זוכרים אריזות, או מודעות־פירסומת, זאת לאחר שמסע־הפירסום כבר הזיל", מרגיש ד"ר נבנצאל. „שיטת מיקוד־העין, לעומת זאת, מהווה כלי לגילוי טעויות לפני ההשקעה בקמפיין (מסע־פירסום), כמובן תחת המיגבלות של בדיקה בתנאי־מעבדה".

לעיתים עשויה השיטה למנוע נזק ממשי. כך קרה ליצרנית הוויסקי סיגרם, שהשתמשה במודעות שלה, בדוגמנית בשימלה שחורה. אנשים לא הביטו בבקבוק, לא קראו את הטקסט, ובשעת הראיון אמרו שראו מודעה של black velvet. כך אירע שבמשך עשרה ועשרים פירסמה סיגרם את המתחרה שלה. רק אחרי הבדיקה, הוחלפה השימלה השחורה בלבנה.

כמה חברות ישראליות, מהגדולות במשק, החלו להיעזר באחרונה בשיטת מיקוד־העין, דווקא המיתון והקיצוץ בתקציבי־הפירסום יצרו ציפיה לכך שאריזה או מודעה יצטרכו להישאר זמן ממושך בשוק עד שיימצא תקציב להחליפם. כיוון שכך, עליהם להיות טובים.

ובינתיים, ממשיכה בעלת הפטנט על השלקומטר, חברת „טלקום־דיסרץ'" האמריקנית, לשכלל את השיטה. בשלבי ניסוי סופיים נמצאת עתה גירסה ממוזערת של המכשיר, מורכבת על מישקפיים. בצורה כזאת, במקום בתנאי־מעבדה תוכל הבדיקה להיערך בכביש, בסופרמרקט או על מסך־הטלוויזיה בבית.

רחל בת־אדם

(המשך מעמ' 4)

כך, שכמעט כל הקונים אצלו, כולל הוא עצמו כמובן, תומכים בהנגא. יום אחד אמר משהו כמו: ,עכשיו אני אמנם מרוויח על חלב רק שני שקל... אבל חכי שהנגא יעלה לשילטון... הוא יזפוק את הערבים, והכל יהיה בסדר'.

„עלו לי דמעות בעיניים. פתאום היה נדמה לי, כאילו כבר שמעתי את הדיבורים האלה, כאילו חייתי בשנות ה־30', כשלסבא ולסבתא שלי היתה מחלבה קטנה, והעסק לא הלך, והם חיכו שהיטלר יעלה לשלטון ויחזיר להם את הכבוד, והכל יסודר..."

בת־אדם מוחה דמעה וחוזרת לאוטובוס. שם, בשקט שלה, נרקם חלום. בת־אדם סבורה, שבעניין האוטובוס היא רק סנונית ראשונה, ולא ירחק היום, ורבים מבני עמנו יעקרו אל הבית הממוגן הזה, מיחוץ לכלל הוא קטליזטור. ובמינהל מקרקעי־ישראל הבטיחו לה, שגם אם אוטובוס שווה לתקופת־מה על אדמת מרינה, אין סיבה שיפריע למישהו. בארה"ב, אגב, יש כבר אגודות של דיירי אוטובוסים, למעלה מ־4000 איש חברים בני־אדם חברים בהן.

„אם אצליח להקים קהילה ניידת כזאת, זה יתרום במשהו להוצאת הרוח הישראלית מהקיבעון ומן הכשון שהיא כלואה בו, מבתי־הכנסת מאולמי ההרצאות, אל האנשים, שחיים בכל מקום. כמו שכתוב בספר דברי הימים: ,ויסבו בכל ערי יהודה וילמדו בעם'."

האיש שבא לסעוד

על מצבו של האגרול

ושוב אנחנו במיסעדה סינית. למעשה אני בבעייה. אני אוהב לאכול אוכל סיני. המיסעדות הסיניות הנפתחות כאן חדשות לבקרים תואמות את אהבתי, והמקצוע שלי כמבקר־מיסעדות גם מאפשר לי ליהנות ממה שאני אוהב. לכאורה הכל טוב ויפה.

הבעייה היחידה היא שילוב התחביב עם העבודה. בדרך־כלל השילוב עולה יפה. אבל כאן, העניין הסיני הוא דפוק קצת. משום שכמה פעמים יכול בן־אדם לתאר את הבּצקיות שמהן נעשה מרק הוון־טון. כמה פעמים אפשר להבהיר את מצבו של האגרול. מה עוד אפשר לאמר ולא נאמר על תערובת החומץ, הסוכר והפלפל ברוטב החמוץ מתוק, ועל פריכותם של השקדים בעוף בשקדים.

ממה כל זה עשוי כבר הבהרתי באחת הכתבות האחרונות. מה ההבדל בין אגרולס טריים לאגרולס עלובים, כבר הסברתי. על חשיבותו של הג'ינג'ר, וביחוד הג'ינג'ר הטרי כבר עמדתי, ונאומים בזכות נבטי הסויה ואופן השימוש בירקות במיטבח הסיני כבר נשאתי.

ובכן, עכשיו, כשהגעתי לצ'יינה־וילאג', על סמך מודעה בעיתון המבטיחות מקום נעים וגם הגוּנה, לא נשאר לי מה לאמר. ובכל זאת, להעניק שבחים למיסעדה אני מעוניין. ולכן לא נותר לי אלא להבהיר, שבצ'יינה־וילאג' הכל טרי ביותר, הירקות עשירים ביותר (שפע מהם במרקי הירקות והוון טון, באגרולס וכן בעוף בשקדים) אינם מבושלים יתר על המידה ועל כן עסיסיים, העוף והבשר מתובלים בספוגי אדים, והרוטבים עשירים. הגלידות הן גלידות, והמסיעדה מומלצת ביותר.

המחיר ששילמנו הוא 35572 לארוחת־תפריט ומנה נוספת.

לוקולוס

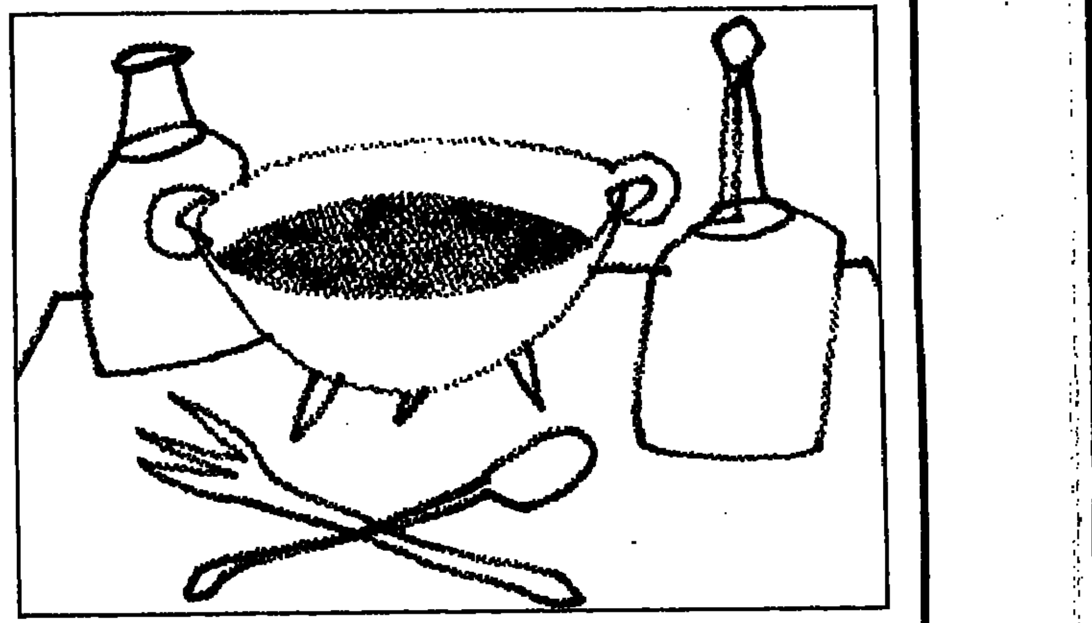

כלב מי שמדבר

חתול בשק

חתולים. כבר הרבה שנים יש לי חשבון נוקב עם היצורים האלה. ואם אתם חושבים שאני לא אוהב חתולים, אתם טועים! יותר מזה, אני שונא אותם! אבל רגע, אל תיקפצו ואל תתחילו לסנגר על החתולים שלכם, וכרחכם לאהוב אותם ולגדל אותם כמה שתירצו — אבל אבקש שתכבדו גם את רצוני או לעוות את השקפותי. בשביל החתולים הם אל־אוס? בכלל שלא מבין מה אפשר לאהוב בחתול? נכון, שהם חיות מאוד עצמאיות, יפות, נקיות ואולי בעלי עוד אי־אלו מעלות... אבל איך אפשר בכלל להשוות אותם לכלב?!

שמעתי על הרבה מישפחות אשר מסיבות אלו או אחרות, אימצו לעצמן חתול כתחליף לכלב. „למי יש כוח לטפל בכלב?" הם אומרים, „לרדת איתו למטה, ולהאכיל אותו, לרוץ איתו. זה לא בשבילנו", אומרים בעלי החתולים. אבל את האמת אני יודע — החתול פשוט נוח יותר לגידול, וזה נכון! לכן, בעצם למה להם להסתבך בגידול כלב? תמיד אפשר לסתום לילדים את הפה ולהביא להם „חתול במקום", ולו רק שיפסיקו לנדנד עם... אבא רוצים כלב!!!

•

או.קיי. זכותכם לגדל חתולים. אבל רק תדעו לכם שאין בכלל מה להשוות בין גידול כלבים לטיפוח חתולים המפונקים בסלון.

עכשיו בטח יקפצו כמה חכמולוגים ויגידו „לא נכון! אנחנו מגדלים גם כלב וגם חתול!" א־ברוך! אני אומר, נפלתם על הראש!! וחוץ מזה, חשבתם על הכלב שלכם לפני שהכנסתם חתול הביתה? שאלתם אותו מה דעתו?

ובכן, אספר לכם את דעתי הכלבית בנושא, ואל תנסו להסתתר מאחורי התיאוריות שלכם, משום שאת דעתו של הכלב יכול רק הכלב להביע.

אם אלון היה מביא לי חתול הביתה, הייתי מטיס אותו מכל המדרגות. ושלא תחשבו שלא ניסינו. הבאנו פעם גור־חתולים לארבעה ימים ומאז אנחנו לא רוצים לשמוע אפילו על הנושא הזה. חוץ מהבלגאן שהוא עשה לנו בבית, הוא כמעט הוציא לי עין, פצע אותי בבב וגם היה תופס לי את המיטה בסלון — חוצפה

•

חוץ מזה, מה הוא קופץ? מה הוא עולה על השולחן במיטבח? אין להם נימוסים לחתולים האלה? ממש נורא! והגרוע מכל — איפה הוא עושה את הצרכים שלו? לא תאמינו, במירפסת! ארבעה מטר מהמיזרון שלי — חשבתי שאני נחנק מסירחון...

בקיצור, אולי אתם, בתור בעלי כלבים, יכולים למצוא את הנוסחה לחיים משותפים בין כלביכם לחתולים אסופיים. אנחנו לא הצלחנו. לפני שמציעים לכם חתול, וזה לא משנה אם יש לכם כלב בבית, תחשבו טוב־טוב ותשאלו קצת בעלי חתולים, כי עם הכלב שלכם ברור שאתם לא מתייעצים. כך לפחות תדעו לקראת מה אתם הולכים, ולא תקבלו חתול בשק.

שי־טאו,
צ'יף של אלון

סוגרים חשבון

מאת שלומית טנא

הפחד מלימודי מתמטיקה נפוץ בעיקר בין תלמידות, והוא עלול לחסום בעתיד את דרכן אל מיקצועות שנפתחו כבר בפני נשים. אנשי המדור לחינוך של הקיבוץ הארצי מנסים להסיר את הפחדים. תוכנית עבודה בסדנאות שהם גיבשו לאחרונה מכונה „מתמטיקלה" – לאמור: מתמטיקה שנלמדת בכיף, חביבה וקלה.

צוות הקיבוצניקים שגיבש את התוכנית לא מצא עדיין את הפאטנט, איך לתפוס בקלות מתמטיקה. בשלב זה המורים מנסים להתגבר על המחסום הפסיכולוגי. מחקרים מלמדים שהמחסום הזה גבוה במיוחד בקיבוץ. לפי אחד המחקרים שבוצע בקיבוץ הארצי, עד גיל 11 הבנות עולות על בנים בלימודי החשבון, בגיל 14 שני המינים משתווים. בכיתות הגבוהות הישגיהם של הבנים גבוהים מאלו של בני־גילם בבתי־ספר עירוניים. אבל הפער שבינם לבין הבנות אף הוא גדול במיוחד, יותר מהפער הממוצע בבתי־ספר אחרים. מחקרים אומנם מצביעים על הבדלים גנטיים בין המינים, אבל לא די בהבדלים האלו כדי להסביר את גודל הפערים.

תוכנית הסדנאות נוסתה לראשונה בקיץ בשני בתי־ספר קיבוציים־איזוריים המכונים „מוסדות": במוסד גן־שמואל וברמות־חפר שבמעברות. נערות ונערים שהשתתפו ב„יום מתמטיקה" שיחקו במחשב שסיפק להם מידע, על המיקצועות שיוצעו בעתיד לגברים ונשים בקיבוץ ובחוץ, ומהו הידע המתמטי הנידרש בכל אחד מהמיקצועות. בעיקבות המישחק נישמעו מסקנות צפויות: לבנים יש סיכוי רב יותר להיות מרוצים מעבודתם, אם המצב לא ישתנה. התלמידים עסקו גם בשעשועי מתמטיקה שנשאו את הסיסמא: גם המתמטיקה יכולה להיות נחמדה.

בנות, כיודע, לא מפחדות לבטא „פחדי מתמטיקה", ואילו בנים רואים בפחדים פגיעה בגבריותם. ציפ גוי, מורה־למתמטיקה מקיבוץ שמרת, מזכירה מחקרים שמוכיחים כי הורים לא מצפים מהבנות שיהיו „טובות במתמטיקה". לדבריה, יש חשש שהמורים אף הם סלחנים מדי כלפי תלמידות. שיטת הציונים לא פועלת בקיבוצים, המורים מסתפקים בהערכות מילוליות. ציפ גוי ועמיתיה מכוונים לבדוק איך מעריכים מורים למתמטיקה את מיבחניהם של בנים, ואיך הם מנסחים את הערכת להישגיהן של הבנות.

באופן זה הם מפחיתים עד למינימום את האווירה המינית והגירוי המיני, כך שהתשוקה כלל אינה מופיעה. זהו גם ויתור מיותר על כל מה שהם כן יכולים לעשות: המון מגעים, התעלסויות, עד לאורגזמה של שני הצדדים שלא באמצעות מישגל. הרי מלבד הפין עומדים לרשותם כל יתר אברי הגוף הנתונים לשליטתם הרצונית. העובדה שהם מוותרים על מישגל יכולה לאפשר להם ליהנות במנוחה, ולתת מקום של כבוד למה שבתנאים אחרים נחשב בזילזול „סוג ב'", ונקרא רק „המישחק המקדים". רבות מאוד הן הנשים שיעדיפו התעלסות ארוכה בלי מישגל על פני ההיפך.

לא כדאי להתנהג כאילו כל זיקפה שמופיעה היא ההזדמנות האחרונה, ומוכרחים לקפוץ על המציאה ולנצל אותה. אם נוהגים כך נעלמת הזיקפה הזאת בעוד השניים מתפשטים בקדחתנות, או ברגע שהחדירה הופכת אקטואלית. ההיפך הוא הנכון. אם מופיעה זיקפה — ובמהלך התעלסויות חסרות־מטרה היא בוודאי תופיע לא פעם — צריך רק ליהנות ממנה כהוכחה לכך שהמנגנון המוקיף פועל כהלכה ולהניח לו להיעלם, תוך ביטחון שהיא תשוב ותופיע. במשך הזמן תיעלם בהדרגה החרדה, ואז אפשר יהיה לאט, ובלי לחץ, לנסות מישגל.

למעשה כדאי להחליט להימנע ממישגלים למשך תקופה מסויימת, שבה תהיה הרבה פעילות מינית אחרת, וזאת כדי להוריד מהפרק את כל הלחץ של בעיית הזיקפה.

כל הסקס הזה

כל הכבוד למישחק המקדים

מאת זיוית אברמסון

מה כדאי ומה לא כדאי לזוג לעשות כשיש בעיות זיקפה.

כדאי לדבר על זה. שום דבר לא מסתדר יותר בקלות כשלא מדברים עליו. אפשר לדבר על זה עם קצת הומור. האשה יכולה לעודד: „זה לא הצ'אנס האחרון שלנו, עוד יבואו ימים אחרים".

לא כדאי לאשה להיעלב, לכעוס, להאשים אותו בחוסר עניין, לחשוב שיש לו מישהי אחרת ובכלל לייחס את הדבר לעצמה. לא הכל מוכרח להיות קשור בה. קרוב לוודאי שזה הסיפור שלו. אולי בינו לבין האמביציות שלו.

בשום אופן לא כדאי לזוג להפסיק מגעים והתעלסויות. לעיתים קרובות קורה שזוג שעיקר והתייאש מנסיונות שלא עלו יפה, נמנע מכל קשר גופני על מנת שלא להעיר ולא לעורר את האהבה — שהרי הם צופים מראש כישלון. הם חומקים זה לידי זה תוך שמירת על מרחק סביר, ונכנסים למיטה בשעות שונות כדי למנוע את המצב המביך המשפיל.

כחוט השערה

מאת חוה קארין

שיטה חדשה ומהפכנית לבדיקת מצב בריאותנו, מותחת עתה על־ידי מכון מיוחד לרפואה עדינה בצרפת. השיטה היא פשוטה מאוד, ומבוססת על בדיקת השיער. לוקחים קבוצת שיער מראש הנבדק. שערות אלה קוצת שיער מראש הנבדק. שערות אלה טון, על מנת לנקותן מכל ליכלוך. שאריות־צבע ושמפו. לאחר מכן עוברות השערות בדיקה במחשב מיוחד, הנותן תשובה על כמות המינראלים השונים הטמונים בשיער, ולכן גם בגוף.

כידוע גופנו מופעל על־ידי מינראלים רבים כמו קאלציום, מאגנזיום, ברזל, צינק ואחרים. כאשר ישנו איזון בין כל המינראלים והם נמצאים בגופנו בכמות מספקת אנחנו בריאים, מסביר דוקטור מואטי ממרכז הבריאות בסטראסבורג. הוא גם מסביר שכיוון ששערה צומחת כסנטימטר אחד בחודש, הרי ששערה באורך של כמה סנטימטרים, מאפשרת בדיקת דם יומית במשך חודש שלם.

כאשר חסר לנו מינראל מסויים, אנחנו עשויים לחלות. מחסור בסידן, לדוגמה, יכול להשפיע על חולשת שינינו ועצמותינו. מחסור בנחושת עשוי לגרום אנמיה ובעיות־עור, מחסור בליטיום יכול לגרום הפרעות נפשיות, מחסור בפוטאזיום גורם הפרעות במערכת הדם והלב. מחסור בסלניום, גורר אחריו היחלשות הכושר החיסוני שלנו.

דברים שרואים מכאן • דברים שרואים מכאן • דברים שרואים

— „ההם. קל לדבר. אתה עצמך, למשל, כבר שפטת אדם למוות?"

— „אתה צוחק? אני עושה זאת כמה פעמים ביום. רק הבוקר שפטתי למוות נהג שלא עצר בתמרור „עצור". רק לאחר שהוצאתי את גזר הדין לפועל התברר לי, שבעצם, ממסלול נסיעתו, לא יכול היה הנהג האומלל ז"ל, לראות את התמרור. חבל, אבל כבר אין מה לעשות, דברים כאלה קורים מפעם לפעם. כשחוטבים עצים, ניתזים שבבים".

— „הוצאת במו־ידיך את גזר הדין לפועל?"

— „כמובן, וכי מה חשבת? שאשלח לעבריין טפסים משונים בדואר, כפי שנהוג אצלכם? הייתי במקום? הייתי. ראיתי את הבחור מבצע את העבירה? ראיתי. נו, או על מה יש כאן לדבר? החוק ברור, העונש, גם הוא מובן מאליו, למה הייתי צריך לחכות? יש לי אקדח־לייזר קטן שנועד בדיוק למשימה הזו, פיף־פיף וזהו, נגמר העניין".

— „תפסת עוד עבריינים באותו יום?"

— „ודאי".

— „עבירות קלות, אני מניח".

— „עבירות קלות שגוררות עונש־מוות. אתה יודע, מהירות מופרזת, עקיפה מסוכנת, אי שמירת־מרחק".

— „שוב מוות? יש אצלכם בכלל גם עונשים אחרים?? אל תגיד לי שגם את גזרי־הדין הללו ביצעת במו ידיך?"

— „ידידי היקר", אמר חברי מהמאה העשרים וחמש, בטון השמור לאנשים קשי תפישה במיוחד, „אני באמת לא מבין אותך. בעד מה, אתה חושב, משלמים לי משכורת? האנשים הללו, ההופכים את הכבישים לזירת־פשע, מסכנים את חייהם ואת חיי אחרים. תפקידי הוא למנוע מהם, אחת ולתמיד, לקחת אתם לעולם הבא, כמה אורחים תמימים שלא רוצים בכך. למיטב ידיעתי, יש רק דרך אחת לעשות זאת בהצלחה. על חניה במקום אסור אפשר, אולי, להסתפק בהטלת עונשים קלים, כמה חודשי מאסר, או משהו כזה, אבל מי שמסכן את חייהם של אחרים צריך להיות מוכן, אם ייתפס, לשלם בחייו. אתה יודע מה? בוא נצא לכביש ואני אראה לך איך השיטה עובדת. אני מוכן להתערב שתוך עשרים וארבע שעות, צונחת עקומת תאונות־הדרכים ויורדת כמעט לאפס".

אתם יודעים מה? אולי כדאי לנסות? עשרות נהגים נהרגים ממילא על הכבישים, מה יש לנו להפסיד?

רופאים של הרפואה העדינה, או כפי שקוראים לה המקבילה (נאטורופאטים, הומאופאטים וכו') חושבים, שבריאותנו תלויה במידה רבה בשיווי־מישקל בין הוויטאמינים והמינראלים שבגופנו.

היזמה החדשה הזו היא קלה ופשוטה, ותוכל לשמש גם כבדיקה מונעת. כלומר, כאשר מתגלה בבדיקה מחסור במינראל מסויים, יכול הנבדק לתקן זאת על־ידי תזונה נכונה של פירות וירקות, המכילים מינראלים אלה, וכך למנוע את המחלות הצפויות.

יש עתיד

עונש־מוות במו־ידיך

מאת יבשם עזגד

חבר שלי, המתגורר לו אי־שם, אי־אז במעלה המאה העשרים וחמש, הגיע אלי לביקור־נימוסין קצר באחד מימי השבוע שעבר. הוא כמעט נדרס על־ידי נהג שלא היה לו, כנראה, מספיק זמן כדי לעצור ברמזור אדום. ידידי שהספיק לרשום את מספר הרכב הנמלט, ביקש להתקשר ולהודיע על עבירת התנועה למשטרה. — „עזוב", אמרתי לו. „לא נפגעת נכון? אז המשטרה לא יכולה לעשות דבר בעניין".

חברי, המשמש במקומו ובזמנו שופט־תחבורה נייד, לא האמין למישמע אוזניו.

— „המשטרה לא יכולה לעשות דבר?! אבל בוצעה עבירת־תנועה! כמעט נגרם נזק! למה שניתן לעבריין לצאת ללא עונש?!"

— „שמע חביבי", אמרתי לו, „אולי מה שאתה אומר זה נכון, אבל אצלינו, למשטרה ולבתי־המשפט אין זמן להתעסק בכל עבירת־תנועה".

— „אצלינו במאה העשרים וחמש", אמר חברי ופניו הרצינו לפתע, „יש זמן לדון בכל עבירה. על עבירות קטנות מקבלים עונשים קטנים, ועל עבירות גדולות, נידונים עבריינֵי־תנועה למוות".

— „למוות??"

— „כן. מי שמהווה סכנה לשלום הציבור, מאבד את זכותו לחיות את חייו בשלווה".

הכלה הבתולה

מאת יוחנן להב, לונדון

בשנות השבעים נחשבו זוגות ש„עשו זאת שלוש פעמים בשבוע", זוגות פעילים במיוחד. היום – פעילות מינית ממוצעת של זוג צעיר, מסתכמת בשלוש פעמים בשבוע. אבל גם היום קורה, שהאשה הצעירה המעורבת בפעילות מינית, חונכה לראות במין „משהו שאשה חייבת לתת לבעלה תמורת פרנסתה והסטאטוס של אשה נשואה שזה העניק לה", בדיוק כמו סבתה. גם היא לעתים שוכבת במיטה, מתבוננת בתיקרה ומצפה בקוצר־רוח „שיגמור". אשה צעירה אחת, שהשתתפה במישאל דעת־קהל שנערך לא מכבר בבריטניה, הודתה שלפעמים היא אפילו מצליחה לקרוא ספר מאחורי כתף בעלה.

עובדות החיים

„טוב שאשה יכולה להעמיד פנים כאילו היא נהנית", אמרה מרואיינת אחרת. החברה המתירנית, מסיקים החוקרים בבריטניה, לא פתרה הרבה מבעיות המין של ימינו. היא אף יצרה בעיות שלא היו נפוצות בדורות קודמים. כשבני־אדם נישאו, כי זו היתה הדרך המקובלת היחידה להולדת ילדים, היו ציפיותיהם אחרות מחיי־הנישואין, ולכן רבים חרקו שן והשלימו עם עובדות החיים. כיום, כאשר מרבית הזוגות התנסו הרבה לפני הנישואין, הם מתעקשים לחפש את הבלתי מצוי, בבן־הזוג שבחרו לתמיד. התוצאה היא, כהכרח, אכזבה והרבה מיקרים של גירושין.

רוצים זאת תמיד", מתלוננת כלה אחת כזאת. „הם כמו חיות", אומרת אחרת, „תמיד בא להם". הסבר אחד לתופעה הוא ש„הן עייפות". רבות מן הנשים משלבות עבודה בחוץ עם נהול משק בית וגידול הילדים ופשוט לא נשאר להן כוח לחיי מין פעילים. הסבר אחר של אחד החוקרים הבריטיים, הוא ש„החשק של האשה גובר אחרי שש השנים הראשונות של חיי הנישואין" ואין אותו חוקר יודע להסביר מדוע או ולא קודם. אם נכון ההסבר שלו, כי אז „אחרה האשה את הרכבת". עד אז – אבד הוא את העניין בנושא. והרי זו עוד סבה לכשלון בחיי המשפחה המודרנית.

פיתוח הגוף

פעם, בימיו של ד"ר קינסי הידוע, היה הבעל פשוט עייף ולא בכושר אחרי שנים אחדות של חיי נישואין. היום, כשהתודעה של פיתוח הגוף נפוצה מאד, גברים שומרים על כושר עד גיל גבוה ביותר. אבל הבעל, שאשתו דחתה אותו בראשית חיי נישואיהם, לא ישוב וימצא כה ענין כשזו תגלה ש„עכשיו היא רוצה אותו". מי שחשב שהחברה המתירנית תפתור את מרבית בעיותיהם של בני הזוג פשוט טעה. לאלה כנראה אין פתרון. מה שהמתירנות עשתה הוא שהחליפה מערכת אחת של בעיות במערכת אחרת.

הולכים לתחנה

נורית מנדלמן, גשי למורה הטיפולית בבית־ספרך ובקשי עזרה. במצבך קשה לי לעזור לך מרחוק.

הגעתי למסקנה שאני צריך יעוץ אצל פסיכולוג מומחה. איך מתקשרים לאחד כזה.
אבי מבת־ים

הולכים לתחנה לטיפול־בנפש בבת־ים, ושם כבר יכוונו אותך וידריכו אותך.

מה קורה

אני אשה חולנית מאוד, וכל הזמן אני מתלוננת בפני בני משפחתי על מכאובי. נידמה לי שבזמן האחרון הם הפסיקו להאמין לי. אני מודאגת.

בפעם הבאה שאת הולכת לרופא, בקשי מאחד מבני־משפחתך להילוות אליך, והרופא יסביר מה בדיוק קורה איתך. לרופא המשפחה שלך בטח יאמינו, כי רופאים לא מתלוננים כל הזמן.

הדבר הנכון

חברי הטוב ביותר עבר על החוק וניאסר כבר בפעם השניה. בפעם הראשונה כל החברים תמכו בו ועודדו אותו. עכשיו החלטנו לנתק איתו את הקשר. האם אנחנו עושים את הדבר הנכון.
יורם סוויסה, רמת־גן

אני חושבת שעשיתם טוב גם בפעם הראשונה וגם עכשיו. אתם נתתם לו הזדמנות אחת. עכשיו, הוא צריך לעבוד קשה מאוד כדי לזכות שוב באהדתכם.

חצי נחמה

בעלי ואני עובדים ומרוויחים משכורות סבירות, ובכל זאת בשבוע השלישי של החודש לא נישאר לנו שקל אחד, ואנחנו מרגישים תפרנים. יש איזה פיתרון?

גם אני ובעלי ככה, ועוד איזה ארבעה מיליון איש במדינת־ישראל. „צרת רבים חצי נחמה" מנחם אותך?

דניאלה יקרה

לא כדאי לך

לא כדאי לך

אני בת 30 ועדיין אין לי חבר. נדמה לי שזה בגלל שאני נוראה ברגזנית, ואצל כל גבר אני מוצאת איזה פגם. מה לעשות?

קודם כל להפסיק לשקר לעצמך. כולם יודעים שבחורה בת 30 מתה שיהיה לה חבר, וכשזה לא הולך היא ממציאה את שזה בגלל שהיא בררנית. בקשי מחברות וחברים שיכירו לך מישהו נחמד (בשביל התחלה זה מספיק). אם תמשיכי עם התירוצים תישארי בררנית עד גיל מאה. לא כדאי לך.

מדריך (מסווג) לצרכן | ידיעות אחרונות | דף חדש בעסקים

משרד ראשי: "הגלים" ת"א, דיזנגוף סנטר יח' 768A טל. 03-298946

בעל עסק - "המדריך לצרכן" המדריך עבורך. צלצל עוד היום. 298946

אולמי מילטון נתניה ובת-ים וגם יוצר מכולם

מילטון

מבצע בת-ים: ★ חליפה לחתן; ★ תקליטן מנחה; ★ הסרטת וידאו; ★ טיפול יופי; ★ שמלת כלה; ★ חלה ועוגת טקס; ★ ליל כלולות במלון. החל מ-250 איש 14,900 ש' (כולל מע"מ).

מבצע נתניה: פרחים לאולם; תקליטן מנחה; הסרטת וידאו; טיפול יופי; שמלת כלה; חלה ועוגת טקס; ליל כלולות במלון. החל - 250 איש 13,500 ש' (כולל מע"מ)

לחתן בו' מצווה - זוג אופניים .B.M.X

10% הנחה בחודשים דצמבר ינואר.
נתניה: רח' ספיר 4, טל. 053-40221
בת-ים: שד' העצמאות 32 טל. 03-867651

בתוך אוניברסיטת בר-אילן
בר-אילן טל. 03-763412
כשר למהדרין
מחירים מיוחדים למזמינים בינואר ובפברואר

אולמי גיל ר"ג
★ חתונות ★ בר-מצווה ★ מסיבות ★ ומאירועים מגוונים ★ טיב השירות ברמה גבוהה ★ אווירה מיוחדת.
ר"ג הרואה 187, 784260.

אולמי עצמאות בית ז'בוטינסקי תל-אביב
★ אקוסטי, מרווח ביופיו ★ מטעמי השף ★ שירות אישי ביד רחבה ★ אירוע מתאים לטעם ולכיס.
לתיאום: טל. 03-289021 רח' המלך ג'ורג' 38 ת"א.

אולמי ארגמן
חולון, נאות רחל, כיכר שרון אילת 36, טל. 855031
חידושו ברמה בינלאומית - כדאי לבקר!

ביג. דיל קונה ומוכר עודפי ייצוא שברונות, דלתא וכו'.
רח' מרגושו 20 תל-אביב טל. 03-823373

אופנת מרקו - לוינסקי 54 ת"א, טל: 384115
מכירת חליפות, השכרת חליפות 50,000 ש'
הזמנה לפי מידה והנחות מיוחדות עד 50%
סוג סור סון, מיך, דוגלי שעון, פורשה, פריונזי, מרטיניק, אומן, ליגה ועוד

זיקו אופנת ספורט
טרנינגים מרופדים, מעילי רוח, מכנסי טניס, ים וספורט להשיג בחנויות הספורט המובחרות, בהיפרמרקטים ובחנות המפעל עודפי יצוא וסוג ב'.
החנות פתוחה: בימי א'-ה' 9:00-16:30, ב-ו' 13:00-10:30 אזור התעשייה יהוד. 03-355207

לויטקס סנפיר
יצרני בגדי ים, בלט וספורט
בגדי בלט מגד לייקרה בשלל צבעים.
המכירה לסיטונאים ולחידים בחנות המפעל לילינבלום 19 ת"א טל. 685825

מאנו מודל מרס מכירה
דרך יפו-ת"א 1 טל. 682702 ★ בסיטונות וליחידים

סלון בית נקש - ת"א, דיזנגוף סנטר (מול ראש אימיאנו) טל. 286366. הרצליה. בנין לב העיר החדש טל. 052-87887

טריגי טל בע"מ TAL
מפעל לטרנינגים וטרנינגים והולצות טריקו פסים.
חנות המפעל: מגדיאל.
טל. 052-449401
פתוח בימים א'-ה' 9:00 - 10:00 - 14:00, יום ו' 9:00 - 14:00
ר"א: אזור תעש 10, 656591 רח' הירקון 62

בלו סקאי אופנת לחיט לכל כיס מבחר דגמי גיזוע ומעוצבת בסגנון איטלקי לנשים גברים וילדים.
איכות אמינות ויופי, תרות קורת גג ארוכות.
Blue Sky

אופנה - בגדי עבודה
אולץ ויזה ייצור ביגוד מקצועי
הפגיה לרשת בת הכל-בו של "המשביר לצרכן"
הפגיה ליכל-בו שלום"
פרטים: 03-739668
734248 - 739877

אופנה - בגדי ילדים
י. בן שואף עצום מבחר מחירים זולים
ת"א: הקישון 6, טל. 831877, 03-824992 בסיטונאות
חיפה: ק. מוצקין, ולחידים
שדרות השומרים 2, טל. 04-714766 וליחידים.

שיווק 23
מרכז סיטונאי לבגדי ילדים, מבחר עצום בגדי ילדים, פרסומות
פתוח רצוף, הבצל 23 ת"א.

אופנת זוהר בגדי ילדים ויולדות בסגנון ספורט אלגנט
דרך יפו ת"א 37 קומה ב', טל. 03-838029

שולוג אופנה ילדים, מכירת עודפי יצוא
ושוב ב' בחנות המפעל א'-ה' 8:30-17:00, ו' 8:30-12:00
רח' הגלף 3 (סימטה שלבים) ת"א ליד בלומפילד טל. 826121

מ.מצמן אופני ראלי אנגליה
כל המודלים לכל הגילים.
מחירי מבצע!
דרך פ"ת 112 ת"א
262753-251789

אופטיקה 6:6 דיזנגוף 189 ת"א טל. 230354

הדר שירות וקיון בתים, ניקוי חדשי למשרדים למוסדות, אנונות, בנגן, במולת והמקמעות, טל. 03-709410

סיעוד NURSING שירות אחיות פרטיות וחובשים בע"מ
03-737947 02-636505 04-332787

טל מערכות איחסון בע"מ
השל של טל, מערכות שלים לכל מטרה
ר"ג עוזיאל 3, טל. 03-794136

קובית ישראלית
★ יחידה מורכבת ממגירות רשת הנשלפת בקלות
★ פתרונות יחודיים ★ איחסון מאוורר
פ.מ.ד. בע"מ
רח' ירמיהו 6-8 טל. 03-458050,441461

אלום סטייל טל. 342748
תריסים 49,000 מקלחונים 149,000
ויטרינות 89,000 בתשלומים שקליים

אלום רם בע"מ עבודות אלומיניום לבניין
★ שנות מרפסות ★ מקלחונים ★ ויטרינות
דקאפלסט בע"מ יצור פרופילים מ-P.V.C קשיח
★ מחיצות ★ תריסים טל. 03-719957, 727565

מבצע אלומיניום חום וזכוכית
א.ר. צבעונות-100,000 ש' למ"ר + מע"מ.
אלומיניום ז'בוטינסקי 35 ר"ג
בע"מ טל. 03-7519702

"אמבולנס זאב" שירות מיוחד להעברת נפטרים.
בכל חלקי הארץ. 24 שעות. ערוך סידורי הלוויה וקבורה.
טל. אלחוטי 03-291251 משרד: 03-9228282

בטון גליל-ים
אספקת בטון וטיח מוכן מהקיבוצים גליל-ים וחולדה.
אספקה לאזור גוש דן ואזור השפלה.
משרד ראשי - גליל-ים טל. 052-548976

ביטוח
מצודה - א. בידרמן - סוכנות ביטוח
היא כיכר מגור 6-263, טל. 201886 - 102522
רמלה. רח' הרצל 122 טל. 235657 - 233162
כל סוגי הביטוח במחירים המפתיעים ביותר

אביטל בע"מ סוכנות לביטוח.
מרכז בעלי מלאכה 11 תל-אביב (מיקוד 63824) טל. 284150
תנאים מיוחדים - נוח והוגנה! 200008, 282472

בילוי ונופש
בית הארחה שפיים פתוח כל השנה
★ לכינוסים וימי עיון אולמות מצוידים המתאימה להרצאות
★ לסופי שבוע ארוחות, בילויים, משחקי ספורט חברה, ביתור וסרטים לילדים
לפרטים והזמנות: 052-70171-2, 052-73507
הצגות מיוחדות לקבוצות מאורגנות

"החגר אילת מקולות כסף בנזונה הזמנות הגלולי לשלונות
אילת רון נסיעות - הירקון 113 ת"א טל. 03-201585

בריאות
שלגיה
מדרסים רפואיים בשיטה חדשנית ומדויקת ונעליים אורטופדיות לפי מידה
דיזנגוף 50 ת"א
טל. 249150
12 תשלומים לבעלי כרטיסי אשראי
ראה עמ' 30

בריכות שחיה
אילון הנדסה בע"מ שיווק בריכות ואביזרים משוויץ טל. 03-746024,720636

מ-בר המומחיות שלנו - בריכות שחיה, בנייה ★ שיפוץ ★ ציפוי.
מבצע חורף:
אמבטיות ג'קוזי להרכבה עצמית
משרד: 052-555244 מפעל: (קיבוץ יזרעאל) 065-94036

בריכות שחיה על קרקעיות ובריכות חסודות "גיקוזי" אביזרים, כימיקלים - סאמר-טיים בע"מ
סוקולוב 33 רמה"ש 03-481287

שיווק מוצרי בשר ודגים בסיטונאות - אספקה מיוחדת למטבחי עובדים ולמסעדות
רח' הלהב 4, א. התעשיה חולון טל. 808052/4.

בדוק
שיווק מוצרי בשר, דגים וקפואים אחרים
שירות מיוחד בתנאים מועדפים
למוסדות, אולמות, בתי מלון וכו'
אשדוד, א. התעשיה הצפוני 4, טל. 055-35131

סקרי מחירים הוכיחו
תנו-עוף חולון
הזול ביותר
להשיג אצלינו: מגוון ועשיר של כל מוצרי הבשר ושימורים למיניהם במחירים זולים.
כשר בהשגחת הרבנות חולון.
המלאכה א.תעשיה חולון (ליד תדיראן) 03-806418

בית"ר לנקניק ובשר מעושן בע"מ
רח' ארנון 10 ת"א
ש. שנות מכר
נקניקים באיכות מעולה במחירים עממיים
המכירה בחנויות המובחרות ובחנות המפעל
בשעות 7.00-13.00

מחסן מרכזי לשיווק בשר ומזון
על כל קניה מעל 120,000 ש' אשראי לסוף החודש
מבצע השבוע: עוף מס. 1.- 3440 ש'
סטק בקר פרוס - 9950 ש'
רכוז אצלנו קניותכם בכל ענפי המזון - והרוחתם
בת-ים. אזור התעשיה. רח' העבודה 3 מול פולקסוואגן.

משקי הגליל מעדני בשר בגידול עצמי. סטקים ושאר חלקי בשר לבו טרי.
1 ק"ג סטייק 10.000 ש'
1 ק"ג שניצל 8000 ש'
1 ק"ג כתף 7000 ש'
1 ק"ג ספר-ריבס 7,000 ש'
"ההסתדרות 60 פינת שנקר חולון טל. 46773

מגשימית - תמ"ז "כפריה"
מוצרי בשר ונקניקים במחירי המפעל כיצי משק טריות. כמו כן, לשרותכם מזנון מהיר בתחנת הדלק במושב מגשימים (כביש פ"ת-לוד).

מעדני סלע ביח"ר למוצרי בשר ונקניק המחירים כפופים לשינוי משרד המסחר והתעשיה
מבחר מוצרי בשר ונקניק במחירי המפעל
רח' משה שרת 20, ראשל"צ אזור התעשיה החדש

יעקב ספקטור ובניו כיכר המלמ"ח 4, לוד. יל' 08-223636
מכירת לסיטונאים ויחידים למוסדות ולקייטרינג, כל סוגי הבשר, עופות ודגים.

המוצרי בשר הדר כהן
עופות, בשרים, נקניקים מעושנים ורקות קפואים
שישליק שווארמה חתוך ומתובל לתיש טל. 9611060
בית גידון רח' איתן 3 א. התעשיה ראשל"צ פתוח עד 20.00

איגוד נטיו
תעשיית שימורים ומוצרי בשר שונים
מבחר מוצרי בשר באיכות מעולה
במחירים סבירים.
חנויות המפעל: לוד - רח' אלף 23
ת"א - רח' ריבל 4, 374534 קריית-מלאכי - אזור התעשייה

אלפא זילבשטיין
תעשיות בשר בע"מ "יצרני המבורגר וקבב.
רח' קיבוץ גלויות 45 ת"א טל. 837487

כשר
מקולי "שיווק בשר בע"מ
במבצע השבוע:
חזה שלם 7000 ש'
נקניקיות 5000 ש'
ת"א, קיבוץ גלויות 73 03-824962

פרגית & שרותי ארז
מפעל לעיבוד בשר
אספקה למטבחים, אולמות, מוסדות וחנויות
רח' המשביר 19 חולון, טלפון: 807669

'אחים כהן יצרני נקניק ובשרים מעושנים
במבצע החודש!
1 ק"ג קבנוס 6,500 ש'
מדויים 44 ת"א 03-658061 (מאחורי קולנוע אלנבי)

הנשיא מפעל לעיבוד ושיווק מוצרי בשר
בשר קפוא כשר למהדרין בהשגחה
מבצעים גדולים (ואמיתיים) ביום!
מכירה בסיטונאות וליחידים
רח' בר-כוכבא 74 פ"ת טל. 908455

מרכז התהודו והבשר
מבחר חלקי הודו, עוף טרי, דגים
ומוצרי "סנסרוסי" במחירי מבצע
בחנות המפעל - רח' הנקין 69 חולון טל. 889397

בתי אבות
בית חולים לתשושי נפש/פסיכו גריאטריה
קרית שלמה
שלווה במקום הטובל במדשאות, ורדים ונוף כפרי. צוות רפואי חלא במקום.
ביצוע בדיקות מעבדה וא.ק.ג.
במקום. ריפוי בעיסוק. אוכל כשר למהדרין תחת פיקוח מ. הבריאות
מושב בני-ציון ע"י רעננה ת.ד. 102 רעננה טל' 052-34812

מעונות רם בע"מ עברנו
שמחים להודיע על פתיחת בית תורים במקום החדש האגדה 16 רמת גן טל. 9327860

בית אבות גאולה בע"מ לעצמאיים, תשושים וחלושים.
השגחה רפואית 24 שעות ביממה, מרפסות, גנון, טלפון, שירותים ומקלחות צמודים. רמת גבוהה - כש "מבקים 29 גבעתיים 313846

בית אבות "נווה נבא" מקום שקט ברמה גבוהה
טיפול מסור הנוחב. אווירה ביתית.
השגחה רפואית, במחיר הוגן "מת-גן טל. 03-767224

מה חדש?

בתחום המחשבים האישיים

רכשתי מחשב אישי ב"גולן" קיבלתי

שני שיעורים פרטיים בביתי + מנוי לספריית וידאו - חינם

אחרי לחצים רבים מצד בני, החלטתי לבדוק מה קורה בשוק המחשבים האישיים, למען האמת ההתלבטויות היו קשות, מה קונים והיכן?

כל אחד ממליץ על חברה אחרת ומגוון האפשרויות והמחירים הוא 'גדול' ביותר. בהמלצת ידידי קרוב שרכש לא מזמן מחשב אישי, ניגשתי ל"גולן מחשבים אישיים" בדיזנגוף סנטר.

בעודי בודק פרוספקטים ומעיף עין על ספריית הוידאו הגדולה, נפנה אלי בחור צעיר, הציג את עצמו כמנהל החברה והתעניין במבוקשי, ובכן, התחלתי להסביר: אני מחפש מחשב אישי ל"גבר" שלי ושיהיה גם שימושי עבורי, כאן מפסיק אותי המנהל, "בוא אראה לך את המחשב הפופולארי והנמכר ביותר באנגליה, אמנם יש לנו מחשבים אישיים של חברות

רבות כמו תואם אפל, קומודור ועוד, אבל אני ממליץ על AMSTRAD, הוא משוכלל, קל "לתפעול" איתו ויתרונותיו רבים: גרפיקה באיכות מעולה, מצג צבעוני או ירוק, 3 ערוצי קול, אפשרויות הרחבה הכוללות מודמסות מסוגים שונים, שפע של תוכנות מתוחכמות ללימוד אנגלית, מתמטיקה, משחקים, ספרור הדרכה ועוד."

אוקי אני אומר, ומה עם הדרכה ולימוד? כאן מגיע הבונוס: לכל רוכש מחשב אישי, מספקת חב' "גולן מחשבים אישיים" מורה הבא לביתך לשני שיעורי הדרכה חינם. בנוסף אתה מקבל גם מנוי לספריית הוידאו שבמקום - גם הוא חינם, מה אפשר לדרוש יותר? מחיר? אל דאגה גם בעניין הזה באים לקראתך ובנוסף למחיר תוכל לשלם עד 12 תשלומים חודשיים.

יצאתי בהרגשה שביצעתי עיסקה טובה, אם אתה מתלבט כפי שהתלבטתי אני, הכנס ל"גולן מחשבים אישיים" בדיזנגוף סנטר קומת הגשר, טל. 288348, הכניסה מצד המשביר לצרכן. בטוח שגם אתה תצא נשכר מהביקור.

בתי דפוס

קנה אלינו עם הדפסה דחופה! גם בשעות הערב. עבודה מעולה, מחירים טובים. כל סוגי ההדפסות, גרפיק תילוס המשביר 6 א.ת. חולון 808502-803919

בתי ספר לנהיגה

FIR אופיר בית ספר לנהיגה
מרכז לימוד רכיבה על אופנועים וטילונים במגרש צמוד ושנו.
מבצע טילון - 95,000 ש'
ומשרד: רח' התחיה 24 (מול מגרש בלומפילד) טל-820403, 03-833509

ג גדרות

הנדיר חיפה בע"מ - 04-728603
ייצור והרכבת גדרות בטון טרומיות, רשת ועוד - לתעשיה, בתי ספר מחנות צבא והקלאות. "העסק המקצועי הנבחר 1984-85".

ד דודי שמש

אטלס דודי שמש וחשמל
חימום מהיר טל. 380088, 380606 03-

דקל דודי שמש וחשמל, שירות תיקונים והחלפה.
טל. 381522 - 03-381519

מגן-חום דודי שמש וחשמל
חימום מהיר שירות תיקונים
וחלפה טל. 868810, 03-5510884

דודי שמש וחשמל
היוצר
מים חמים 24 שעות ביממה
היוצר בעל תותקן לדודים קולטים והתקנה
המפעל והמשרד הראשי:
דרך סלמה 26 יפו-ת"א, טל. 835260, 03-825678
חנות המפעל: רח' המלך ג'ורג' 47 ת"א טל. 03-292710

ה הדברת מזיקים

"סלע" ללא תוצאת חכלים, ללא ריח לוואי
03-473271, 494936

הובלות

מובילי שירי משרד להובלות בכל חלקי הארץ
הובלות דירות, מפעלים ומשרדים פולש נסיון וזהירה
טל. 919040 - 917243 חולון טל. 843901

א. הובלות ושרותים
ריכוז ★ אחריות ★דייקנות בהעברת דירה. 466113-457193

הובלות אריאס: רח' כצנלסון 12, גבעתיים
טל לילה: 287467 טלי במשרד: 324296, 03-320353
העברת דירות (עם אריזה) מקררים פסנתרים וחומות תיצוניות בגלגלות ★ מורשה בהובלות אמקור

דדי טל. 03-216297

היגיינה אישית

הואי נשמור על אינטימיות
Liginia
לחשיג בכל בתי המרקחת והחנויות המובחרות למוצרי היגיינה ונקיון. ומפיץ: כמוסל
סבון אינטימי בע"מ טל. 052-859534

מתקן לשטיפה אישית לתיגיינה מושלמת.
ת"א, יצחק שדה 20 טל. 379037

ו וילונות

כהן ובנו
וילונות מוכנים לתליה וילונות פלסטיק, ובד לאמבטיה מפות ומגן שולו.
★ מכירת ליחידים ובסיטונות
ר"ג, רח' ... טל. 03-722387

אורבן ★ יצרני תריסים ונציאנים ★ וילונות גלילים ★ וילונות ורטיקלים
מומנות אחריות ונסיון מאחורי כל תריס ווילון
משרד מכירות ותצוגה: רח' בן-יהודה 200 ת"א טל. 230816, 238943
פתוח מ-08.00-19.00 רצוף

זיפות גגות

אספלט מרום זיפות וסיוד גגות באחריות מלאה
טל: 461766, 9223182, 9222189

ח חומרי בניין

טכנו תריסים לחנות מסמרים וחוטים לבנין בסיטונאות
מודיעין 12 ר"ג טל. 768607

חן פוקס בע"מ חומרי בנין ואינסטלציה במחירים זולים
בלוקים איטונג במחירי המפעל
בני ברק ז'בוטינסקי 160 טל. 03-780604

חיות בית

דוגסטופ פנסיון לכלבים מספרה וביו"ס לאילוף
052-858601, 03-443034

חנויות מזון

חדש! מרכז הזול חדש!
מוצרי מזון - רובם במבצע. בקרו אצנו ותיווכחו!
רח' הירדן 94 ר"ג הזמנות בטל.

ממתקית קפולסקי מתנות ממתקים משלוחים ברחובות חינם!
הרצל 182, רחובות 08-476201

ט טריקו - גרביים

מתלבשים א-ל-חורף
עודפי יצור, יבוא וסוג ב' בחנויות המפעל.
חולצות טוטשרטס, טרייננגים, גופיות, תחתונים, פיג'מות, גרביים, מכנסי גרב.
מוצרי "גולס" ו"פרמר נחמו"
בני ברק דרך ז'בוטינסקי 7. ימים א'-ה' 8.00-17.00
יום ו' 8.00-12.00 קרית מלאכי: ווינסוקס, אזור התעשיה
ימים א-ה 8.00-15.00 יום ו' 8.00-12.00

מתלבש עליך יפה Rolex

כ כספות

מגן גולדמן
יצרני כספות בכל הגדלים
שיווק בלעדי
"עץ-קל"
טל. 9233499 קרית אריה פתח-תקוה

י.ר.
ציוד בטחון בע"מ
★ כספות לפי הזמנה במבחר דגמים
★ מערכות אזעקה תקן 1 ותקן 2
★ מערכות קשר פנים
באישור הטכניון
רח' המאספים 4 ונ"א
טל. 03-256912

כספים

אשראי לרכב, חדש ומשומש -
היום תוכל לרכוש מכונית, גם אם אין בידך את מלא הסכום הדרוש בתשלומים חודשיים בין 6 ל-36 חודשים.
תפארת המכונית, תל-אביב טל. 03-336431
החברה הוותיקה למימון רכב. חיפה - טל. 04-520461

ל למפעלים

שעון הנוכחות מקולקל!! עידן 2000
1972 יבואני SIMPLEX STROMBERG USA לשירותן
תיקון כל שעוני נוכחות אלקטרו-מיכניים תוך 24 שעות
גוש דן. 03-359235

מ מגבות

וינוגרד היפות והטובות שבמגבות - מעתה גם בישראל.
להשיג ברשתות השיווק ובחנויות המובחרות.

מדיחי כלים

מדיחים זה אנחנו - פרנוס החברה היחידה בעולם עם 3 נדלים של מדיחים סאר החרת שוויה.
טלפה אינטרנשיונל בע"מ - ביאליק 135 ר"ג 7518249

מדרגות ומרצפות

נמליט בע"מ מרצפות מדרגות מוניטין של 61 שנה. העסק המצטיין והמבחר, יעוץ חינם.
המפעל: מפרץ חיפה 04-740231 אולמי תצוגה ברחבי הארץ

מדרגות איכות בהנהלת סמי
יצור מדרגות בטיב מעולה,
לפי דוגמת תריצוף ממאוקה
רח' המנור 50 חולון, ומפעל. 807418, מען 08-468618

מרצפות שמיר
שיש טבעי ומרצפות מכל הסוגים במחירים הזולים ביותר בארץ. רח' היסוד 10 יהוד (ע"י בניין מרכזים) טל. 03-810784

מודעות בטלפון בכרטיסי אשראי

לוח-פון השתמש אשראי מוגדל! 03-292779 רב קווי
שרות הודעות בטלפון

מוצרי חשמל

אמקא, רח' עמל 3
טוסטר - אובן גריל חדש אוטומטי זול ונוח
תל יהודה 01-382141
חיפה 04-672496
ירושלים 02-227018
באר שבע 057-33305
אילת 059-71515

מרכז החשמל
לחשמלאים
כבלים וחוטי חשמל במחירים הזולים בשוק
ספוטים ותאורת גן ביצוע עבודות חשמל ואחזקת הבניינים
בן-יהודה 123 ת"א טל. 233638 איתורית 291949 מנוי 4080 חנן.

לימה כליקון בע"מ
מיחמים, קומקומים, פלטות חשמליות.
שד' וושינגטון 18 ת"א, טל. 834111

הה.ת.ר

יצרני מתקני תצוגה לחנויות
אופנה ● תכשיטים ● פרפומריות ● בתי מרקחת ● מכשירי כתיבה ● בתי כלבו ועוד.

ארונות תצוגה ודלפקי מבודה בשילוב פרופיל אלומיניום וזכוכית
דלפקי קוביות מובכות מתוסמות
בעל חנות קנה - ישר מהיצרן
מתקני תליות במבחר דגמים לחנויות אופנה

המפעל: ת"א, צ'לנוב 44, טל. 03-380246
חנויות המפעל: ● ת"א, אבן גבירול 20 טל. 03-257217/8
● ירושלים: דרך חברון 41 טל. 02-722139

מרכזים לחשמל
המרכז לשירותי חשמל, תיקון שכשור ביתני והקניין, מכירת מוצרי חשמל ביתיים
מבצע מוצרי חימום לחורף
בסיטונות וליחידים
קיבוץ גלויות 43 ת"א טל. 833844

מגון מוליה. ונגלית מדוברת
שיעור התדגמה הקרוב
ביום א' 15.12.85 בשעה 19.00
בבית ציוני אמריקה, אבן גבירול תל-אביב

שיטת חולבה
קורס מבוגרים בת"א 16.12
קורס מרוכז למבוגרים בת"א 20.12
שיעור הדגמה חינם לילדים 8.12 בשעה 19.00, 299040

מחיצות גבס

מחיצות, גבס, תקרות אקוסטיות, עבודות גמר
ילונה, עבודה נוות מעולה
קריית, 03-855119, 03-888988

מכונות כביסה

מחשבים

א. גין-גן מחשבונים מקצועיים תל-אביב: רח' קרליבך 31 חיפה: דרך העצמאות 41

מיכונים מחשבים ליעול (1970) בע"מ
בית תוכנה למחשבי י.ב.מ. שיווק מחשבי י.ב.מ. ★ בוייזו תוכנה יחידה של מיכונים לשבת שרות לכל הנושאים ; עיקר
עבר עבנה תשבורת השרון 21 ת"א טל. 582451

מיזוג אוויר ואוורור

לעלות על הגג עם מאוורר "ליגל" שימושי גם בחורף

404 ...

גלקור מזגנים
מבצע מזגן אוויר לחימום בחורף עד 30% הנחה
ליסינג לעסקים ל-5 שנים.
התקנת חימום לכל סוגי מזגני אוויר
מח' מכירות: ז'בוטינסקי 78 ר"ג, טל: 718075
מח' שירות: הירקון 39 בני ברק טל: 708539, 700476

אוויר קור שירות למזגני אוויר
חימום 90,000 ש' 822246, 03-837806

"זוהר"
זוגי אוויר, הכון ומזגנים מפולשים באיכות מעולה במבחר.
בכלעים 'ביטוי השלום נוחים. המזגן שימיס לך את ימי הקיץ
חמים, יחמם גם בחורף ; תוצאת מוניטנולות. שאל על
זמניטין של "זוהר" בייצור נוכנות כביסה, ומוזי ושמ
יאסה ונדודי ; שמל ושמש.

מין - אבירים

אביזרי מין, תכשירים, חבורות קססות וידאו וטיפים - גומות - זנות נמצר מהר - אושף קרוב, יש לך
..עיות ויקסה - ופתרון בידי מוניטה". אמונות ורוסקריוטיות.
פתוח רצוף 9.30-20.00 ; ת.ז. 73, 03-235820 ..

מכוני בריאות

מכון לבריאות הלב
בדיקת סקר בריאות כללי תקופתית (CHECK UP)
★ בדיקת רופא, א.ק.ג., א.ק.ג. במאמץ, ראייה, שמיעה ריאות, מעבדה.
★ בדיקות רפואיות לקבלת רשיון נהיגה עבור משרד הרישוי ייויס 18 תל-אביב. טל. 244294, 221227.

מכוני חינוך

שירות מרכזי הבעון שנתיים אחריות
זוהר תיקון וחידוש מכונות כביסה
ר"ג
אריה בן-אליעזר 8 טל. 773358, 748430

אלבן יבוא ושיווק - מבצע מכונות כביסה מימוש "ייבר" במחיר מכונות כביסה רגילה - "ייבוש חינם"
ר"ג ביאליס 1 (בחצר) 720918, 731687

מכונות תפירה

טופף ויקטור מכונות תפירה לבית ולתעשיה
ת"א רח' העליה 35, טל. 03-384448

מכשירי כתיבה

כבאי לקפוץ לרשת
קרביץ KRAVITZ
הרשת הגדולה בישראל
למכשירי כתיבה, ציוד משרדי וציוד שרטוט מתקדם.

מנעולים ומפתחות

"רב בריח לרכב"
כדי שהרכב ישאר שלך
רח' שוקן 28 ת"א, טל. 824668
פתיחה ותיקון מנעולי רכב ובית
ציקמן אורן בע"מ שרות חרום 294262 מנוי 140

מסעדות

לאכול ול"נשנשי" בדיזנגוף סנטר באוירה קסומה
נטלי בלינצס
בלינצ'סים - פירושקי - סלטים - אומלטים - מרקים - ועוד
יום יום עד חצות (פרט לערב יום ה') מול ל"בורגר ראנץ'" כניסות 4 או 6 - ביציאה מקולנוע "לב" ואחרי ה"ביגל נאש".

פונדק המחנה
צלעות כבש, שיפודים, פילה בקר, סלטים
פתוח 24 שעות.
הנחה לחיילים.
ליד צומת סירקין
בימי שישי - ערבי חאפלות הכניסה חינם!
אדיב 914109

206 מסעדה, בית בירה בשרים על הגריל ובמנגל.
דגים בשטן עמוק ובגריל, סטייקים עסקיים במכיתה, סלטים ומבולאים - קקות הבירה
אולם מיוחד לאירועים. חנית חינם!
רוק 7 (בן גוריון 55) דיזנגוף 206, ת"א, טל. 232386

מסעדה לאנניי הטעם פתוח גם בשבת
גריל עשיר ממולאים, דגים ז'בוטינסקי 63 פ"ת
הזמנות בטל. 9231616

אבו חלאד - אוכל מזרחי, דגים וממולאים וסלטים,
כביש הטייסים - תחנת דלק של דלק 03-766938

מסעדות גלאט כשר

ואן לי צאו
מסעדה סינית, מסעמים ברמה בינלאומית. אווירה אלגנטית.
★ יונות ★ חטיפים ★ משקאות
ווודי הסירה 3, ת"א טל. 486882, מחירים סבירים.

מסעדות ואירועים

כשר
בית אסיה
בבית אסיה שפע של אפשרויות לבילוי ועסקים.
מסעדה סינית בשירות עצמי, מסעדה חלבית צימחונית, מסעדת עסקים (בשרית) ואולם מפואר לאירועים. חנית מובטחת.
פרטים והזמנות בטל. 210717, 03-218216.

"בית הראשונים"
כפר ויתקין
מועדון זמר עברי - מסעדה
באוירת הכפר, בתוך מבנה בו שכנו ראשוני כפר ויתקין, בין המחרשות וכלי העבודה הישנים, קיים מועדון זמר עברי + מסעדת במקום.
★ שירי ארץ ישראל ★ מטעמי גבינות, גריל, בשרים ודגים
★ אוירת ארץ ישראל יקהשת והפתיי שבה בצהריים - תמיון (צילנלו) ביתני וממשעם שונים בלוור שירי ארץ ישראל.
פתוח ערב ערב החל מהשעה 19.30 ושבת החל משעה 12.00 בצהריים
ייבית הראשונים" כפר ויתקין עי מושב ביתן האהרון הכנייק הראשון לאחר בית הבראה בית יערו עלפונים 93091, 053-94888

מספרות

בן חור סלון ובי"ס לספרות נשים
בהנהלתן האישית של מני את אתי
מחירים לתלמידים: תספורת - 2 שיח, צבע - 7 שיח, פסים, סלסול - 15 שיח
ביאליק 47 ר"ג טל: 03-730178

"ונוס" בית-ספר לספרות נשים, בפיקוח משרד העבודה.
נפתח מחזור חדש ; קורסים למתחילים 6 חודשים,
למתקדמים 3 חודשים. ראשל"צ רח' הרצל 40, 997855

מירון - עיצוב שיער - מרכז מספרה
וות אביבים רח' אנוגלויאור 11 טל. 421974

לה קוקט - עיצוב שיער באורי את מירון
דיזנגוף סנטר, קומה ב' טל. 284854

אבנגרד - מספרה לנשים, עיצוב שיער ותסרוקות.
ת"א, שד' שאול המלך 4 טל. 232160

מערכות תקשורת

נדקס טלפון אלחוטי באישור משרד התקשורת. יחוד בארץ עם קוד סודי למניעת שיחות.
מעבדות "אלקטרוני" ז'בוטינסקי 71 ; טל. 03-7515081

קומטק תקשורת מציעה
מבצע לחג טלפון לחצנים עם זכרון
אחרון ב-30,000 ש׳. • בשני תשלומים שווים
חכמי ישראל 28 ת״א, טל. 373285

מערכות סטריאו

Sansui הגולת שבסטריאו
יבואן הזכוי הטוב ביותר הנמכר בישראל
זוכות ראשית ומ-בדות שירות
״דיונמיק 80״ בע״מ נורדוי 17 ת״א
רסיורים, טייפים, פטפונים, אקולייזרים, רמקולים, טיונרים.
כמו כן להשיג במתנים, שפ״ם, פל, ים ובחנויות הסטריאו המובחרות.

מצבות

שלטונים אלחוסיים, לחגנים, ומיקום, חייגנים, אוטומטיים, אינטרקומים, מערכות רב-קווי, גימור נאה.
״כמבי סמאס, הטוב שבטלפונים -70
בוני מצבות מומלצים
בקרית שאול, ובכל חלקי הארץ.
● אחים חליבה 451278, 854657
● חרש אבן 474736, 351136, 354019
● יצחק בלייר בע״מ 673437, 916988, 915971
● צור 476100, 485049, 481707
● י. קוטלר תעשיית אבן ושיש בע״מ 03-473810, 052-70463
● שלינשטיין 03-476177 052-451222
מצבות נחמיאס מקבל עבודות מכל הסוגים בכל חלקי הארץ באחריות 10 שנים. משרד בת״א טל. 03-293702 ביה״ר בהרצליה טל. 052-87672
״מצבה בע״מ. • אחריות ל-3 שנים.
צור ועיצוב מצבות לכל בתי הקברות בארץ לפי הזמנת הלקוח.
פ״ת אזור התעשייה סגולה טל. 900003, 916991

ניקוי יבש

ליל״ן
המומחים לבגדי זמש ועור
סניף ראשי: דיזנגוף 263 ת״א, טל. 445629
פתוח 7.00-19.00 • מסדי דקל 453250

ניקוי שטיחים

ח.כרמל המומחים לניקוי ותיקון שטיחים
שירות מבית הלקוח וחזרה
סניף ראשי: רח׳ יהודה הימית 36 יפו
טל. 826120, 839701 מפעל: טל. 9650721 ראשל״צ

אחים עיני
★ מרבדית מקצועית לניקוי ותיקון, שטיחים. מומחים לטיפול בשטיחים פרסיים, סיניים ועבודות יד.
★ תיקונים אומנותיים וחידוש קאנטים
★ ניקוי ספות וריפודים בבית הלקוח
★ שירות והובלה מבית הלקוח וחזרה - חינם (בת״א וסביבו) רח׳ סולד 38, חולון. טל. 03-841667

השירות לשטיח א.ח. פומפ-דומנקביץ
יקוי בשיטה הדישה ומהירה באדים ״בלנדר״
★ ניקוי שטיחים מקיר לקיר
המפעל 708955, 705927 הקישון 56 א. התעשיה

נעליים

נעלי טרקלין - TRAKLIN
טיב מעולה, להיט לכל גיל. משכל קל הזוק
מותאים לכל כיס
צעד הביטחון בסנדל הנכון

נעלי קסנדרה Kassandra
בית הנעל בנימין 6 רחובות
תפוס נעל ב״אבנעלי״ - מציאות בחנות המפעל נעליים לכ-סמויחה. מבחר טוצ׳רים ונעלי ספורט. ז׳בוטינסקי 107, רמת-גן.

נשק

ל.ה.ב. בע״מ נשק, תחמושת ואביזרים להגנה עצמית, ספורט וציוד
תנאים מיוחדים למוסדות ולמפעלים
דרך פ״ת 28 ת״א טל. 03-376423-4

מאיר רוט יבואן נשק מורשה
★ להגנה ★ לאמונים ★ לצייד ★
יבואן סכיני פומה לישראל
רח׳ הרצל 94, ראשון לציון, טל. 998829-03

ספורט

ד.ק.ר
יבואן בלעדי לתוצרת ״קטלר״
שולחנות פינג-פונג במבחר דגמים
מבצע
דמי חנוכה
עד גמר המלאי
פרטים: צומת אכדיה, טל׳. 052-542149

שולחנות פינג-פונג בדגמים שונים ומעולים
עם גלגלים ורגלים מתקפלות
תוצרת Sven בלגיה.
היבואן: **עטר ובניו בע״מ,**
פרץ 27 ת״א 371833, 372898-03

עיבוד שבבי

השחל״ר
כלי תשחזה • חיתוך • ליטוש
ת״א, דרך פ״ת 78, ת.ד. 36216
טל. 335698, 336710, 334183

יוסף קופיטו ושות׳
משורי סרט רגילים ● BIMETAL
אלקטרונים משורי כוס, משורי יד בהרי שבורים משורים מכניים וכל סוגי מצירות.
נחלת בנימין 161 תל-אביב
03-826149 829390

פרסום מוצרים

״מ. יורדו - א. הירש זסים, מציותים, מאפרה, עטים, מחשבי כיס, עמדים שולחניים, ויקוי פלסטיק, לפסות ופוסין
י. ש... 34 ת״א טל. 533838-03

ציוד לבניה

כל ציוד חבניה איכות, שרות ומחירים ללא מתחרים.
● **וילרוס א. ברבלט** ★ מכירה ★ השכרה ★ שירות שדה
הירקון 24, בני-ברק טל. 03-70667, 709648

רמא, שרות טכני לציוד בניה ותעשיה בע״מ
שרות תיקונים ותחזוקה של אורגנים, נגררים, כננות
המשביר 16 אזור התעשיה חולון 03-804918

בתחום מדיחי הכלים

מה חדש?

מה ששולטי? ״טמי״ הממלא בגלים מחזה המליה מבית ״אבנר״

נגמרה הארוחה שבו במנוחה.
TEAMY מדיח כלים קומפקטי, זריז וחסכוני, יעשה את העבודה במקומכם.
TEAMY מדיח כלים במחיר ואיכות ללא תחרות.

TEAMY – מדיח כלים על השיש או מותאם לארונות המטבח (בילד אין) (BUILD IN)

TEAMY

להשיג אך ורק:
רשת חנויות ״כחול לבן״ שירות ושיווק ״פרידמן״

רקפת תעשיות, הוד השרון, אזור התעשיה נוה נאמן טל. 440541, 052-442241.
● תל אביב: רקורד כסוי הוד קומה ב׳ דיזנגוף 103 טל. 245804 ● אירים: פרץ 39 קומה ב׳ טל. 377725 ● ירושלים: שרות פרידמן, בנין כיח״ר פרידמן גבעת שאול טל. 524160, אטא תלפיות, רח׳ פייר קניג 38 טל. 720199 ● חיפה: גז קור, דרך חיפה 19 טל. 720866 ● הרצליה: שרות פרידמן גל אור, רח׳ הס 34 טל. 542777 ● באר שבע: שרות פרידמן, רח׳ ההסתדרות 31 טל. 77535 ● טבריה: שרות פרידמן, רח׳ הירדן 3 טל. 20316 ● ראשל״צ: שרות פרידמן, רח׳ עין הקורא 12 טל. 996464.

צילום

הפוטו שלך בע״מ **139** ש׳ מיניות תמונה
מונטיפיורי 32 בחצי מחיר
ת״א טל. 293649 (לא כולל מע״מ)

קבלו רשום ומחימון
יבנה את בית חלומותיך על מגרש תמורת 400 דולר למ״ר כולל תיכנון ופיקוח הנדסי טל. בערב 481580-03

דוד קבלני בניין ושיפוצים
עבודות בניין מכל סוג: גגות, רעפים, חזות, איטום, צבע וכו׳. מחירים נוחים. טל. 03-876627, 43314-065

צוות לענין - מטבחים בהזמנה, גם בצבע אפוקסי, שיפוצים וחומרי אינסטלציה. שינקין 37, גבעתיים, טל. 03-319046

בניית תוספות מעץ -
חדר על גג ביתך, פרגולות, מוסכים, מחסנים, גדרות.
ביצוע מהיר נקי ומדויק.
״אורנית״ אזור התעשיה הוד השרון טל. 052-453731-27293

קבלני שיפוצים

תופין קונדיטורית
מבחר גדול של עוגות ביתיות מוקפאות וטריות וסופגניות מאיכות מעולה.
לוחידים, קונדיטוריות, בתי קפה ואירועים.
רח׳ קבוץ גלויות 45/6 טל׳ 03-838020

קונדיטוריה

פינת היופי אבן גבירול 63 - כל חברות הקוסמטיקה:
אסתי לאודר, קליניק, לנקום, רובינשטיין, רבלון, אולסימה, אורלן, איור, גירמן מונטיל, דיור, R.V.A. 15-25% הנחה.
פתוח מ-7:00—19:00

קוסמטיקה

יופי עד - מכון יופי בהנהלת ארנה גלעד:
כל טיפולי היופי מכף רגל ועד ראש!!
יהודה המכבי 39, תל-אביב, 460586

מכון יופי נירה בוגרשוב 11 טל: 292594
כל טיפולי היופי במחירים בלעדיים!!!
טיפול פנים 10,000 ש׳ הסרת שיער לצמיתות 3,800 ש׳
שעווה חמה 5,000 ש׳ מניקור פדיקור 4,800 - 2,600 ש׳

קורסי ספרות וקוסמטיקה

קורסים מקצועיים ברמה גבוהה לספרות קוסמטיקה ★ אפולציה ★ פדיקור ומניקור
תסרוקות, תספורות, פן, פדיקור - 2 ש׳
פסים, גוונים, החלקה, סלסול - 12 ש׳
צביעה - 6 ש׳ השתלת צפורניים - 18 ש׳
המכון הישראלי לספרות וקוסמטיקה
ירמת ○ (פינת דיזנגוף 190) ת״א. טל. 229388, 226066

קייטרינג

בניס כשר
קייטרינג מס׳ 1 בארץ
במלון פלאס אולמות מפוארים
טלפונים:
במפעל: 259833 במשרד: 397021

גולדנברג-רוט שרותי-אירוח.
ארגון מסיבות ואירועים, מונינג ונטיון 20 שנה, חשכרת ציוד לאירועים.
052-27244/45013

בשר - בשר למהדרין. חסכון בהזמנה
קייטרינג תופמן מאכלים ביתיים לכל הטעמים. שירות בכל הארץ 776299, 03-796616 בני-ברק

קייטרינג הגינה. שרותי ארוח באיכות מעלה.
אוכל ביתי וכשר. מכירת מטעים (אוכל במקום.
טל. 052-27586 - רייכמן ● ובבגושוה לכבר שבא 34389

03-804455 טל׳ צ.מ.ל.
במבצע הנחות עד 30% לכל ציוד בנין.

ציוד וריהוט לחנויות

קוב כל תכנון וייעוץ חינם!
אספקה מיידית
המפעל ואולם תצוגה:
ת״א, רח׳ חיל השריון 92,
טל. 03-373149

ציוד לתינוקות

אינגלידינה-1
עגלות היוקרה
הסופר
אורטופדיות
שנתיים אחריות
1885
להשיג בחנויות המובחרות
דרוש לראות את הלהיט האחרון של כל העגלות דגם אפולו של אינגלזינה תאחת והיחידה עם הריפוד המתפרק והמתכבס. העגלה שכובשת בסערה את אירופה ועתה בישראל. היבואן ״לאו-לאו״ בע״מ טל. 03-733386

ציוד לתינוקות
מבצע קיץ
כסא אוכל איטלקי
הליכון-

ריהוט שתינוקות אוהבים
המפעל: נזה 11, אזור התעשיה סגולה פ״ת. טל. 03-900468
תל-אביב, עמוד יואל 36 ★ נתניה, החלוצים 6 (ע״י אגד)

ציפויים דקורטיביים

יגוני עצים 57
★ פרופילים וציפוי עץ
★ רעפים ועצים לבנין ★ גגות רעפים וחדרי גג
ישרנא 4 חולון טל. 808609 - 808619

צעצועים

רמת האינטליגנציה משפיעה על חיי ילדיך בבגרותם
TOMY
חברה בינלאומית מובילה שפרי הצעצועים תפתח את לכת המשכל של ילדיך על ידי הטורה האלקטרוני, בדרך יעילה.
להשיג בכל חנויות הצעצועים.
יבואן - קולומבה סחר בע״מ, ת״א.

פינת קסטות
• יבוא • יצור • שיווק •
★ צעצועים ★ מתנות ★ מוצרי פום ★ הפתעות יום הולדת
רח׳ שלומציון 14, תחנה מרכזית ת״א, מכירה בסיטונות קומה ב׳

הנהלת מ.מ.ס.י.
מועדון מכוניות וסיירות בישראל
גאה לפרסם

מכתבי תודה למ.מ.ס.י.

מאות מכתבי תודה מתקבלים במשרדנו.
כשירות לציבור אנו נפרסם חלק מהם במדור זה,
שיופיע אחת לשבוע.

לכבוד
הנהלת מ.מ.ס.י.
ביום 29.4.85 קרתה תאונת דרכים לרכב מסחרי מס׳ 856-196 בדרך לאילת ע״י קבוץ ״יהל״. הרכב לא היה יכול להמשיך בנסיעה בגלל מצבו הטכני והוראת הורדה מהכביש ע״י בוחני משטרת אילת.
הרכב שייך לצוותא ת״א, והצוות שבו והתקאודה שבחוכו היו אמורים להופיע ב-2 ערבי הצגה באילת. ההצגות לא התקיימו מפאת התאונה. אך ברצוני להביע הערכתי לטיפול המסור של נציגי חבי מ.מ.ס.י. שטיפלו באירוע.
בשעות הערב כשכבר היה כירוע מידע עדכני על התאונה ומקום הרכב, התקשרתו לפוקד ולידין ולאחר שחברת מ.מ.ס.י. וגם אמרנו הוספנו פרטים על הרכב, הצוות שבו ואיתור הנהג, היה ברור שיש צורך להעביר לתל-אביב גם את הרכב וגם את הציוד שבו.
ע״מ לחסוך זמן, כסף והתרוצצויות לקחה חברת מ.מ.ס.י. על עצמה את הטיפול והדאגה להעברת כל הדברים לת״א.

1. גרירת הרכב העמוס ממקום התאונה למגרש של משטרת אילת ב-29.4.
2. העמסת הרכב עם הציוד על משאית הנוסעת לתל-אביב ביום 30.4.
3. פריקת הרכב עם הציוד בתל-אביב.
4. גרירת הרכב לצוותא ת״א לשם פריקת הציוד מתוכו.
5. גרירת הרכב מצוותא לחניון מ.מ.ס.י. ללינת לילה ה-30.4.
6. גרירת הרכב מחניון מ.מ.ס.י. למוסך מחוזת הצפון לתיקון ביום 1.5.
כאמור, מי שמכיר כמה תיאומים וטלפונים היו כאן למבצע, יכול להעריך את יכולתה של חברה כה מסודרת, מהימנה ופתוחה לפתרון בעיות.
אני אישית עוסק כבר מספר שנים בענף הרכב, וכול פעם אני מרגיש במ.מ.ס.י. את הרצון והכונה לעזור ולא להתעסק בקטנות, כמו שקרה לא פעם בחברות הקודמות איתם עבדנו בעבר.
חן חן לכל הצוות שטיפל באירוע.
יישר כוחכם.
בברכה,
אלי זמיר
קצין בטיחות בתעבורה
הקבוץ הארצי

מכוניות וסיירות בישראל MEMSI
מ.מ.ס.י.
הבטחון שלך
לאורך כל הדרך

יש לך כרטיס אשראי? ויזה ● ישראכרט ● דיינרס חייג 622961/2/3/4 ואתה מנוי!

כלבו לאופנה האחרונה:
מרקריור
פתוח כל יום 8.30-19.00 ובמוצאי-שבת עד 22.00

אופנת נשים, גברים וילדים
נעלים ובגדי-ספורט
בית-קלקא, דרך פ״ת 116, ת״א. ● דיזנגוף 68, ת״א

שקי קייטרינג ארגון אירועים ושמחות
נס אצלינו באווירה ביתית נעימה
כשר
03-843552, 832965, 836037

אחים שאקי - CATERING
קייטרינג במגוון מזלוס ועוגות מסוגרים.
שרותי קייטרינג בכל הארץ. כשר בהשגחת
הרמות״נ. המפעל: תובל 26 טל. 763165, 264711

שמרת הזורע
ריהוט לאורך זמן
תצוגת השבוע:
ממוצ״ש 35% הנחה במזומן
על מוצרי שמרת הזורע
ת״א - רח׳ רוגלף ג׳ורג׳ 67 לב דיזנגוף 0-203167-03
ירושלים - רח׳ שלומציון המלכה 18 טל. 225270, 02-215257

״עידן״ מבצע!
כורסאות טלויזיה
המפעל: המלאכה 12 אור-יהודה
טל. 359407

קירור

קרור בני בע״מ
מקררים ומקפיאים לסופרמרקטים
ושירות עצמי, חדרי קירור והקפאה, מקררי גלידה מקנקים. שירות האחריות בכל חלקי הארץ. המפעל: באר שבע א. התעשיה עמק שרה. טל 77626/75590-057

קריאו משה
יצור חדרי קירור ומקררים, יבוא מקפיאים ומקררים לסופרמרקטים ושירות עצמי.
מעל חלנון: רח׳ המלאכה 51 טל. 892748-6, 892562

רהיטי גולן קיבוץ שער הגולן
בורסוב 58 ת״א 03-290001
נורדאו 4 חיפה 04-662248
חב ״שובל״ ירושלים 02-721863

קרמיקה

סבן נסים ובניו בע״מ מבצע קרמיקה סוג א׳ 25,000 ש׳.
קרמיקה וחרסינה בדגמים אקספלוסיבים אמבטיות, כלים סניטריים וברזים
ימו״ר בנין ובמבנים ״אוצל״ 45 ת״א טל. 377659
אולם תצוגה. אצ״ל 21 ת״א טל. 6130

ש. רפפורט ושות׳ בע״מ
יבוא ושיווק:
● כלים סניטריים
● ברזים ואביזרי אמבטיה ● קרמיקה חרסינה
רח׳ חפץ חיים 9 פ״ת טלי: 911703, 917828
א.התעשיה קגולר אלכסנדר ינאי 6 פ״ת

בית היוצר
תעשיות קרמיקה בע״מ. מבחר מוצרי קרמיקה בהנחות גדולות סוג ב׳ עד 70% הנחה
סגולה 2 פ״ת. טל. 907088, 913113

דומיקסה (ישראל) בע״מ
חברזים המובילים באיכות סקנדינבית
ברזים וחלקים מכל הדגמים
להשיג בסיטונות וליחידים בסוכנות הראשית לוינסקי 65 ת״א
פתוח רצוף מ-7.00-17.00
לקונים במזומן הנחות מיוחדות טלי 373553

אינטרסל בע״מ יבוא ושיווק קרמיקה, חרסינה וכלים סניטריים
מבצעי מכירה
מחסן המכירה במגרשי התערוכה הישנים - סוף דיזנגוף
החנות ברח׳ עליית הנוער 23 (פינת כצנלסון) גבעתיים. טל. 03-321208

קרמיקה שחפים מבחר של מוצרי קרמיקה ואינסטלציה סניטרית במחירים זולים. טיפול מסור.
ז׳בוטינסקי 96 קריית-אריה פ״ת 9223716

א.ג.א. לבנין - קרמיקה וכלים סניטריים, רעפים, מרצפות, טרקוטה ולבנים אדומות.
הצא מגרשי התערוכה הישנים טל. 456977

רהיטים

מבצע חסר תקדים!
מפגש הרהיט הפיגלאולי
חדרי שינה תוצרת חוץ ב-15 דגמים בלעדיים.
כולל: ארון 4 דלתות 2x2 מ׳, מיטה זוגית ללא מזרון, 2 שידות, טואלט ומראה
קריסטל 3 חלקים 1,390,000 ש׳ בלבד
פתוח בכל מוצאי שבת
מפגש הרהיט״חולון
שד׳ קוגל 45 טל. 03-847891 (מול קולנוע רינה בחניון)
ביום חול מ-08.00-13.00 16.00-20.00

א.ש.ד עץ ומסטור לגזר הוהבב.
חטוב כסף - ייעוץ והדרכה, ע״י אנשי מקצוע.
טל. 03-784411

מזנון — קונים רק ״שבב״
חקו של שבב
אפשר לסמוך עליו
המפעל: רח׳ עמל 54 ק. אריה
פתח-תקוה, טל. 03-9232537

רהיטי מטלון
עבודה עצמית
פינות אוכל
מטלון 24 ת״א
835883, 829292

נגריית חמד מטבחים
חדרי-שינה ארונות קיר
רח׳ גולומב 26 ת״א טל. 374237
סניפים: ירושלים רח׳ שלומציון המלכה 20 טל. 02-249889
נתניה, רח׳ הנוטע 1 טל. 053-27241

גרניט ושיש למטבחים
״איגור״
מומחים למטבחים בלבד
אחריות מגוללות מים
קיבוץ גלויות 116 ת״א (ליד בית ברנר) טל. 829561, 958612

אלינקו בע״מ
המרכז לריהוט מסוגנן
רח׳ הרצל 121, ת״א
טל. 03-836767, 811941, 811945

בן פל רהיטים מגוון מלא
מגוון מבחר מרשים של כל סוגי הריהוט לבית ולמשרד עשוי מלא המבחר שבור.
העגנה • א. התעשיה החדש ראשל״צ (ליד גלי) 377811-03

אמבטיות Ampool
סט של ספות מורי הרסל
975,000 ש׳
עם אחריות
ונכנים לבתי קאנטרי ונוסף
בני-ברק, ז׳בוטינסקי 8 טל. 03-796131
פתוח: יום חול 9:00-20:00, יום ו׳ 9:00-15:00, מוצ״ש עם צאת השבת עד 22:00

אלקל יבואן מס׳ 1 של ריהוט מסוגנן
ת״א - רח׳ שלבים 8 - מול בלומפילד 03-827949
ירושלים - רח׳ שלומציון המלכה 9 02-222196

הנחות עד 50%
צומת נחת ק. אריה פ״ת טל. 9230138
פתוח רצוף בכל ימות השבוע וגם במוצאי-שבת.

תכנון ועצוב פנים לריהוט כללי
אלפי תצוגה: בן-יהודה 124 ת״א טל. 235005-03
המפעל: אליהו איתן 3, אזור התעשיה, ראשל״צ 997793-03

הנחות ענק בורהיט

רהיטי נוי קפיטול
ריהוט יוקרה למרפסת וגן
מכירת סוף העונה
ייצור יבוא ושיווק
תצוגה מרהיבה של
★ נדנדות
★ מיטות שיזוף
★ כסאות נוח
ועוד עשרות מוצרים עמידים בכל תנאי מזג האויר.
יחודי!
ריהוט לבתי מלון.

רהיטי דפנה המומחים לייצור ושיווק של ריהוט מתקפל
כסאות נוח, שולחנות פורמייקה לטוניחם, שולחנות וכסאות מתקפלים. רהיטים לחברות קייטרינג, כסאות לטוניתם.
שנתיים אחריות.
דרך שלמה 35 טל. 03-827431, 875810

אחים אלעזר
יצור ושיווק ריהוט לגן ולמרפסות
מחיצרן לצרכן.
ניתן להשיג ריהוט-גן בציפוי אבץ כהגנה מפני חלודה.
10% הנחה למביא מודעה זו.
דרך השריון 87 טל. 373906 ת״א

רהיטי מרפסת וגן

רהיטי גן ומרפסת של ״קל-נוח״ ידועים בטיבם וביופים
יש לך קל-נוח!
אין לך דאגות, נפתרה בעיית החלודה.
רהיטי גינה מאלומיניום עם אחריות
לבתי מלון ומסעדות מחירים מיוחדים.
עם קל-נוח
03 251605, 256903, 262517

ייצור ושיווק הורי ילדים ונוער בשיטה נורדלניות עם עיצוב ״הרהיט״ נלגדי
להשיג בטוכנויות ״הדר״

בתחום המחירים

מה חדש?

חשוב! מדבקות שקל חדש לאקדח המחירים CONTACT

מוחרים ובעלי חנויות רבים, ממהרים לרכוש אקדחי מחירים לקראת החודש הבא - מועד הפעלתו הרשמי של השקל החדש. לפני שאתה רץ לרכוש אקדח מחירים, בדוק היטב ממי אתה קונה אותו. האם לחברה המנסה למכור לך יש מחלקת שירות ותיקונים? מלאי מספיק של חלפים? האם תקבל מדבקות מתאימות ובמחיר זול בכל עת שיגמרו לך המדבקות? ״דביקול״ מערכות אריזה והדפסה בע״מ, יבואנית אקדחי המחירים המעולים CONTACT תוצרת גרמניה, היא חברה מוכרת בעלת ותק רב בענף, המעמידה לרשותך מחלקת שירות מקצועית והחשוב מכל, היא גם מייצרת את החוויות עבורך. כך שאף פעם לא ״תתקע״ באמצע העבודה.

ההחידוש הבלעדי של ״דביקול״ - מדבקות עליהן מוטבע מראש הסימון ש״ח (שקל חדש).

אם אינך רוצה לעבוד שעות נוספות בחודש הבא, קח את אקדח המחירים המעולה CONTACT, שיעשה לך את העבודה במהירות וביעילות.

הדפסת מחיר, תאריך, קוד או כל סימן זיהוי אחר בלהיצה רכה, משקלו קל למניעת עייפות, אינו שביר, עשוי מפוליקרבונט קשיח, קטן ונוח לתפעול ולניקוי, בעל אורך חיים ממושך.

CONTACT אקדח המחירים הנפוץ ביותר בחנויות לשירות עצמי, ברשתות השיווק ובלעדי בשק״ם, בקואופ׳ ובהיפרשוק של תנובה.

עקב הדרישה הגדולה, אנו ממשיכים במחיר המבצע עד גמר המלאי הקיים, 120,000 שקל + מע״מ ואתה מקבל גם 7500 מדבקות חינם!

סוחר, בעל חנות נצל הזדמנות זו ופנה עוד היום ל״דביקול״ מערכות אריזה והדפסה בע״מ. רח׳ המבדיל 6 ר״ג טל. 709176-7

רכב - אחזוים

נזיב בע״מ

סופר אבזור
יהמג׳ד שהפך הובי למקצוע״
ידיעות אחרונות 26.7.85 טל 13462

דני - מפלר שופ בע״מ
הרכבת אגזוזים עבודות מיוחדות
מכונת כיפוף לכל המכוניות
ת״א, רח׳ הנציב 7 טל. 338751

רכב - אזעקות

מערכת הגנה אוטומטית לרכב
AUTO SAFE
מנעולת אוטומטית לחלוטין עם היציאה מהרכב. אין שום ״אזעקות שווא״. מגינה באופן מוחלט על הרכב ותכולתו.
אוטו-סייף רח׳ מסד 7 ת״א טל. 03-338828

אדלר את אדלר דרוש מערכת אוטומטית אדלר
סוכנים מורשים בכל הארץ.
מבצע השבוע!
״אבירי איציק״ רח׳ יפו 117 חיפה 04-521630

מבדק
בדיקת רכב לפני קנית • אחריות לחצי שנה
רישוי שנתי לכל סוגי הרכב כיוון ותיקוני פרונט. 7 דקות מצפון ת״א, הצוות הותיק והמנוסה ביותר בארץ.
א. התעשיה הרצליה 052-559159

במכון הדרום בדיקות קנייה לכל סוגי הרכב ע״י סוכנות חדיש ואמין לבעלי נקודת מעולה. רישוי שנתי + מוקדמות. כטיסונו יפו, רחובות וסיית.

מכון רישוי חסר בדיקות קנייה לכל סוגי הרכב. בכלי מקצוע מעולים. רישוי שנתי לכל סוגי רכב. א. התעשיה עמק חפ

רכב - חלפים

רכב ישראלי בע״מ - מוסך טרבוי,
מנועים וחלפים חדשים ומשופצים באחריות
מכירת מכוניות חדשות ומשומשות באחריות
יפו שד׳ בן צבי 33 טל. 825728, 836246

צמרת
זרת חלפים חכל מוצאים!
שירות חלפים חדשים ומשומשים למכוניות אמריקאיות.
חלקי פח 376376 מיבצי 134522

מוסין חלקים
מבוא מנועים, גירים
״מכלולים שונים למשאיות ומרטוטים.
יבואנים בלעדיים של H.M.R
המלאכה 15 א.ת. חולון
טל. 03-806962

שלדג - ייצור ושיווק חופי פילום (דרמים) לרכב כבד (טכל, רח׳ חולון 7 פינת המסגר, א. התעשיה חולון טל. 192805

רכב - חשמלאות

אמולו 85 בע״מ שירות חשמל לכל סוגי רכב
תיאום מנועים בשיטה אלקטרונית ע״י מחשב. מוסך מורשה מטעם שברי התחבורה. המגר 4 א. התעשיה חולון 800620

רכב - מוסכים

מוסכי אלוני בע״מ SUBARU ב״ב
כ רות תיקונים בהחות צבע חשמל ומכונאות. שרות עם כל הכי
רח׳ ברוך הירש 20 בני ברק. טל. 785133 - 783924

מוסך ״איטליאנו״
מומחים לתיקוני פיאט ואוטוביאנקי
מורשים לטיאט כל תיקוני הרכב
ברוך הירש 23 בני ברק טל׳. 03-786239

אחים לוי
יוזמנות פורד נבאנטיים Ford
מכירת רכב חדש מוסך שרות
ומורשה מטעם פורד. כל השרותים
ניתנים במקום
תמונות ישראל 7 מרבי ל״ינאמה ורחיחוים טל. 4841/2

סובארו חולון
מורשה יטנאוטו
★ מבצע - לשימוצי מנוע!
רח׳ המנוע 1, א. התעשיה חולון, טל. 03-802051

רכב - מזגנים

אמולו 85 בע״מ שירות ותיקונים למזגני אויר, למכוניות, משאיות, טרקטורים וחזר מיבצי כבד. מכולות קירור כלל טרוות. שדה. רח׳ הנגר, א. התעשיה חולון 03-809820

אוטוקור טל. 03-331466
מזגני אויר לכל סוגי המכוניות,
ל-ב.מ.ו. יחידות אורגינליות.

א. שדה קירור מנחם התחב 28 באר-שבע טל. 057-33440

אוטו קור רח׳ סגולה פ״ת טל. 909825

קייס קור
מזגנים למכוניות, משאיות, טרקטורים ציוד מיוחד. מתקני קירור בתוכלה, שירות טכלל שירות שדה.
מפרץ חיפה 04-725890, 722619

בר-קור מיזוג אוויר לרכב,
התקנה ושירות עם מכשיר מתוחכם
התקנה מיוחדת לטיאט איביזה
אחריות לשנתיים
ת״א - שלמה 38 (בסימטה מול תחנת הדלק) טל. 03-824358

פילקר מיזוג אוויר לרכב
טל. 9229335

רכב - מצברים

אבינרי מצברים
לכל סוגי הרכב.
יצחק שדה 2, טל. 03-373830 צומת ״מעריב״

מצברי לירז רח׳ השילוח 3 פ״ת
(כתחומי מחסן טוסרגו) טל. 9227807
• מכירה בסיטונאות וליחידים
הקליפה מיוחדת לפי שטה המצברים הזורת חורי ואיזרי

רכב - סוכנויות

שירותי רכב
(הוגמלת ואחר שילון)
סוכנות אוריגנו מורשית למכוניות וחשמל
טוקולוב 75 רמת-השרון (ע״י קופות נחל) 03-490683

רהיטים - ייצור

נגריות רהיט יוסף מאורי
משחזר רהיטים
● ריהוט ספרי עתיק ומודרני
● חדרי שינה מגוונים ומוסרנים
רח׳ סוכנות גלויות 13 יפו 827438

רהיטי ״ורד״
ייצור ושיווק ריהוט סכתי, מונונים, חדרי-שינה, מטבחים וארונות-קיר לפי הזמנה
הרצל 154 ת״א טל. 825744

רהיטי איש רח׳ העבודה 27 אזור התעשיה בת-ים
ענן שלבים, מבחרי לחדרים ובחפסים, חדרי שינה, חדרי-ילדים. פינות-אוכל.

מרפדיות כהן
סלונים מעץ בוק, ספוג כחול, מבחר בדים,
הצעת השבוע - סלון 880,000 ש׳
ת״א בגבנישווי 14 פינת שלמה 69 טל. 829956, 825164

לב-און לביא יבוא רהיטים
הסבור העשיר והמגוון של קור תוצרת אירופה, איכות עילית, גימור מושלם, פתוח גם במוצ״ש.
רח׳ נגן 10 א. התעשיה פ״ת (מאחורי טוטרגו) 9233214

לנגר החובב
לבידים, פורמייקה, מלמין, פירזול ועוד...
חיתוך וייעוץ במקום. א. התעשיה רחובות דרך יבנה ביתן 3 (מול פרגמונד) 08-463111

רהיטי ילדים ונוער

נת-נגר
רהיטי ילדים ונוער
האלופות של הנמצאות
הם המקובלים ביותר!

רכב - אביזרים

ר.י.ח.ן
אביזרים, כיסויים ומערכות קול למכוניות ת״א, דרך פ״ת 70 טל. 577398

קולורדו כיסויים בע״מ
★ ייצור ושיווק כיסויים למכוניות ואביזרים לרכב ★ ריפודים, ציפוי כהות, פרווה וספוג.
כיסויים חצאיים, התקנות רדיו,
אזעקות, וילונות אחוריים וקדמיים לרכב. ★ הזמנות מיוחדות לפי דרישת הלקוח ★ שירות אדיב מהיר ומסור
אצלנו תמצא כיסוי מלא לי מכונית שלך. המפעל וחנות המכירה רח׳ יצחק אלחנן 10, ת״א טל. 03-651749

״זאבי״ בוטיק לרכב - יבוא אביזרים, רדיו-טייפ, אזעקות, רמקולים, מצברים, אלקטרוניקה, טרקטורים וחשמלאות, גורה.
עצמך + הילוך, הרצל 1 בת-ים 03-586440

רדיו מילאנו
רדיו-טייפ, אזעקות ואביזרים לכל סוגי הרכב.
רק אצלנו -
למכוניות אאודי, V.W.
אביזרים אורגינליים תוצרת גרמניה.
תחנה 80 שדרות רוקח
טל. 03-483745
אבן גבירול 186 תל-אביב

סקר חדש של מכון ישראל למחקר חברתי שימושי מגלה:

מספר קוראי
ידיעות אחרונות
שווה למספר צופי
הטלוויזיה בשעות השיא

את העובדה הזאת גילה סקר חדש של אמצעי התקשורת שערך מכון ישראל למחקר חברתי שימושי בשביל איגוד המפרסמים. נתגלה בו, שמספר קוראי **„ידיעות אחרונות"** מכל הגילים בסוף שבוע מגיע ל-1,611,053 – ובשעות השיא של הצפייה בטלוויזיה, מ-8.30 ועד 10 בערב, מספר הצופים מכל הגילים מגיע גם הוא ליותר מ-1.6 מיליון. בשעות אחרות, נמוך מספר צופי הטלוויזיה ממספרם של קוראי **„ידיעות אחרונות"**.

ידיעות אחרונות
העיתון של המדינה

פוליצר ארזגי – שיווק שמנים לסיכה ותעשייה עד 45% הנחה ממחירי המחירונים. משרד 03-9227145

מוסך שרם * מבנן מיוחד. פחחות אגזוזים ורדיאטורים. רח' שלמה 16 יפו-ת"א 03-836074

מוסך משה כהן – פחחות וצבע לכל סוגי הרכב. רח' המסגר 20, 03-384629

צמיגי המגדל
מגדל שלום, חניון בית הרכב מרתף ג', חנית חינם. טל. 03-656611
* צמיגים רדיאלים מכל הסוגים כולל חתך 60
* צמיגים משומשים באחריות ל-40,000 ק"מ
* התמחות מיוחדת באיזון גלגלים
* מקבלים כל כרטיסי האשראי
* תיקון תקרים

צמיג ותקר – קרליבך 10 תחנת דלק טל' 03-262848

צמיגי אונו (שמעוני) – תחנת דלק פז
* איזון גלגלים * מכירת צמיגים
* תיקון תקרים * תיקוני דרך
טל. 03-348689

שטיחים
מוריה יצרני שטיחים בעבודת יד. מבצע! מחירים מוזלים בחנות המפעל! דיזנגוף סנטר ת"א טל. 283391
מחסן שטיחים מרכזי – שטיחים מקיר לקיר. דלג על פער התיווך. הקישון 14 בני-ברק. טל. 6-799197
ריצוף פלסטי, שטיחים וטפטים יבוא שיווק וביצוע – טפטים יחידה, טל. 294051

שיש
מפעלי שוהם וגרניט בע"מ – יבוא, עיבוד ושיווק שיש וגרניט למטבחים באיכות מעולה ובמחירים זולים. המפעל: שנקר 18 קריית-אריה פתח-תקווה 03-9227678
שישון – המבחר הגדול בארץ. גרניט ושיש למטבחים. אחריות ל-5 שנים. נחלת יצחק 88 ת"א טל. 269957, 216367
שיש חן – ייצור ושיווק שיש למטבחים. אחריות ל-5 שנים. 03-916991, 900003
סלע שיש

שעונים
כל בו שעון – שעונים, מחשבים, טלפונים. ת"א, אלנבי 122 טל. 621150

תכשיטים
תכשיטי שרגא – רח' דיזנגוף 102 ת"א טל. 238391

תמונות ומסגרות
מסגרות לתמונות, פוסטרים ת"א, המלך ג'ורג' 68 טל. 283677

תנורי בישול ואפייה
Metz תנורים אפיית TURBO. טל. מפעל 052-558624

תריסים
תריסי ANGLOR – ב-3 תשלומים ללא ריבית והצמדה.
תריסי המהדר בע"מ – ת"א, טל. 331837, 03-330808

השרון

אולמי שמחות
"אולמי השומרון" – בריתות, בר מצווה, חתונות. רוטשילד 49 כפר סבא 052-38550

אופניים
ב-"כל-נוע" – 03-485613

אחזקה
ש.ת.נ.א. 1984 בע"מ – 052-25876

אינסטלציה
"שגיא" – שירותי ביוב. 03-796926
לוי דוד, קבלן לעבודות אינסטלציה – 052-76718

בגדי ילדים

בוטיק דרורה – רשת חנויות. הרצליה: רח' סוקולוב 53; רעננה: רח' אחוזה 198; חדרה: רח' הנשיא 54; רחובות: רח' הרצל 198

ברוש גוטמן – ביטוחים – הוד השרון, דרך השרון 92 052-23858

חב' מליסון בע"מ – יצור ושיווק בלוקים לבניה. 052-61076, 40400

פיקנטי נקניקים וסלטים – רח' הבנים 13 הוד השרון

קלינן מאיר עוף השרון – כל סוגי הבשר הטרי והקפוא במחירים ללא תקדים. מוצרי עוף, הודו ובקר טרי יום יום. כפר-סבא שיכון תקומה – רעננה רח' רמב"ם 4

משתלת שי – 052-63198, 63182, 63666
רומנו יהודה משתלת פרחים – 053-28247, 99268

052-555772

המסבך 052-23471

תבור הגדול – הלבשה לכל המשפחה. ויצמן 89 כפר סבא

"סן-סי" בית האופנה לגבר האקסקלוסיבי – ויצמן 52 כפר סבא 052-32580

וילונות הנרי – דקורטור אומן, רוטשילד 59 כפר-סבא טל. 052-441817. המובחר 1986.

חשמל תיקונים
א. אלקטרוניקה – תיקון T.V. וידאו. 052-487408

טרקטורים – תיוור
גן שדה ומשק בע"מ, מושב יבנה 053-88561, 88753

מדרגות ומעקים
ייצור והרכבת מעקים ומדרגות. 052-440727

מוצרי חשמל
אלקטרו קול – 052-34342, 052-23144
אבי מחסן סחורות – 052-38219
אסתר בלוך – חנות חשמל ואלקטרוניקה. 052-23444
רשת חשמל מוצרי חשמל ביתיים – 052-33055

מטבחי דין – ארכיטקטורה, ייצור, שיווק. סוקולוב 89 רמת-השרון טל. 03-491689

מסעדת "אבו-סעיד" – 052-559252

מסעדת הנרי השמיני – הרצליה פיתוח טל. 052-78586

אחמד את סלים – מסעדת דגים. 052-891725

מסעדת אל-ואזיר – 052-78850

אל שיח דיב – מסעדה, מאכלים מהכפר. 052-558809

צמר פרדי – שגעון של הנחות על צמרים: פולגת, חסידה, ויטלגו. מיוחד לתושבי הוד השרון וגם לך גבירתי שבאת מרחוק 10% הנחה במקום. על קנית מעל 30,000 ש' תקבלי תלוש הנחה נוסף לעוד 10%. דרך השרון 54 הוד השרון (מול הדואר)

סטודיו מנשה – צילומי וידאו לאירועים. הרצליה, סוקולוב 31 טל. 052-88170

FAME AFTER SHAVE שילהיב כל גבר. להשיג בכל חנויות התמרוקים. א. עטר ושות' תמרוקים בע"מ. 052-35163

רהיטי האחים – 052-29539

פורמה FORMA – ייצור ושיווק רהיטים בע"מ

דקורם עבודות עץ טל. 053-88577

רכב חלפים
תחליף בע"מ – 053-36988

בית הרדיו הרצליה הכל לרכב – הרצליה בן-גוריון 22 052-543536

אלסקה – מיזוג אוויר לרכב

ביתן המזגנים – 03-490734

מצברי אטלס – 055-23425, 052-557573, 063-33611

SEAT * מכוניות בנג'ו – הוד השרון, דרך השרון 35, טל. 052-455857

שטיחי דוד – רעננה, רח' אחוזה 175 טל. 052-445459

אומן ריהוט משיש וגרניט – 052-87623, 053-58603, 03-478422

נטניו – שיש למטבחים. 052-559068

שיש אביטל בע"מ – יבוא ושיווק שיש וגרניט למפעלים. אזור התעשייה נתניה טל. 053-28182

שיש מגדיאל בע"מ – 053-37847, 23603

שיש כפיר – 052-544282, 33556

בן ישי ישראל "עולמית" – גרניט ושיש למטבחים. 052-554831

ב. וינקלר ובניו – 053-24710

השכרת רכב
תור גע בע"מ – 052-545575, 052-544131

תכשיטי ריטה – ויצמן 119 כפר סבא.

תקליטים
פס-קול – תקליטים קסטות סרטי וידאו. כפר-סבא טל. 052-442034

חיפה

אולמי שמחות
היכל צידון טל. 915777, עכו
אולמי גיל חיפה – 04-668686

מסעדת גן רימון

הובלות
אביגדור הובלות רהיטים – 708769, 724964

זכוכיות ומראות
זכוכית 2000 – 04-723974, 720924

ZANKER
12 תשלומים לבעלי כרטיסי אשראי
מדיח כלים 6 תוכניות $87×12
מייבש כביסה 5 ק"ג $63×12
מכונת כביסה 28 תוכניות $82×12
מדיח כלים מיני אדלר $66×12

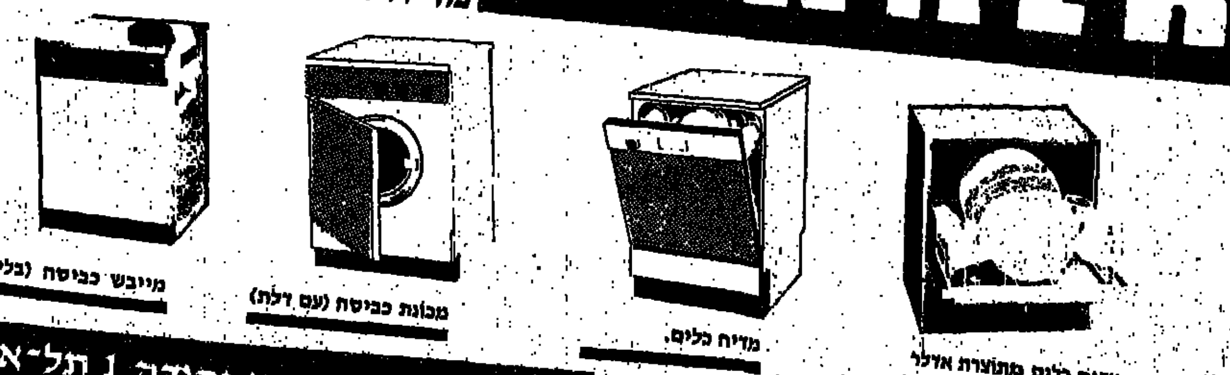

מייבש כביסה (בלי דלת) · מכונת כביסה (עם דלת) · מדיח כלים · מדיח כלים מתוצרת אדלר

Linda מוצר איכות מבית

בן יהודה 1 תל-אביב
רוטשילד 34 בת-ים